# НАРЕДБА № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им

Обн. - ДВ, бр. 27 от 05.04.2022 г., в сила от 05.04.2021 г.; изм. и доп., бр. 36 от 21.04.2023 г.; изм. и доп., бр. 52 от 18.06.2024 г.; изм., бр. 20 от 11.03.2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България; изм., бр. 65 от 08.08.2025 г., в сила от 08.08.2025 г.; изм. и доп., бр. 54 от 12.06.2026 г.; изм. и доп., бр. 105 от 20.11.2026 г., в сила от 20.11.2026 г.

Приета с Решение № 234-Н от 30.03.2022 г. на Комисията за финансов надзор

## Глава първа
## ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл. 1.** (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* С наредбата се определят:

*1.* изисквания към инвестиционните посредници относно капитала, включително притежаването на допълнителен собствен капитал;

*2.* изисквания към инвестиционните посредници относно капиталовата адекватност и ликвидност;

*3.* видовете капиталови буфери, които инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) трябва да поддържат, обхватът, условията и редът за тяхното формиране и актуализиране;

*4.* условията, критериите и редът за освобождаване от изискванията за ликвидност;

*5.* изисквания за воденето на отчетност и оповестяването на информация от предприятията майки и инвестиционните посредници;

*6.* надзорът за спазването на изискванията на т. 1 - 5;

*7.* финансовите инструменти, които инвестиционните посредници могат да държат за собствена сметка, в случаите, когато извършват инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 2 от ЗПФИ;

*8.* условията и редът за издаване на разрешение по чл. 11, ал. 3 от ЗПФИ и редът за издаване на разрешенията и одобренията по Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (ОВ, L 314/1 от 5 декември 2019 г.) (Регламент (ЕС) 2019/2033), по Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.) (Регламент (ЕС) № 575/2013), по Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 173/84 от 12 юни 2014 г.) (Регламент (ЕС) № 600/2014), по Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.) (Регламент (ЕС) № 648/2012), по актовете по прилагането им, както и по актовете по прилагането на Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС (ОВ, L 314/64 от 5 декември 2019 г.), Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на

Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.) (Директива 2013/36/ЕС) и Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.) (Директива 2014/65/ЕС);

*9.* допълнителни изисквания към значимите инвестиционни посредници;

*10.* изискванията към комитетите по риска и комитетите по възнагражденията в инвестиционните посредници по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ;

*11.* изискванията към възнагражденията, политиката за възнагражденията и нейното прилагане;

*12.* редът, начинът, обхватът и критериите за извършване на прегледа и оценката на правилата, стратегиите, процесите и механизмите, въведени от инвестиционния посредник;

*13.* изискванията към оздравителната програма и редът за одобряването ѝ;

*14.* изискванията, на които сделките трябва да отговарят, за да се считат за значими.

*(2)* Изискванията на глави втора и пета се прилагат за инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 1 от ЗПФИ, а изискванията на глави трета, четвърта и пета - за инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 от ЗПФИ.

*(3)* (Нова - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) Разпоредбите на чл. 31, ал. 4 се прилагат и за:

*1.* банките - инвестиционни посредници;

*2.* инвестиционните посредници и банките, когато продават (предлагат) структурирани депозити или съветват клиенти във връзка със структурирани депозити.

**Чл. 1а.** (Нов - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък „Комисията", е орган за събиране на данни по смисъла на чл. 2, т. 2 от Регламент (ЕС) 2023/2859 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. за създаване на европейска единна точка за достъп, осигуряваща централизиран достъп до публично достъпна информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивото развитие (ОВ, L 2023/2859 от 20 декември 2023 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2023/2859", за целите на осигуряването на достъп чрез европейската единна точка за достъп на информацията по чл. 38, ал. 4.

# Глава втора
# ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ ПО ЧЛ. 9а, АЛ. 1 ОТ ЗПФИ
## Раздел I
## Изисквания към инвестиционни посредници, които отговарят на условията за малките и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033

**Чл. 2.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) *(1)* Изискванията на чл. 15 - 17, чл. 18, ал. 1, т. 2, чл. 22 - 32 и чл. 37, ал. 3 не се прилагат за инвестиционни посредници, които отговарят на условията за малките и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

*(2)* (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Когато инвестиционен посредник, който не отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, впоследствие изпълни тези условия, изискванията на чл. 15 - 17, чл. 18, ал. 1, т. 2, чл. 22 - 32 и чл. 37, ал. 3 не се прилагат за инвестиционния посредник след изтичането на шест месеца от датата, на която са изпълнени тези условия, ако е отговарял на тези условия през целия посочен срок и е уведомил за това Комисията.

*(3)* Инвестиционен посредник, който отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, извършва оценка дали продължава да отговаря на условията, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

*(4)* Ако в резултат на оценката по ал. 3 инвестиционният посредник установи, че не отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, той уведомява Комисията и започва да изпълнява изискванията на чл. 15 - 17, чл. 18, ал. 1, т. 2, чл. 22 - 32 и чл. 37, ал. 3 в рамките на 12 месеца от датата, на която е извършена оценката по ал. 3.

*(5)* Инвестиционният посредник изпълнява изискванията на чл. 25 - 29 по отношение на възнагражденията за предоставени услуги или извършена работа през финансовата година след тази, през която е извършена оценката по ал. 3.

*(6)* (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Инвестиционен посредник, който не отговаря на условията за малките и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, прилага чл. 8 от Регламент (ЕС) 2019/2033 и изискванията на чл. 28, ал. 2, т. 2, чл. 61а, 64, 65, 65а и 134 от ЗПФИ и на глава втора от тази наредба на индивидуална основа.

*(7)* (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Инвестиционен посредник, който не отговаря на условията за малките и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, прилага чл. 7 от Регламент (ЕС) 2019/2033 и изискванията на чл. 28, ал. 2, т. 2, чл. 61а, 64, 65, 65а и 134 от ЗПФИ и на глава втора от тази наредба на индивидуална и консолидирана основа.

*(8)* (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Алинея 7 не се прилага към дъщерни дружества, включени в консолидираното състояние на група, които са установени в трети държави, ако предприятието майка в Съюза предостави доказателства на Комисията, че прилагането на чл. 28, ал. 2, т. 2, чл. 61а, 64, 65, 65а и 134 от ЗПФИ и на глава втора от тази наредба е непозволено по приложимото законодателство на третата държава, в която са установени тези дъщерни дружества.

## Раздел II

## Изисквания относно капитала, включително притежаването на допълнителен собствен капитал. Изисквания към оздравителната програма и ред за одобряването ѝ

**Чл. 3.** Началният капитал на действащо дружество се определя в съответствие с чл. 9 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

**Чл. 4.** В началния капитал на действащо дружество, изчислен по реда на чл. 3, което притежава вещни права върху недвижими вещи, се включва само стойността на правата, които са пряко свързани с дейностите и услугите по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ, в размер не повече от 20 на сто от изискуемия минимален размер на капитала по чл. 10 от ЗПФИ.

**Чл. 5.** *(1)* Условията за издаване на разрешение по чл. 11, ал. 3, т. 1 от ЗПФИ на инвестиционен посредник, който не извършва нито една от инвестиционните услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 от ЗПФИ и който изпълнява нареждания на клиенти във връзка с финансови инструменти, да държи такива инструменти за собствена сметка са следните:

*1.* позициите са възникнали като резултат от невъзможността на инвестиционния посредник да изпълни поръчките точно;

*2.* съвкупната пазарна стойност на всички тези позиции не може да надхвърля 15 % от началния капитал на инвестиционния посредник;

*3.* инвестиционният посредник отговаря на изискванията на чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/2033;

*4.* такива позиции имат случаен и временен характер и са строго ограничени до времето, необходимо за извършване на съответната сделка.

*(2)* В случаите на възникване на позиции за собствена сметка по ал. 1 инвестиционният посредник уведомява Комисията незабавно, но не по-късно от края на работния ден, следващ деня на възникването, като подава уведомление, в което са посочени най-малко видът, обемът и стойността на финансовите инструменти, времето, необходимо за закриване на позициите, както и причините за възникването на тези позиции.

*(3)* Комисията по предложение на заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност" (заместник-председателя), издава разрешението по ал. 1 в срок 3 работни дни от получаване на уведомлението, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в срок 3 работни дни от получаването им, съответно от изтичането на определения срок за предоставянето им. Член 167 се прилага съответно.

*(4)* Когато Комисията не издаде разрешението по ал. 3, инвестиционният посредник закрива позицията незабавно.

**Чл. 6.** (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да получи разрешение по чл. 78 от Регламент (ЕС) № 575/2013, подава заявление до Комисията при спазване изискванията на Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 на Комисията от 7 януари 2014 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за капиталовите изисквания на институциите (ОВ, L 74/8 от 14 март 2014 г.) (Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014), към което прилага и заверен препис от решението на компетентния орган.

*(2)* Комисията отказва да издаде разрешението по ал. 1, когато не са спазени изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2033, Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ, актовете по прилагането им или Търговския закон.

*(3)* Разрешението по ал. 1 се дава по реда на чл. 172 в срока по чл. 31, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014.

*(4)* Алинеи 1 - 3 не се прилагат, ако е изпълнено едно от условията, посочени в чл. 78, параграф 1, буква „а" или параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013. В случаите по изречение първо разрешението се счита за предоставено, като инвестиционният посредник подава уведомление до Комисията, към което прилага заверен препис от решението на компетентния орган ведно с мотиви за наличието на условията, посочени в чл. 78, параграф 1, буква „а" или параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Уведомлението се подава в 7-дневен срок от вземането на решението от компетентния орган на инвестиционния посредник.

**Чл. 7.** (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.)

**Чл. 8.** (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.)

**Чл. 9.** (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да получи разрешение по чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 за включване на междинната или годишната печалба в базовия собствен капитал от първи ред, преди компетентният му орган да вземе, съответно да предложи на съответния компетентен орган, официално решение за годишния резултат, подава заявление до Комисията, към което прилага:

*1.* документ, заверен от одитора на инвестиционния посредник, потвърждаващ печалбата, като:

*а)* относно годишната печалба се представя одиторски доклад или удостоверително писмо, в което се посочва, че одитът не е приключил и че одиторите не са установили нещо, което да им дава основание да считат, че окончателният доклад ще съдържа модифицирано мнение;

*б)* относно междинната печалба се представя одиторски доклад (в случай на извършен одит), доклад за преглед по смисъла на МОС 2400 „Ангажименти за преглед на финансови отчети" или удостоверително писмо съгласно условията на буква „а", ако потвърждението, представено от дружеството, не е одиторски доклад;

*2.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че печалбата е записана съгласно предвидените в приложимата счетоводна рамка принципи и че обхватът на пруденциалната консолидация не е значително по-широк от обхвата на потвърждението, което се съдържа в документа на одитора по т. 1;

*3.* декларация съгласно приложение № 1, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, в която се посочват основните елементи на междинната или годишната печалба, включително приспаданията за очаквани отчисления от печалбата или очаквани дивиденти или други документи, удостоверяващи очаквани отчисления от печалбата или дивиденти;

*4.* заверен препис от решението/предложението на компетентния орган на инвестиционния посредник за включване на междинната или годишната печалба в базовия собствен капитал от първи ред.

*(2)* В случаите, когато междинната или годишната печалба се включва на консолидирана основа, изискванията на ал. 1, т. 2 и 3 се изпълняват от инвестиционния посредник майка от Съюза, инвестиционния холдинг майка от Съюза или смесения финансов холдинг майка от Съюза.

*(3)* Размерът на приспаданията за очаквани дивиденти и за очаквани отчисления от печалбата се определя съгласно чл. 2 и 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014.

*(4)* Комисията отказва да издаде разрешение по ал. 1, когато не са изпълнени условията по Регламент (ЕС) № 575/2013, Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 или тази наредба, както и когато не са изпълнени условията по Регламент (ЕС) 2019/2033.

*(5)* За издаване на разрешението по ал. 1 се прилага съответно чл. 172.

**Чл. 10.** (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да получи разрешение по чл. 26, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013 за включване на капиталови инструменти по чл. 26, параграф 1, буква „а" от Регламент (ЕС) № 575/2013 в базовия собствен капитал от първи ред, подава заявление до Комисията, към което прилага:

*1.* заверен препис от решението на компетентния орган на инвестиционния посредник за издаване на емисия капиталови инструменти и за изменение на устава, съответно дружествения договор;

*2.* списък на лицата, придобили капиталови инструменти, данни относно размера на придобитите инструменти от всяко едно лице и документи, удостоверяващи, че всеки, придобил капиталови инструменти, е внесъл по набирателната сметка на инвестиционния посредник тяхната стойност, както и документи, доказващи произхода на средствата;

*3.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че инвестиционният посредник не е финансирал пряко или непряко придобиването на инструментите;

*4.* данните и документите по чл. 4 и 5 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/1946 на Комисията от 11 юли 2017 г. за допълнение на директиви 2004/39/ЕО и 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за изготвяне на изчерпателен списък на сведенията, които да бъдат включвани от кандидат-приобретателите в уведомлението за предложено придобиване на квалифицирано дялово участие в инвестиционен посредник (ОВ, L 276/32 от 26 октомври 2017 г.) (Делегиран регламент (ЕС) № 2017/1946) и Наредба № 11 от 3.12.2003 г. за лицензите за извършване на дейност като регулиран пазар, пазарен оператор, за организиране на многостранна система за търговия или организирана

система за търговия, за извършване на дейност като инвестиционен посредник, инвестиционно дружество, управляващо дружество, дружество със специална инвестиционна цел, национален инвестиционен фонд, лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, и доставчик за докладване на данни (ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (Наредба № 11 от 3.12.2003 г.) за лицата, които в резултат на увеличението на капитала ще придобият пряко или косвено 10 и над 10 на сто от акциите с право на глас, съответно от дяловете;

*5.* удостоверение, издадено от „Централен депозитар" - АД, за регистриране на емисията капиталови инструменти в случаите, при които се издават акции;

*6.* изменения устав, съответно дружествен договор, съдържащ новия размер на капитала;

*7.* таблица за оценка на съответствието на капиталовите инструменти с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 съгласно приложение № 2, която се изготвя от инвестиционния посредник и съдържа информация за съответствието на капиталовите инструменти със съответните изисквания на посочените регламенти за включването им като базов собствен капитал от първи ред;

*8.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че представената информация е точна и пълна, както и че капиталовите инструменти отговарят на условията за включването им като базов собствен капитал от първи ред.

*(2)* Комисията отказва да издаде разрешение по ал. 1, когато не са изпълнени условията на Регламент (ЕС) № 575/2013, Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 или тази наредба, както и когато не са изпълнени условията на Регламент (ЕС) 2019/2033.

*(3)* За издаване на разрешението по ал. 1 се прилага съответно чл. 172.

**Чл. 10а.** (Нов - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да се позове на дерогацията по чл. 26, параграф 3, ал. 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, подава уведомление, към което прилага:

*1.* заверен препис от решението на общото събрание на акционерите за издаване на емисия капиталови инструменти и за изменение на устава;

*2.* списък на лицата, придобили капиталови инструменти, данни относно размера на придобитите инструменти от всяко едно лице и документи, удостоверяващи, че всеки, придобил капиталови инструменти, е внесъл по набирателната сметка на инвестиционния посредник тяхната стойност, както и документи, доказващи произхода на средствата.

*(2)* Уведомлението по ал. 1 се подава в срок до 20 работни дни преди класифицирането на инструментите като инструменти на базовия собствен капитал от първи ред.

**Чл. 11.** (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да включи капиталови инструменти и подчинени заеми в допълнителния капитал от първи ред, съответно в капитала от втори ред , подава заявление за одобрение до Комисията, към което прилага:

*1.* договор или друг документ за издаване на капиталовия инструмент или за получаване на подчинения заем и заверен препис от решението на компетентния орган на инвестиционния посредник за сключването на договора или издаването на инструмента;

*2.* за капиталови инструменти и подчинени заеми с нови или сложни характеристики - мотивирано и независимо правно становище, потвърждаващо, че капиталовите инструменти или подчинените заеми отговарят на условията за включването им като инструмент на допълнителен капитал от първи ред или на капитал от втори ред;

*3.* за капиталови инструменти, за които се иска одобрение за включването им като инструмент на допълнителния капитал от първи ред - посочване на минималната сума на базовия капитал, който ще се образува, ако стойността на главницата по инструмента бъде изцяло намалена или преобразувана в базов капитал (чл. 54, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013) след намаление на всички предвидими данъчни задължения или плащания, резултат от преобразуването или намалението или произтичащи и свързани с инструмента към момента на преобразуването или намалението, като инвестиционният посредник трябва да оцени и обясни сумата на база данъчното третиране, приложимо към датата на оценката и структурата на групата;

*4.* таблица за оценка на съответствието на капиталовия инструмент, съответно на подчинения заем, с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 съгласно приложение № 3, която се изготвя от инвестиционния посредник и съдържа информация за съответствието на капиталовия инструмент, съответно на подчинения заем, с изискванията на посочените регламенти за включването им като допълнителен капитал от първи ред, съответно капитал от втори ред, като отчита приложимите въпроси и отговори на Европейския банков орган (ЕБО) и Доклада на ЕБО относно наблюдението на инструменти на допълнителния капитал от първи ред;

*5.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че инвестиционният посредник не е финансирал пряко или непряко придобиването на инструментите;

*6.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че представената информация е точна и пълна, че капиталовите инструменти отговарят на условията за включването им като допълнителен капитал от първи ред или капитал от втори ред и че няма необявени споразумения, които биха повлияли на тяхната допустимост;

*7.* документ за постъпване на средствата по банкова сметка на инвестиционния посредник;

*8.* други документи по преценка на инвестиционния посредник, необходими за извършването на преценка дали да се издаде исканото одобрение.

*(2)* Инвестиционният посредник посочва в заявлението причините за издаване на капиталовия инструмент и за планиране на заема, както и съответствието им с плана за капитала (на индивидуална и консолидирана основа). Заявлението по ал. 1 включва и описание на въздействието върху собствения капитал (базовия собствен капитал, допълнителния капитал от първи ред и общия капитал) и коефициента на задлъжнялост/ливъридж (за допълнителния капитал от първи ред) за всички нива на прилагане в съответствие с част първа, дял втори от Регламент (ЕС) № 575/2013 за тригодишен период, като се базира на прогноза за плана за капитала и се отчита ал. 1, т. 3.

*(3)* Инвестиционният посредник може да използва публикуваните от ЕБО стандартизирани образци за характеристиките и условията при издаване на капиталови инструменти, както и Доклада на ЕБО относно наблюдението на инструменти на допълнителния капитал от първи ред.

*(4)* Комисията отказва да издаде одобрението по ал. 1, когато капиталовите инструменти и подчинените заеми не могат да бъдат включени в допълнителния капитал от първи ред, съответно в капитала от втори ред, както и когато не са изпълнени изискванията за включването им по Регламент (ЕС) № 575/2013, Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 или тази наредба .

*(5)* Комисията по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението в едномесечен срок при съответно прилагане на чл. 172. При непроизнасяне в този срок се счита, че включването на капиталови инструменти и

подчинени заеми в допълнителния капитал от първи ред, съответно в капитала от втори ред, е одобрено.

*(6)* Инвестиционният посредник е длъжен да уведоми Комисията за всяка промяна в договора или документа за издаване на капиталовия инструмент или за получаване на подчинения заем или за обстоятелства, които могат да повлияят на включването им като инструмент на допълнителния капитал от първи ред или на капитала от втори ред.

**Чл. 12.** *(1)* При значително влошаване на финансовото състояние инвестиционният посредник е длъжен в 5-дневен срок от възникване на несъответствието да предложи за одобрение от Комисията оздравителна програма със срок за привеждане на финансовото състояние, капиталовата адекватност и ликвидността си в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2033 и актовете по прилагането му, ЗПФИ и тази наредба не по-дълъг от 3 месеца.

*(2)* Значително влошаване на финансовото състояние на инвестиционния посредник е състояние, което е довело или би могло да доведе до нарушаване на изискванията за капиталова адекватност и ликвидност на Регламент (ЕС) 2019/2033 и актовете по прилагането му, на ЗПФИ и тази наредба.

*(3)* Оздравителната програма трябва да съдържа:

*1.* описание на нарушението или на влошеното финансово състояние;

*2.* причините, довели до нарушаване на капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционния посредник или до влошаване на финансовото състояние;

*3.* конкретни мерки за привеждане на финансовото му състояние в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2033 и актовете по прилагането му, на ЗПФИ и тази наредба, които да са адекватни на извършеното нарушение, в случай че има такова, както и крайния срок за изпълнението им;

*4.* документи, от които е видно, че предложената оздравителна програма, съответно предвижданите мерки, са приети от членовете на компетентния съгласно устройствените актове орган на дружеството;

*5.* отчет за капиталовата адекватност и ликвидност, счетоводен баланс и отчет за приходите и разходите на инвестиционния посредник към датата на нарушението, съответно на влошаване на финансовото състояние;

*6.* прогнозен отчет за капиталовата адекватност и ликвидност, счетоводен баланс и отчет за приходите и разходите на инвестиционния посредник към датата на изпълнението на програмата.

*(4)* Комисията по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението за одобрение на оздравителната програма в 14-дневен срок от подаването на всички необходими документи, като в 3-дневен срок от вземане на решението изпраща писмено уведомление на инвестиционния посредник.

*(5)* Когато в рамките на срока по ал. 1 инвестиционният посредник приведе финансовото си състояние, капиталовата си адекватност и ликвидност в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2033 и актовете по прилагането му, на ЗПФИ и тази наредба, той уведомява Комисията за това най-късно на следващия работен ден. В този случай той е длъжен да представи информацията по ал. 3, т. 1, 2 и 5, както и отчет за капиталовата адекватност и ликвидност, счетоводен баланс и отчет за приходите и разходите към датата на привеждане в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2033 и актовете по прилагането му, на ЗПФИ и тази наредба.

*(6)* Разпоредбите на този член не се прилагат за инвестиционните посредници, които извършват дейност по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 и ал. 3, т. 1 от ЗПФИ.

## Раздел III

## Изисквания относно капиталовата адекватност и ликвидност

**Чл. 13.** *(1)* Инвестиционен посредник, който не отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от

Регламент (ЕС) 2019/2033, разработва и прилага надеждни, ефективни и изчерпателни механизми, стратегии и процеси, които му позволяват да оценява и поддържа постоянно вътрешен капитал и ликвидни активи в размери, видове и разпределения така, че да са адекватни за покриване на рисковете, на които инвестиционният посредник е или може да бъде изложен, както и на рисковете, които може да породи за другите.

*(2)* Механизмите, стратегиите и процесите по ал. 1 се одобряват от управителния орган на инвестиционния посредник. Те трябва да са подходящи и пропорционални на естеството, мащаба и сложността на дейностите на съответния инвестиционен посредник. Те подлежат на периодичен вътрешен преглед от инвестиционния посредник един път годишно в срок до 31 януари за оценяване на съответствието им с нормативните изисквания и доколко са пропорционални на естеството, мащаба и сложността на дейностите на съответния инвестиционен посредник.

*(3)* Управителният орган на инвестиционния посредник представя одобрените механизми, стратегии и процеси по ал. 1 в Комисията в 14-дневен срок от получаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник или от приемане на изменения в тях.

*(4)* Инвестиционният посредник прилага изискванията на ал. 1 - 3 на индивидуална основа, освен ако не е предвидено друго в Регламент (ЕС) 2019/2033, тази наредба или друг нормативен акт.

*(5)* Изискванията на ал. 1 - 3 се прилагат от инвестиционния посредник и лицата по чл. 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033 на консолидирана основа в съответствие с Регламент (ЕС) № 2019/2033, тази наредба или друг нормативен акт.

**Чл. 14.** (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Комисията по предложение на заместник-председателя може да вземе решение, с което да изиска от инвестиционен посредник, който отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, да разработи и прилага надеждни, ефективни и изчерпателни механизми, стратегии и процеси, които му позволяват да оценява и поддържа постоянно вътрешен капитал и ликвидни активи в размери, видове и разпределения така, че да са адекватни за покриване на рисковете, които може да породи за трети лица, както и на рисковете, на които инвестиционният посредник е или може да бъде изложен.

*(2)* В случаите по ал. 1 се прилага чл. 13, ал. 2, изречение първо и ал. 3 - 5.

*(3)* В случаите по ал. 1 механизмите, стратегиите и процесите по ал. 1 подлежат на периодичен вътрешен преглед от инвестиционния посредник веднъж на две години в срок до 31 януари на календарната година, след изтичането на съответния двугодишен период, за оценяване на съответствието им с нормативните изисквания и доколко са пропорционални на естеството, мащаба и сложността на дейностите на съответния инвестиционен посредник.

**Чл. 14а.** (Нов - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) *(1)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да вземе решение, с което да освободи по негово искане инвестиционен посредник, който отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, посочени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, от прилагането на изискването за ликвидност по чл. 43, параграф 1 от същия регламент.

*(2)* За освобождаването от изискванията за ликвидност се прилагат критериите по чл. 43 от Регламент (ЕС) 2019/2033 и допълнителните критерии съгласно Насоките относно критериите за освобождаване на инвестиционни посредници от изискването за ликвидност в съответствие с член 43, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/2033 (EBA/GL/2022/10), за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

*(3)* За издаване на решението за освобождаване по ал. 1 се прилага съответно чл. 172.

*(4)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да вземе решение, с което да измени или отмени решението за освобождаване по ал. 1 при спазване на допълнителните критерии по ал. 2.

## Раздел IV

## Организация по управление на рисковете

**Чл. 15.** *(1)* Управителният орган на инвестиционния посредник одобрява стратегиите и политиките за поемане, управление, наблюдение и редуциране на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционният посредник, като взема под внимание макроикономическата среда и стопанския му цикъл.

*(2)* Управителният орган на инвестиционния посредник извършва периодичен преглед на стратегиите и политиките по ал. 1 веднъж годишно в срок до 31 януари. При необходимост прегледът по изречение първо се извършва по-често.

**Чл. 16.** Инвестиционният посредник създава ясни правила за докладване пред управителния и контролния орган, които да обхващат всички значими рискове, политики за управление на рисковете и техните изменения.

**Чл. 17.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) *(1)* В състава на комитета по риска в инвестиционен посредник по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ участват само представители на контролния орган. Инвестиционният посредник, който е длъжен да създаде комитет по риска, създава контролен орган.

*(2)* (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Членовете на комитета по риска притежават знания, умения и експертен опит, необходими да разбират напълно, да управляват и да наблюдават прилагането на стратегията и склонността към поемане на риск от инвестиционния посредник.

*(3)* (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Комитетът по риска съветва управителния и контролния орган на инвестиционния посредник относно цялостната текуща и бъдеща стратегия относно риска и склонността на инвестиционния посредник към поемане на риск и го подпомага при прегледа и контрола по изпълнението на стратегията. Управителният и контролният орган на инвестиционния посредник носят отговорност по отношение на стратегиите и политиките във връзка с управлението и контрола на рисковете.

*(4)* Когато е създаден комитет по риска, той разполага с достъп до информация за рисковете, на които инвестиционният посредник е изложен или може да бъде изложен.

**Чл. 18.** (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) *(1)* Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага стратегии, политики, процеси и системи за установяване, измерване, управление и наблюдение на:

*1.* съществените източници и ефекти на риска за клиентите, както и на всяко съществено въздействие върху собствения капитал;

*2.* съществените източници и ефекти на риска за пазара, както и на всяко съществено въздействие върху собствения капитал;

*3.* съществените източници и ефекти на риска за инвестиционния посредник, по-специално тези, които могат да намалят размера на собствения капитал, който е на разположение на инвестиционния посредник;

*4.* ликвидния риск, определен за подходящи периоди с различна продължителност, включително в рамките на един ден, за да се гарантира, че инвестиционният посредник поддържа адекватно ниво на ликвидни ресурси, включително по отношение на третирането на съществените източници на риск по т. 1 - 3.

*5.* (нова - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) съществените източници и ефекти на риска от концентрация, произтичащ от експозициите на инвестиционния посредник към

централни контрагенти, както и на всяко съществено въздействие върху собствения капитал.

*(2)* Стратегиите, политиките, процесите и системите по ал. 1 се приемат от управителния орган на инвестиционния посредник.

*(3)* Стратегиите, политиките, процесите и системите по ал. 1 трябва да:

*1.* са пропорционални на сложността, рисковия профил, обхвата на дейност на инвестиционния посредник и толеранса към риск, определени от управителния орган на инвестиционния посредник;

*2.* отразяват значимостта на инвестиционния посредник във всяка държава членка, в която той извършва дейност.

*(4)* За целите на ал. 1, т. 1 и на ал. 3 инвестиционният посредник взема предвид изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му за съхранение на паричните средства на клиенти.

*(5)* (Нова - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) За целите на ал. 1, т. 5 управителният орган изготвя планове, включващи количествено измерими цели съгласно чл. 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012, за да наблюдава и управлява риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, предлагащи услуги от съществено системно значение за Европейския съюз или за една или повече от държавите членки.

**Чл. 19.** (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) Инвестиционният посредник разглежда възможността за сключване на застраховка „Професионална отговорност" като ефективно средство за управление на риска по чл. 18, ал. 1, т. 1. Инвестиционният посредник определя реда и начина за изпълнение на изискването по изречение първо в документите по чл. 18, ал. 1.

*(2)* Собствените парични средства на инвестиционния посредник могат да бъдат държани на каса или по разплащателни или депозитни сметки в банка, която не е в производство по несъстоятелност или поставена под специален надзор, в съответствие с чл. 43 от Регламент (ЕС) 2019/2033. Собствените парични средства на инвестиционния посредник по разплащателни или депозитни сметки в банка трябва да бъдат в размер не по-малък от 70 на сто от всички парични средства на инвестиционния посредник. Паричните средства на клиенти се държат в съответствие с чл. 93 от ЗПФИ.

*(3)* Собствените парични средства по разплащателни или депозитни сметки в банка, с които инвестиционният посредник може да се разпорежда по всяко време, трябва да бъдат в размер не по-малък от 70 на сто от всички парични средства, като инвестиционният посредник предприема действия за тяхното диверсифициране.

**Чл. 20.** Съществените източници на риска за самия инвестиционен посредник по чл. 18, ал. 1, т. 3, когато е приложимо, включват:

*1.* съществени промени в балансовата стойност на активите, включително всякакви претенции към обвързани агенти;

*2.* неизпълнение от страна на клиенти или контрагенти;

*3.* позиции във финансови инструменти, чуждестранни валути или стоки;

*4.* задължения към пенсионни схеми с предварително определен размер на пенсията.

**Чл. 21.** Инвестиционният посредник надлежно отчита всяко съществено въздействие върху собствения капитал, когато съществуват рискове, които не са подходящо обхванати от капиталовите изисквания, определени съгласно чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

## Раздел V
## Изисквания към възнагражденията, политиката за възнагражденията и нейното прилагане

**Чл. 22.** Инвестиционният посредник разработва и прилага политика за възнагражденията, която обхваща всички форми на възнаграждения, като заплати и други финансови и материални стимули, включително облаги, свързани с пенсиониране, за следните категории персонал:

*1.* членовете на управителния и на контролния орган и висшия ръководен персонал;

*2.* служители, чиято дейност е свързана с поемане на рискове;

*3.* служители, изпълняващи контролни функции, и

*4.* всички служители, чиито възнаграждения са най-малко равни на най-ниското възнаграждение, получавано от категориите персонал по т. 1 и 2 и чиито професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на инвестиционния посредник или на управляваните от него активи.

**Чл. 23.** *(1)* При разработването и прилагането на политиката за възнагражденията инвестиционният посредник прилага следните принципи:

*1.* политиката за възнагражденията е ясно документирана и пропорционална на мащаба, вътрешната организация и естеството, както и на обхвата и сложността на дейностите на инвестиционния посредник;

*2.* политиката за възнагражденията е неутрална по отношение на пола;

*3.* политиката за възнагражденията е съобразена с разумното и ефективното управление на риска и насърчава такова поведение;

*4.* политиката за възнагражденията съответства на бизнес стратегията и целите на инвестиционния посредник и е съобразена с дългосрочните последици от взетите инвестиционни решения;

*5.* политиката за възнагражденията включва мерки за избягване на конфликти на интереси, поощрява отговорното осъществяване на стопанска дейност и насърчава осведомеността за риска и предпазливото поемане на риск;

*6.* контролният орган на инвестиционния посредник, а когато не е създаден такъв - управителният орган на инвестиционния посредник, приема и периодично подлага на преглед политиката за възнагражденията и отговаря за контрола на нейното изпълнение;

*7.* изпълнението на политиката за възнагражденията се подлага най-малко веднъж годишно на централен и независим вътрешен преглед от звеното за вътрешен одит при наличието на такова, а в останалите случаи - от звеното, осъществяващо функцията по съответствие с нормативните изисквания;

*8.* служителите, изпълняващи контролни функции, са независими от функциите в инвестиционния посредник, върху които упражняват контрол, разполагат с необходимите правомощия и получават възнаграждение според това доколко постигат свързаните с техните функции цели, независимо от резултатите, постигнати от структурните звена, които контролират;

*9.* възнаграждението на ръководителите на звеното за управление на риска и на звеното, осъществяващо функцията по съответствие с нормативните изисквания, се контролира пряко от комитета по възнагражденията, а когато такъв комитет не е създаден - от контролния орган на инвестиционния посредник, а когато не е създаден и контролен орган - от управителния орган на инвестиционния посредник, като двете изключения в тази точка не се прилагат по отношение на инвестиционните посредници по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ;

*10.* в политиката за възнагражденията се определят отделни критерии за определяне на:

*а)* основното постоянно възнаграждение, което най-вече отразява съответния професионален опит и отговорностите в рамките на организацията, както е посочено в длъжностната характеристика на служителя като част от условията на трудовия му договор или в договора за управление;

*б)* променливото възнаграждение, което отразява устойчивите и коригирани с оглед на риска резултати от дейността на служителя, както и резултатите от дейността, надхвърлящи изискванията по длъжностната характеристика на служителя като част от условията на трудовия му договор или в договора за управление;

*11.* постоянният елемент (постоянното възнаграждение) представлява преобладаващо голям дял от общото възнаграждение, така че да позволява прилагането на напълно гъвкава политика по отношение на променливите елементи (променливото възнаграждение) на възнаграждението, включително възможността да не се изплащат променливи елементи на възнаграждението.

*(2)* В политиката за възнагражденията инвестиционният посредник определя подходящи съотношения между постоянния и променливия елемент на общото възнаграждение, като отчита стопанската дейност на инвестиционния посредник и свързаните с нея рискове, както и влиянието на различните категории персонал, посочени в чл. 22, върху рисковия профил на инвестиционния посредник.

*(3)* Инвестиционният посредник въвежда и прилага принципите, посочени в ал. 1, по начин, подходящ за неговия мащаб и вътрешна организация и за естеството, обхвата и сложността на неговата дейност.

**Чл. 24.** Когато инвестиционен посредник получава извънредна публична финансова подкрепа по смисъла на § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, се прилагат следните правила:

*1.* инвестиционният посредник не плаща променливо възнаграждение на членовете на управителния и контролния орган;

*2.* когато е несъвместимо с поддържането на стабилна капиталова база на инвестиционния посредник и със своевременното прекратяване на извънредната публична финансова подкрепа, плащането на променливо възнаграждение на всички служители, които не са членове на управителния и контролния орган, е ограничено до част от нетните приходи.

**Чл. 25.** *(1)* За всяко променливо възнаграждение, предоставено и плащано от инвестиционен посредник на категориите персонал, посочени в чл. 22, се прилагат освен изискванията на чл. 23, ал. 3 и следните изисквания:

*1.* когато променливото възнаграждение е обвързано с резултатите от дейността, неговият общ размер се определя като комбинация от оценките за резултатите на отделното лице, на съответното структурно звено, както и на цялостните резултати на инвестиционния посредник;

*2.* при оценката на резултатите на дадено лице се вземат предвид финансови и нефинансови критерии;

*3.* оценката на резултатите по т. 1 обхваща период от няколко години, като се отчита стопанският цикъл на инвестиционния посредник, както и неговите стопански рискове;

*4.* променливото възнаграждение се определя така, че да не влияе върху способността на инвестиционния посредник да осигури стабилна капиталова база;

*5.* променливото възнаграждение може да е гарантирано по изключение само за новоназначени служители за първата година от назначаването им и при условие че инвестиционният посредник разполага със собствен капитал над нормативните изисквания;

*6.* обезщетенията, свързани с предсрочното прекратяване на трудов договор, отразяват постигнатите с течение на времето резултати на отделното лице, като с тях не се възнаграждава неуспех или некоректно поведение;

*7.* обезщетенията, свързани с договори за предходна заетост, са съобразени с дългосрочните интереси на инвестиционния посредник;

*8.* измерването на резултатите от дейността, използвано за изчисляване на групите от променливи елементи на възнаграждението, отчита всички видове настоящи и бъдещи рискове и свързаните с капиталовите изисквания и изискванията за ликвидност разходи в приложение на Регламент (ЕС) 2019/2033;

*9.* при разпределението на променливите елементи на възнаграждението в рамките на инвестиционния посредник се отчитат всички видове настоящи и бъдещи рискове;

*10.* най-малко 50 % от променливото възнаграждение се състои от един от следните инструменти:

*а)* акции или равностойни права на собственост - в зависимост от правно-организационната форма на съответния инвестиционен посредник;

*б)* свързани с акции инструменти или равностойни непарични инструменти - в зависимост от правно-организационната форма на съответния инвестиционен посредник;

*в)* инструменти на допълнителния капитал от първи ред или на капитала от втори ред или други инструменти, които могат да бъдат изцяло конвертирани в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред или да бъдат отписани и които отразяват адекватно кредитното качество на инвестиционния посредник като действащо предприятие;

*г)* непарични инструменти, които отразяват инструментите на управлявания портфейл;

*11.* когато инвестиционен посредник не емитира нито един от инструментите, посочени в т. 10, той подава до Комисията заявление за одобрение използването на алтернативни мерки за постигане на целите по т. 10, като за издаване на одобрението се прилага съответно чл. 172;

*12.* най-малко 40 % от променливото възнаграждение се отлага за срок от три до пет години в зависимост от стопанския цикъл на инвестиционния посредник, естеството на стопанската му дейност, неговите рискове и дейността на съответния служител, освен когато размерът на променливото възнаграждение е особено висок, като в този случай частта на отложеното променливо възнаграждение възлиза на най-малко 60 %;

*13.* до 100 % от променливото възнаграждение не се изплаща при нисък или отрицателен финансов резултат на инвестиционния посредник, включително се удържат или възстановяват изплатени суми променливо възнаграждение, при спазване на критериите, определени в политиката за възнагражденията, които включват най-малко случаите, при които съответният служител:

*а)* е имал или е бил отговорен за поведение, което е довело до значителни загуби за инвестиционния посредник;

*б)* вече не отговаря на изискванията за квалификация и надеждност;

*14.* пенсионната политика на инвестиционния посредник отговаря на стратегията за дейността, целите, ценностите и дългосрочните интереси на инвестиционния посредник.

*(2)* Категориите персонал, посочени в чл. 22, не могат да използват лични стратегии за хеджиране или застраховане, свързано с възнагражденията и отговорността, с цел да намалят ефекта на посочените в ал. 1 изисквания.

*(3)* Променливото възнаграждение не се изплаща посредством финансови инструменти или методи, които улесняват неспазването на Регламент (ЕС) 2019/2033, ЗПФИ и тази наредба.

**Чл. 26.** *(1)* За посочените в чл. 25, ал. 1, т. 10 инструменти се провежда подходяща политика на задържане за постигане на съответствие между стимулите за служителя и дългосрочните интереси на инвестиционния посредник, неговите кредитори и клиенти.

*(2)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да наложи ограничения върху вида и формата на посочените в чл. 25, ал. 1, т. 10 инструменти или да забрани използването на определени инструменти за целите на променливото възнаграждение.

**Чл. 27.** Променливото възнаграждение, платимо съгласно чл. 25, ал. 1, т. 12 при условията на отложено разпределение, се предоставя не по-бързо отколкото на пропорционален принцип.

**Чл. 28.** *(1)* Когато служител напусне инвестиционния посредник, преди да навърши пенсионна възраст, инвестиционният посредник задържа за срок от пет години облагите, свързани с пенсиониране, които са под формата на посочените в чл. 25, ал. 1, т. 10 инструменти.

*(2)* Когато служител придобие правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст и се пенсионира, облагите, свързани с пенсиониране, се изплащат на служителя под формата на посочените в чл. 25, ал. 1, т. 10 инструменти и подлежат на петгодишен период на ограничаване на прехвърлянето им.

**Чл. 29.** (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Изискванията на чл. 25, ал. 1, т. 10 и 12 и чл. 28 не се прилагат по отношение на:

*1.* инвестиционен посредник, когато размерът на неговите балансови и задбалансови активи през четиригодишния период непосредствено преди текущата финансова година не надхвърля като средна стойност 100 млн. евро;

*2.* служител, чието годишно променливо възнаграждение не надхвърля 50 000 евро и не превишава 25 на сто от общото му годишно възнаграждение.

*(2)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да завиши прага по ал. 1, т. 1, когато инвестиционният посредник отговаря на следните условия:

*а)* инвестиционният посредник не е сред трите най-големи инвестиционни посредници по обща стойност на активите в Република България;

*б)* инвестиционният посредник не попада в обхвата на чл. 1, ал. 1, т. 2 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници или ако попада, за него се прилагат опростени изисквания при изготвянето на планове за възстановяване и на планове за преструктуриране по чл. 25, ал. 1 от същия закон;

*в)* размерът на балансовата и задбалансовата дейност по търговския портфейл на инвестиционния посредник не надхвърля 150 млн. евро;

*г)* размерът на балансовите и задбалансовите операции с деривати на инвестиционния посредник не надхвърля 100 млн. евро;

*д)* прагът не надхвърля 300 млн. евро;

*е)* увеличаването на прага е целесъобразно, като се вземат предвид естеството и обхватът на дейността на инвестиционния посредник, неговата вътрешна организация и когато е приложимо, характеристиките на групата, към която принадлежи.

*(3)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да одобри спрямо инвестиционен посредник да се прилага праг, който е по-нисък от прага по ал. 1, т. 1, ако това е целесъобразно, като се вземат предвид естеството и обхватът на дейността на инвестиционния посредник, неговата вътрешна организация и когато е приложимо, характеристиките на групата, към която принадлежи.

*(4)* Производствата по ал. 2 и 3 започват по заявление на инвестиционния посредник или по инициатива на Комисията. Член 172 се прилага съответно.

**Чл. 30.** *(1)* Комитетът по възнагражденията в инвестиционен посредник по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ трябва да отговаря на изискванията за балансирано представителство на половете и съставът му е така определен, че да може да се произнася компетентно и независимо по политиката и практиките за възнагражденията, както и по създадените стимули за управление на риска, капитала и ликвидността.

*(2)* Комитетът по възнагражденията отговаря за изготвянето на решенията относно възнагражденията, включително решенията, които оказват влияние върху риска и управлението на риска на инвестиционния посредник и които трябва да бъдат взети от управителния или контролния орган на инвестиционния посредник.

*(3)* Председателят и членовете на комитета по възнагражденията са членове на контролния орган в съответния инвестиционен посредник. Инвестиционният посредник по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ, който няма контролен орган, създава контролен орган.

*(4)* При изготвянето на посочените в ал. 2 решения комитетът по възнагражденията отчита обществения интерес и дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересовани страни в инвестиционния посредник.

**Чл. 31.** (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Инвестиционният посредник във връзка с политиката за възнагражденията предоставя на Комисията и оповестява публично в деня, в който публикува годишния си финансов отчет, най-малко информацията по чл. 51, алинея първа, букви „в" и „г" от Регламент (ЕС) 2019/2033, включително аспектите на неутралност спрямо пола и разликата в заплащането на жените и мъжете - за категориите персонал, чиито професионални дейности имат съществено отражение върху рисковия профил на инвестиционния посредник.

*(2)* Комисията предоставя информацията по ал. 1 на ЕБО и я използва за сравняване на тенденциите и практиките при възнагражденията.

*(3)* Инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО относно прилагането на разумна политика за възнагражденията и насоките на ЕБО за неутралните по отношение на пола политики за възнагражденията, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

*(4)* (Нова - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) Инвестиционният посредник спазва насоките на Европейския орган за ценни книжа и пазари относно изискванията за възнагражденията съгласно Директива 2014/65/ЕС, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

**Чл. 32.** (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) Инвестиционният посредник предоставя на Комисията в срока по чл. 31, ал. 1 информация за броя на физическите лица, наети при него, чиито възнаграждения за финансовата година са в размер на 1 млн. евро или повече, с разбивка по степени от по 1 млн. евро, включително информация за служебните им задължения, съответната сфера на дейност и основните елементи на заплатата, премиите, дългосрочните възнаграждения и пенсионните вноски.

*(2)* При поискване инвестиционният посредник предоставя на Комисията данните за общото възнаграждение на всеки член на управителния и контролния орган, както и на всеки служител от висшия ръководен персонал.

*(3)* Комисията предоставя информацията по ал. 1 и 2 на ЕБО.

*(4)* Инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО за улесняване на прилагането на ал. 1 - 3 и за осигуряване на последователността на събираната информация, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

## Раздел VI
## Надзорен преглед и оценка

**Чл. 33.** *(1)* Комисията извършва прегледа и оценката по чл. 66 от ЗПФИ на правилата, стратегиите, процесите и механизмите, въведени от инвестиционните посредници, с цел дали осигуряват добро управление и покритие на техните рискове, както и проверка за спазване на изискванията на ЗПФИ, Регламент (ЕС) 2019/2033 и актовете по прилагането им.

*(2)* При извършване на прегледа и оценката по чл. 66 от ЗПФИ се вземат предвид размерът, рисковият профил и моделът на стопанска дейност на инвестиционния посредник.

*(3)* При извършване на прегледа и оценката по чл. 66 от ЗПФИ се оценяват най-малко следните елементи, доколкото е целесъобразно и приложимо:

*1.* рисковете, посочени в чл. 18 - 21;

*2.* географското местонахождение на експозициите на инвестиционния посредник;

*3.* бизнес моделът на инвестиционния посредник;

*4.* оценката на системния риск, като се имат предвид критериите за идентифициране и измерване на системния риск по чл. 23 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/12 от 15 декември 2010 г.) (Регламент (ЕС) № 1093/2010) или препоръките на Европейския съвет за системен риск (ЕССР);

*5.* рисковете за сигурността на мрежите и информационните системи на инвестиционния посредник, за да се гарантира поверителността, целостта и наличността на неговите процеси, данни и активи;

*6.* експозицията на инвестиционния посредник към лихвения риск при дейности извън търговския портфейл;

*7.* начинът на управление на инвестиционния посредник, както и способността на членовете на управителния и контролния орган да изпълняват задълженията си.

*(4)* При извършване на прегледа и оценката по чл. 66 от ЗПФИ се взема предвид обстоятелството дали инвестиционният посредник има сключена и действаща застраховка за професионална отговорност.

*(5)* При оценяване на елемента по ал. 3, т. 7 Комисията има достъп до дневния ред, протоколите и придружителните документи за заседанията на управителния и контролния орган и комитетите им, както и до резултатите от вътрешното или външното оценяване на дейността на тези органи.

**Чл. 34.** *(1)* При определяне на честотата и интензивността на прегледа и на оценката по чл. 66 от ЗПФИ се вземат предвид:

*1.* размерът, естеството, мащабът и сложността на дейностите на съответния инвестиционен посредник;

*2.* системното значение на инвестиционния посредник, когато е приложимо;

*3.* принципът на пропорционалност.

*(2)* Когато Комисията счита за необходимо с оглед на размера, естеството, мащаба и сложността на дейностите на инвестиционните посредници, които отговарят на условията за малките и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, тя за всеки отделен случай определя дали и под каква форма да се извършат прегледът и оценката по чл. 66 от ЗПФИ на съответния инвестиционен посредник.

*(3)* За целите на ал. 1 се вземат предвид правилата за съхранение на клиентски парични средства, определени в ЗПФИ и Наредба № 58 от 28.02.2018 г. за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги (ДВ, бр. 22 от 2018 г.).

**Чл. 35.** *(1)* Заместник-председателят прави редовен преглед най-малко веднъж на три години на спазването на изискванията за разрешаване на използването на посочените в чл. 22 от Регламент (ЕС) 2019/2033 вътрешни модели.

*(2)* При прегледа по ал. 1 заместник-председателят анализира промените в дейността на инвестиционния посредник и прилагането на тези вътрешни модели

спрямо въведените нови продукти и анализира и преценява дали той използва добре разработени и съвременни техники и практики при тези вътрешни модели.

*(3)* При установяване на съществени недостатъци по отношение на обхващането на рисковете от вътрешния модел на инвестиционния посредник Комисията по предложение на заместник-председателя предприема действия за отстраняване на недостатъците или предприема конкретни мерки за ограничаване на последиците от тях, включително като налага изисквания за осигуряване на допълнителен капитал или по-високи мултипликационни коефициенти.

*(4)* Когато при вътрешния модел за пазарен риск, прилаган от инвестиционния посредник, се наблюдават множество случаи на превишения, както са посочени в чл. 366 от Регламент (ЕС) № 575/2013, които показват, че вътрешният модел не е достатъчно точен или не съответства на одобрения, Комисията отнема разрешението за използване на вътрешния модел или налага съответни мерки за осигуряване на бързото му усъвършенстване в рамките на определен от Комисията срок.

**Чл. 36.** *(1)* Когато инвестиционен посредник е получил разрешение за използване на вътрешни модели, но той вече не отговаря на изискванията за прилагане на тези вътрешни модели, Комисията изисква от него или да докаже, че неспазването на тези изисквания няма съществено въздействие, или да представи план и да определи срок за постигане на съответствие с тези изисквания.

*(2)* Когато има вероятност представеният план по ал. 1 да не доведе до пълно спазване на изискванията или ако определеният срок по ал. 1 не е приемлив, Комисията по предложение на заместник-председателя изисква да се измени представеният план.

*(3)* Ако вероятността инвестиционният посредник да постигне спазване на изискванията в определения срок е малка или не са представени достатъчно доказателства, че въздействието от неспазването е несъществено, Комисията отнема разрешението за използване на вътрешни модели или го ограничава до областите, в които е налице спазване на изискванията или в които такова спазване може да се постигне в приемлив срок.

*(4)* Инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО относно критерии за начина, по който инвестиционните посредници трябва да използват вътрешните модели, както и за начина, по който тези вътрешни модели трябва да третират сходни рискове или експозиции, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

**Чл. 37.** (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Комисията информира ЕБО за:

*1.* процеса на извършване на преглед и оценка по чл. 66 от ЗПФИ;

*2.* методологията, по която се вземат решенията по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „а", т. 12, т. 13, буква „а", т. 14 - 19, т. 20, буква „а", т. 21, буква „а", т. 22 и 25, чл. 276а, 276б и 276д от ЗПФИ;

*3.* определеното от Република България равнище на административните санкции.

*(2)* (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) Комисията може да вземе решение да прилага в надзорната си практика насоките на ЕБО и Европейския орган за ценни книжа и пазари, с които по начин, който съответства на размера, структурата и вътрешната организация на инвестиционните посредници, както и на естеството, обхвата и сложността на техните дейности, доуточнява общите процедури и методики за процеса на надзорен преглед и оценка, както и за оценката на третирането на рисковете.

*(3)* Комисията може да вземе решение да прилага в надзорната си практика насоките на ЕБО за въвеждане на критерии по отношение на рисковете от екологичен, социален или управленски характер за процеса на надзорен преглед и оценка.

## Раздел VII

## Отчетност и оповестяване на информация от предприятията майки и инвестиционните посредници

**Чл. 38.** (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) *(1)* Инвестиционните посредници, които не отговарят на условията за малките и невзаимосвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, и инвестиционните посредници, посочени в чл. 46, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/2033, оповестяват информацията по чл. 46 от Регламент (ЕС) 2019/2033 на индивидуална основа веднъж годишно в срок 90 дни от завършването на финансовата година, а на консолидирана основа - веднъж годишно в срок 180 дни от завършването на финансовата година.

*(2)* Когато размерът на балансовите и задбалансовите активи на инвестиционен посредник през четиригодишен период непосредствено преди текущата финансова година надхвърля 100 млн. евро като средна стойност, инвестиционният посредник оповестява информацията по чл. 53, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033 през първата година веднъж годишно, а през втората година и след това - веднъж на две години, в срок 90 дни от завършването на финансовата година.

*(3)* Инвестиционните посредници по ал. 1 оповестяват съответната информация по ал. 1 и 2, както и информацията по чл. 51 от Регламент (ЕС) 2019/2033, по реда на чл. 46, параграф 4 от същия регламент, като годишните финансови отчети се публикуват най-малко на интернет страниците им.

*(4)* Едновременно с публикуването на информацията по ал. 1 инвестиционните посредници по ал. 1 и предприятията майки на инвестиционни посредници подават до Комисията тази информация във формат за извличане на данни по чл. 2, т. 3 от Регламент (ЕС) 2023/2859 или когато това се изисква от правото на Европейския съюз, в машинночетим формат по чл. 2, т. 4 от същия регламент, придружена от следните метаданни:

*1.* наименование на инвестиционния посредник или предприятието майка, за което се отнася информацията;

*2.* идентификационен код на правния субект на инвестиционния посредник или предприятието майка;

*3.* размер на инвестиционния посредник или предприятието майка според категорията съгласно чл. 7, параграф 4, буква „г" от Регламент (ЕС) 2023/2859;

*4.* вид на информацията, както е класифицирана съгласно чл. 7, параграф 4, буква „в" от Регламент (ЕС) 2023/2859;

*5.* отбелязване дали информацията съдържа лични данни.

*(5)* Допълнителни изисквания към формата и структурирането на информацията по ал. 4, както и подаването на метаданните към нея и включването на други метаданни се определят с актовете по прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2859 и насоки на ЕБО, за които Комисията е взела решение за тяхното прилагане.

**Чл. 38а.** (Нов - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Комисията по предложение на заместник-председателя може да вземе решение, с което да изиска:

*1.* информацията по чл. 38, ал. 1 да бъде оповестена повече от веднъж годишно и да определи краен срок за нейното публикуване;

*2.* инвестиционен посредник по чл. 38, ал. 1 и предприятие майка на инвестиционен посредник да използва конкретни средства и места за целите на оповестяването по чл. 38, ал. 1, включително чрез публикуване на интернет страниците им;

*3.* предприятие майка на инвестиционен посредник ежегодно да оповестява, в пълен вид или чрез препратки към равностойна информация, описание на правната си структура и управленската и организационната структура на групата от инвестиционни посредници съгласно чл. 65, ал. 1 от ЗПФИ, както и информация за самоличността на акционерите или съдружниците, независимо от това дали са преки или непреки,

физически или юридически лица, които имат квалифицирани дялови участия, както и за размерите на тези участия.

**Чл. 39.** (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.).

## Раздел VIII

## Допълнителни изисквания за оценка на активите на клиента

**Чл. 40.** Инвестиционният посредник оценява активите на клиента за целите на определяне факторите в управление на активи (AUM), държани парични средства на клиенти (CMH) и съхранение и администриране на клиентски активи (ASA) в съответствие с Международните счетоводни стандарти.

**Чл. 41.** *(1)* Инвестиционният посредник приема и прилага правила за оценка на активите на клиента, без значение дали са свързани с предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги, които съдържат най-малко следното:

*1.* описание на начина на определяне на справедлива стойност на активите на клиента, включително избрания метод за оценка, както и обосновка за определянето му;

*2.* източниците на информацията, въз основа на която се извършва оценката, както и условията и реда за получаването ѝ;

*3.* условията и реда за съхраняване на данните и документите, получени или изготвени във връзка с извършване на оценката.

*(2)* Инвестиционните посредници представят в Комисията правилата по ал. 1 в 7-дневен срок от приемането им, съответно от приемане на изменения в тях.

## Раздел IX

## Задължение за представяне на информация на Комисията

**Чл. 42.** Инвестиционният посредник представя справките, определени в технически стандарт за изпълнение по чл. 54, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/2033, чрез специално създадена електронна система на Комисията, в определен от Европейския банков орган за получаване формат (XBRL формат) и в съответствие с изискванията, определени в посочения технически стандарт.

**Чл. 43.** *(1)* Инвестиционните посредници представят в Комисията за всяко тримесечие и в сроковете, определени в технически стандарт за изпълнение по чл. 54, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/2033, допълнителни справки по образец, формат и ред, определени от заместник-председателя.

*(2)* По искане на заместник-председателя инвестиционните посредници представят допълнителна информация, включително отчети за финансова информация, както и отчет за капиталова адекватност и ликвидност, за по-кратък период.

*(3)* По искане на заместник-председателя инвестиционният посредник представя допълнителни сведения и разяснения по отчетите, включително аналитични справки по всяка позиция.

**Чл. 44.** Когато инвестиционният посредник не приспада за целите на изчисляването на собствения капитал позициите в инструменти на собствения капитал на предприятие от финансовия сектор в рамките на група инвестиционни посредници в съответствие с чл. 9, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2019/2033, той уведомява Комисията и предоставя следната информация:

*1.* доказателства за липсата на съществени практически или правни пречки за бързото прехвърляне на капитал или изплащане на задълженията от предприятието майка;

*2.* описание на процедурите за оценка, измерване и контрол на риска на предприятието майка и начина, по който те включват предприятието от финансовия сектор.

## Глава трета

# ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ ПО ЧЛ. 9а, АЛ. 2 ОТ ЗПФИ

## Раздел I

## Изисквания относно капитала, включително притежаването на допълнителен собствен капитал. Изисквания към оздравителната програма и ред за одобряването ѝ

**Чл. 45.** Началният капитал на действащо дружество се определя в съответствие с чл. 9 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

**Чл. 46.** В началния капитал на действащо дружество, изчислен по реда на чл. 45, което притежава вещни права върху недвижими вещи, се включва само стойността на правата, които са пряко свързани с дейностите и услугите по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ, в размер не повече от 20 на сто от изискуемия минимален размер на капитала по чл. 10 от ЗПФИ.

**Чл. 47.** *(1)* Условията за издаване на разрешение по чл. 11, ал. 3, т. 1 от ЗПФИ на инвестиционен посредник, който не извършва нито една от инвестиционните услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 от ЗПФИ с предмет финансови инструменти по смисъла на Регламент (ЕС) № 575/2013 и който изпълнява нареждания на клиенти във връзка с финансови инструменти, да държи такива инструменти за собствена сметка са следните:

*1.* позициите са възникнали като резултат от невъзможността на инвестиционния посредник да изпълни поръчките точно;

*2.* съвкупната пазарна стойност на всички тези позиции не може да надхвърля 15 % от началния капитал на инвестиционния посредник;

*3.* инвестиционният посредник отговаря на изискванията по чл. 92 - 95 и част четвърта от Регламент (ЕС) № 575/2013;

*4.* такива позиции имат случаен и временен характер и са строго ограничени до времето, необходимо за извършване на съответната сделка.

*(2)* В случаите на възникване на позиции за собствена сметка по ал. 1 инвестиционният посредник уведомява Комисията незабавно, но не по-късно от края на работния ден, следващ деня на възникването, като подава уведомление, в което са посочени най-малко видът, обемът и стойността на финансовите инструменти, времето, необходимо за закриване на позициите, както и причините за възникването на тези позиции.

*(3)* Комисията по предложение на заместник-председателя издава разрешението по ал. 1 в срок 3 работни дни от получаване на уведомлението, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в срок 3 работни дни от получаването им, съответно от изтичането на определения срок за предоставянето им. Член 172 се прилага съответно.

*(4)* Ако Комисията не издаде разрешението по ал. 3, инвестиционният посредник закрива позицията незабавно.

**Чл. 48.** (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да получи разрешение по чл. 78 от Регламент (ЕС) № 575/2013, подава заявление до Комисията при спазване изискванията на Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014, към което прилага и заверен препис от решението на компетентния орган.

*(2)* Комисията отказва да издаде разрешението по ал. 1, когато не са спазени изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ, актовете по прилагането им или Търговския закон.

*(3)* Разрешението по ал. 1 се дава по реда на чл. 172 в срока по чл. 31, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014.

**Чл. 49.** (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.)

**Чл. 50.** (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.).

**Чл. 51.** *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да получи разрешение по чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 за включване на междинната или годишната печалба в базовия собствен капитал от първи ред, преди компетентният му орган да вземе, съответно да предложи на съответния компетентен орган, официално решение за годишния резултат, подава заявление до Комисията, към което прилага:

*1.* документ, заверен от одитора на инвестиционния посредник, потвърждаващ печалбата, като:

*а)* относно годишната печалба се представя одиторски доклад или удостоверително писмо, в което се посочва, че одитът не е приключил и че одиторите не са установили нещо, което да им дава основание да считат, че окончателният доклад ще съдържа модифицирано мнение;

*б)* относно междинната печалба се представя одиторски доклад (в случай на извършен одит), доклад за преглед по смисъла на МОС 2400 „Ангажименти за преглед на финансови отчети" или удостоверително писмо съгласно условията на буква „а", ако потвърждението, представено от дружеството, не е одиторски доклад;

*2.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че печалбата е записана съгласно предвидените в приложимата счетоводна рамка принципи и че обхватът на пруденциалната консолидация не е значително по-широк от обхвата на потвърждението, което се съдържа в документа на одитора по т. 1;

*3.* декларация съгласно приложение № 1, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, в която се посочват основните елементи на междинната или годишната печалба, включително приспаданията за очаквани отчисления от печалбата или очаквани дивиденти, или други документи, удостоверяващи очаквани отчисления от печалбата или дивиденти;

*4.* заверен препис от решението/предложението на компетентния орган на инвестиционния посредник за включване на междинната или годишната печалба в базовия собствен капитал от първи ред.

*(2)* В случаите, когато междинната или годишната печалба се включва на консолидирана или подконсолидирана основа, изискванията по ал. 1, т. 2 и 3 се изпълняват от консолидиращото лице.

*(3)* Размерът на приспаданията за очаквани дивиденти и за очаквани отчисления от печалбата се определя съгласно чл. 2 и 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014.

*(4)* Комисията отказва да издаде разрешение по ал. 1, когато не са изпълнени условията по Регламент (ЕС) № 575/2013, Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 или тази наредба.

*(5)* За издаване на разрешението по ал. 1 се прилага съответно чл. 172.

**Чл. 52.** *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да получи разрешение по чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 за включване на капиталови инструменти по чл. 26, параграф 1, буква „а" от Регламент (ЕС) № 575/2013 в базовия собствен капитал от първи ред, подава заявление до Комисията, към което прилага:

*1.* заверен препис от решението на компетентния орган на инвестиционния посредник за издаване на емисия капиталови инструменти и за изменение на устава, съответно дружествения договор;

*2.* списък на лицата, придобили капиталови инструменти, данни относно размера на придобитите инструменти от всяко едно лице и документи, удостоверяващи, че всеки, придобил капиталови инструменти, е внесъл по набирателната сметка на инвестиционния посредник тяхната стойност, както и документи, доказващи произхода на средствата;

*3.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че инвестиционният посредник не е финансирал пряко или непряко придобиването на инструментите;

*4.* данните и документите по чл. 4 и 5 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/1946 и Наредба № 11 от 3.12.2003 г. за лицата, които в резултат на увеличението на капитала ще придобият пряко или косвено 10 и над 10 на сто от акциите с право на глас, съответно от дяловете;

*5.* удостоверение, издадено от „Централен депозитар" - АД, за регистриране на емисията капиталови инструменти в случаите, при които се издават акции;

*6.* изменения устав, съответно дружествен договор, съдържащ новия размер на капитала;

*7.* таблица за оценка на съответствието на капиталовите инструменти с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 съгласно приложение № 2, която се изготвя от инвестиционния посредник и съдържа информация за съответствието на капиталовите инструменти със съответните изисквания на посочените регламенти за включването им като базов собствен капитал от първи ред;

*8.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че представената информация е точна и пълна, както и че капиталовите инструменти отговарят на условията за включването им като базов собствен капитал от първи ред.

*(2)* Комисията отказва да издаде разрешение по ал. 1, когато не са изпълнени условията на Регламент (ЕС) № 575/2013, Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 или тази наредба.

*(3)* За издаване на разрешението по ал. 1 се прилага съответно чл. 172.

**Чл. 53.** *(1)* Инвестиционен посредник, който иска да включи капиталови инструменти и подчинени заеми в допълнителния капитал от първи ред, съответно в капитала от втори ред, подава заявление за одобрение до Комисията, към което прилага:

*1.* договор или друг документ за издаване на капиталовия инструмент или за получаване на подчинения заем и заверен препис от решението на компетентния орган на инвестиционния посредник за сключването на договора или издаването на инструмента;

*2.* за капиталови инструменти и подчинени заеми с нови или сложни характеристики - мотивирано и независимо правно становище, потвърждаващо, че капиталовите инструменти или подчинените заеми отговарят на условията за включването им като инструмент на допълнителен капитал от първи ред или на капитал от втори ред;

*3.* за капиталови инструменти, за които се иска одобрение за включването им като инструмент на допълнителния капитал от първи ред - посочване на минималната сума на базовия капитал, който ще се образува, ако стойността на главницата по инструмента бъде изцяло намалена или преобразувана в базов капитал (чл. 54, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013) след намаление на всички предвидими данъчни задължения или плащания, резултат от преобразуването или намалението или произтичащи и свързани с инструмента към момента на преобразуването или намалението, като инвестиционният посредник трябва да оцени и обясни сумата на база данъчното третиране, приложимо към датата на оценката и структурата на групата;

*4.* таблица за оценка на съответствието на капиталовия инструмент, съответно на подчинения заем, с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 съгласно приложение № 3, която се изготвя от инвестиционния посредник и съдържа информация за съответствието на капиталовия инструмент, съответно на подчинения заем, с изискванията на посочените регламенти за включването им като допълнителен капитал от първи ред, съответно капитал от

втори ред, като отчита приложимите въпроси и отговори на ЕБО и Доклада на ЕБО относно наблюдението на инструменти на допълнителния капитал от първи ред;

*5.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че инвестиционният посредник не е финансирал пряко или непряко придобиването на инструментите;

*6.* декларация, подписана от лицата, които управляват и представляват инвестиционния посредник, че представената информация е точна и пълна, че капиталовите инструменти отговарят на условията за включването им като допълнителен капитал от първи ред или капитал от втори ред и че няма необявени споразумения, които биха повлияли на тяхната допустимост;

*7.* документ за постъпване на средствата по банкова сметка на инвестиционния посредник;

*8.* други документи по преценка на инвестиционния посредник, необходими за извършването на преценка дали да се издаде исканото одобрение.

*(2)* Инвестиционният посредник посочва в заявлението причините за издаване на капиталовия инструмент и за планиране на заема, както и съответствието им с плана за капитала (на индивидуална и консолидирана основа). Заявлението по ал. 1 включва и описание на въздействието върху собствения капитал (базовия собствен капитал, допълнителния капитал от първи ред и общия капитал) и коефициента на задлъжнялост/ливъридж (за допълнителния капитал от първи ред) за всички нива на прилагане в съответствие с част първа, дял втори от Регламент (ЕС) № 575/2013 за тригодишен период, като се базира на прогноза за плана за капитала и се отчита ал. 1, т. 3.

*(3)* Инвестиционният посредник може да използва публикуваните от ЕБО стандартизирани образци за характеристиките и условията при издаване на капиталови инструменти, както и Доклада на ЕБО относно наблюдението на инструменти на допълнителния капитал от първи ред.

*(4)* Комисията отказва да издаде одобрението по ал. 1, когато капиталовите инструменти и подчинените заеми не могат да бъдат включени в допълнителния капитал от първи ред, съответно в капитала от втори ред, както и когато не са изпълнени изискванията за включването им по Регламент (ЕС) № 575/2013, Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 или тази наредба.

*(5)* Комисията по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението в едномесечен срок при съответно прилагане на чл. 172. При непроизнасяне в този срок се счита, че включването на капиталови инструменти и подчинени заеми в допълнителния капитал от първи ред, съответно в капитала от втори ред, е одобрено.

*(6)* Инвестиционният посредник е длъжен да уведоми Комисията за всяка промяна в договора или документа за издаване на капиталовия инструмент или за получаване на подчинения заем или за обстоятелства, които могат да повлияят на включването им като инструмент на допълнителния капитал от първи ред или на капитала от втори ред.

**Чл. 54.** Изискванията към оздравителната програма на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 от ЗПФИ и редът за одобряването ѝ са съгласно чл. 12.

## Раздел II

## Изисквания относно капиталовата адекватност и ликвидност

**Чл. 55.** *(1)* Правилата, процедурите и механизмите на инвестиционния посредник, уреждащи вътрешната организация, организационната структура, управлението на рисковете, политиките за възнагражденията, административните и счетоводните процедури, вътрешния контрол по чл. 65 от ЗПФИ, са изчерпателни и пропорционални на естеството, мащаба и сложността на рисковете, присъщи за бизнес модела и

дейностите на инвестиционния посредник, и осигуряват спазването на пруденциалните изисквания.

*(2)* Правилата по ал. 1 се изготвят при отчитане на изискванията към вътрешната оценка за капиталова адекватност, вътрешната организация и третирането на рискове, политиката на възнагражденията, управлението на рисковете, както и изискванията за управителния и контролния орган на инвестиционния посредник съгласно чл. 14, 62 и 64 от ЗПФИ.

*(3)* Инвестиционният посредник прави периодичен преглед на правилата и процедурите и ги актуализира един път годишно до 31 януари.

*(4)* Управителният орган на инвестиционния посредник следи процеса и изпълнението на задълженията му за оповестяване и съобщаване на нормативно определената информация.

*(5)* При изготвянето на правилата инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

**Чл. 56.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Всеки инвестиционен посредник разработва и прилага надеждни, ефективни и изчерпателни стратегии и процеси, които му позволяват да оценява и поддържа постоянно вътрешен капитал в размер, вид и разпределение така, че да е адекватен за покриване на рисковете, на които е или може да бъде изложен, в зависимост от степента и характера на рисковете. Инвестиционният посредник изрично взема предвид краткосрочния, средносрочния и дългосрочния аспект с цел покриване на ЕСУ рисковете.

*(2)* Стратегиите и процесите по ал. 1 подлежат на периодичен вътрешен преглед от инвестиционния посредник един път годишно в срок до 31 януари за оценяване на съответствието им с нормативните изисквания и доколко са пропорционални на характера, степента и сложността на дейностите, извършвани от него.

*(3)* Управителният орган на инвестиционния посредник изготвя стратегиите по ал. 1 и ги представя за одобрение от общото събрание. Управителният орган на инвестиционния посредник приема правила за изпълнение на стратегиите и описание на процесите и ги представя в Комисията в 14-дневен срок от получаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник или от приемане на изменения в тях.

*(4)* Инвестиционният посредник прилага изискванията на ал. 1 - 3 на индивидуална основа, освен ако не е предвидено друго в Регламент (ЕС) № 575/2013, тази наредба или друг нормативен акт.

*(5)* Изискванията на ал. 1 - 3 се прилагат от инвестиционния посредник на консолидирана основа, когато той е дъщерно дружество в Република България или предприятие майка, както и когато е включен в консолидацията по чл. 19 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(6)* В случаите, когато инвестиционен посредник е институция майка в Република България, той осигурява прилагането на ал. 1 на консолидирана основа в степента и по начина, описани в част първа, дял II, глава 2, раздели 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(7)* В случаите, когато инвестиционен посредник е контролиран от финансов холдинг майка или финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка в степента и по начина, уредени в част първа, дял втори, глава 2, раздели 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, той изпълнява задължението по ал. 1 въз основа на консолидираното състояние на финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност. Ако финансовият холдинг майка или финансовият холдинг майка със смесена дейност в държава членка контролира повече от един инвестиционен посредник, изречение първо се прилага само спрямо инвестиционния посредник, върху който се упражнява надзор на консолидирана основа в съответствие с чл. 231 от ЗПФИ.

*(8)* Инвестиционен посредник, който е дъщерно дружество, изпълнява изискванията на ал. 1 на подконсолидирана основа, ако той или неговото предприятие майка, когато последното е финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, притежават институция, финансова институция или управляващо дружество съгласно определението по § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати, като дъщерно дружество в трета държава, както и когато имат дялово участие в такова предприятие.

**Чл. 57.** *(1)* Всеки инвестиционен посредник прилага изискванията на раздели I - IV и изискванията съгласно чл. 14, 62 и 64 от ЗПФИ на индивидуална основа, освен ако Комисията по предложение на заместник-председателя не разреши освобождаване от изискванията на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(2)* Инвестиционните посредници, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност или холдингите със смесена дейност, които са обект на надзор на консолидирана основа от страна на Комисията, прилагат изискванията на раздели I - IV и изискванията съгласно чл. 14, 62 и 64 от ЗПФИ на консолидирана или подконсолидирана основа, като осигуряват, че прилаганите от тях правила, процедури и механизми в изпълнение на посочените разпоредби са последователни и добре интегрирани и им позволяват да изготвят данни и информация във връзка с изпълнение на приложимите спрямо тях нормативни изисквания.

*(3)* Инвестиционните посредници, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност или холдингите със смесена дейност, които са обект на надзор на консолидирана основа от страна на Комисията, осигуряват въвеждането на правилата, процедурите и механизмите по ал. 2 и в дъщерните си дружества, включително в тези, които не са обхванати от ЗПФИ и тази наредба.

*(4)* Изискванията на раздели I - IV и изискванията съгласно чл. 14, 62 и 64 от ЗПФИ за дъщерните дружества, които не са обхванати от ЗПФИ и тази наредба, не се прилагат, ако инвестиционният посредник, който е институция майка от Европейския съюз (ЕС), е контролиран от финансов холдинг майка от ЕС или от финансов холдинг майка със смесена дейност от ЕС, докаже пред Комисията, че приложението на тези изисквания е незаконосъобразно съгласно законодателството на съответната трета държава, в която е установено дъщерното дружество.

*(5)* Вътрешната организация, административните и счетоводните процедури на инвестиционния посредник осигуряват възможност на заместник-председателя, съответно на Комисията, да установи по всяко време съответствието на дейността му с пруденциалните изисквания по Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и тази наредба.

**Чл. 58.** *(1)* Инвестиционният посредник, получил лиценз да предоставя инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 от ЗПФИ, прилага изискванията за ликвидност по част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 на индивидуална основа съгласно разпоредбите на чл. 6, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(2)* С разрешение на Комисията по предложение на заместник-председателя инвестиционният посредник може да бъде освободен от изискванията за ликвидност по част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 на индивидуална основа в зависимост от естеството, мащаба и сложността на дейностите, които извършва.

*(3)* С разрешение на Комисията по предложение на заместник-председателя инвестиционният посредник може да бъде освободен от изискванията за ликвидност по част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 на консолидирана основа в зависимост от изискванията на чл. 11, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

**Чл. 59.** С разрешение на Комисията по предложение на заместник-председателя в случаите по чл. 8 от Регламент (ЕС) № 575/2013 инвестиционният посредник, всички или някои от неговите дъщерни дружества в ЕС могат да бъдат освободени да не изпълняват задълженията си за ликвидност по чл. 58 изцяло или частично. В случаите

по изречение първо Комисията упражнява надзор върху ликвидността на лицата в групата на консолидирана основа като обособена ликвидна подгрупа.

**Чл. 60.** Инвестиционният посредник представя на Комисията цялата информация, касаеща отчитането на ликвидността съобразно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 575/2013.

**Чл. 61.** *(1)* Въз основа на прегледа и оценката, извършени съгласно чл. 103 - 111, Комисията по предложение на заместник-председателя с решение може да задължи инвестиционния посредник да спазва специално изискване за ликвидност с цел обхващане на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен във връзка с ликвидността, като вземе предвид следното:

*1.* конкретния модел на стопанска дейност на инвестиционния посредник;

*2.* правилата, процесите и механизмите на инвестиционния посредник, включващи въведената вътрешна организация на инвестиционния посредник за спазване на пруденциалните изисквания и процесите на преглед на адекватността на капитала му, и по-специално по чл. 80 - 85;

*3.* резултатите от прегледа и оценката, извършени в съответствие с чл. 103;

*4.* системния ликвиден риск, който застрашава целостта на финансовите пазари.

*(2)* В случай на несъответствие между действителната ликвидна позиция на инвестиционния посредник и всички изисквания за ликвидност и стабилно финансиране, установени на национално равнище или на равнището на ЕС, Комисията, съответно заместник-председателят, може да приложи мерките и/или да наложи административни наказания по част трета, дял трети от ЗПФИ.

**Чл. 62.** *(1)* Собствените парични средства на инвестиционния посредник могат да бъдат държани на каса или по разплащателни или депозитни сметки в банка, която не е в производство по несъстоятелност или поставена под специален надзор, в съответствие с чл. 43 от Регламент (ЕС) 2019/2033. Собствените парични средства на инвестиционния посредник по разплащателни или депозитни сметки в банка трябва да бъдат в размер не по-малък от 70 на сто от всички парични средства на инвестиционния посредник. Паричните средства на клиенти се държат в съответствие с чл. 93 от ЗПФИ.

*(2)* Собствените парични средства по разплащателни или депозитни сметки в банка, с които инвестиционният посредник може да се разпорежда по всяко време, трябва да бъдат в размер не по-малък от 70 на сто от всички парични средства, като инвестиционният посредник предприема действия за тяхното диверсифициране.

## Раздел III

## Организация по управление на рисковете

**Чл. 63.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Управителният орган на инвестиционния посредник изготвя стратегиите и политиките за поемане, управление, наблюдение и редуциране на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционният посредник, които се одобряват от общото събрание. Управителният орган на инвестиционния посредник извършва периодичен преглед на стратегиите и политиките най-малко на всеки две години в срок до 31 януари и го представя на общото събрание заедно с отчета за дейността. При необходимост прегледът по изречение второ се извършва по-често.

*(2)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Стратегиите и политиките по ал. 1 включват и рисковете, породени от средата на макрониво, в която инвестиционният посредник извършва дейността си относимо към съответната фаза на икономическия цикъл, включително рисковете, произтичащи от текущите и краткосрочните, средносрочните и дългосрочните въздействия на ЕСУ факторите.

**Чл. 63а.** (Нов - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Управителният орган на инвестиционния посредник разработва и наблюдава изпълнението на

планове, които включват количествено измерими цели и процеси за наблюдение и противодействие на финансовите рискове, възникващи в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план от ЕСУ факторите, включително произтичащите от процеса на приспособяване и от тенденциите на прехода в контекста на съответните регулаторни цели и правни актове на ЕС и Република България във връзка с ЕСУ факторите, както и целите за постигане на неутралност по отношение на климата. Когато е приложимо, инвестиционните посредници с международна дейност вземат предвид също правните и регулаторните цели на трети държави по отношение на ЕСУ факторите.

*(2)* При определяне на количествено измеримите цели и процеси за противодействие на ЕСУ рисковете, включени в плановете по ал. 1, се вземат предвид последните доклади и мерки, предписани от Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата във връзка с постигането на целите на ЕС в областта на климата. Когато инвестиционният посредник оповестява информация по ЕСУ въпроси в съответствие със Закона за счетоводството, плановете по ал. 1 трябва да са в съответствие с плановете по глава седма, раздел III или IV от същия закон и да включват действия по отношение на бизнес модела и стратегия на инвестиционния посредник, които са съгласувани и за двата плана.

**Чл. 64.** *(1)* Членовете на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник отделят достатъчно време за разглеждане на въпросите, свързани с риска.

*(2)* Органите по ал. 1 участват активно в процеса по управлението на всички значими рискове, посочени в Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и тази наредба, както и при оценяването на активите (позициите), използването на външни кредитни рейтинги и вътрешни модели, свързани с тези рискове. Органите по ал. 1 гарантират участието на достатъчно ресурси за ефективното изпълнение на дейностите по изречение първо.

*(3)* Инвестиционният посредник създава ясни правила за докладване пред управителния или контролния орган и определя нива на отговорност, които да обхващат всички значими рискове, политики за управление на рисковете и техните изменения.

**Чл. 65.** *(1)* В състава на комитета по риска на значим инвестиционен посредник участват само представители на контролния орган.

*(2)* Членовете на комитета по риска притежават знания, умения и експертен опит, необходими да разбират напълно и да наблюдават прилагането на стратегията и склонността към поемане на риск от инвестиционния посредник.

*(3)* Комитетът по риска съветва управителния и контролния орган на инвестиционния посредник относно цялостната текуща и бъдеща стратегия относно риска и склонността на инвестиционния посредник към поемане на риск и подпомага висшия ръководен персонал при прегледа и контрола по изпълнението на стратегията. Управителният и контролният орган на инвестиционния посредник носят отговорност за управлението и контрола на рисковете.

*(4)* Комитетът по риска, независимо от комитета по възнагражденията, извършва проверка дали стимулите, определени от системата за възнагражденията, отчитат рисковете, капитала, ликвидността, както и вероятността за реализиране на планираните приходи и разпределението им във времето.

*(5)* Комитетът по риска следи дали ценообразуването на продуктите и услугите, предлагани от инвестиционния посредник на клиентите, отразяват адекватно бизнес модела и стратегията му по отношение на риска.

*(6)* Ако ценообразуването по ал. 5 не отразява адекватно стратегията на инвестиционния посредник по отношение на рисковете и неговия бизнес модел, комитетът по риска представя на управителния орган план за коригиране на ценообразуването.

**Чл. 66.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционният посредник осигурява подходящ достъп на контролния орган и на комитета по риска до необходимата информация за цялостния рисков профил на инвестиционния посредник, до функцията по управление на риска, както и до становища от външни експерти.

*(2)* Органите по ал. 1 определят характера, обема и формата на информацията за риска, която следва да им бъде предоставяна, както и честотата на предоставяне.

*(3)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Комитетът по риска, без да засяга задачите на комитета по възнагражденията, с цел подпомагането на установяването на добри политики и практики в областта на възнагражденията проверява доколко стимулите, осигурени от системата за възнагражденията на инвестиционния посредник, отчитат рисковете, включително произтичащите от въздействието на ЕСУ факторите, капитала, ликвидността, вероятността и времето за формиране и разпределение на приходите.

**Чл. 67.** (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционният посредник, когато е приложимо с оглед естеството, мащаба и сложността на неговата дейност и вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности, разполага с функции за вътрешен контрол, осъществявани от звена за управление на риска, за нормативно съответствие и за вътрешен одит, които са независими от оперативните звена и които имат необходимите правомощия, статут, ресурси и достъп до управителния и контролния орган.

*(2)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Функциите за вътрешен контрол осигуряват установяване, измерване и надлежно докладване на всички съществени рискове, свързани с дейността на инвестиционния посредник.

*(3)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Функциите за вътрешен контрол трябва във всеки момент да са в състояние да представят цялостен преглед на всички рискове, на които е изложен инвестиционният посредник. Функцията по управление на риска участва активно в разработването на стратегията за поемането и управлението на рискове от инвестиционния посредник, както и при вземането на решения, свързани с управлението на всеки значим риск, като упражнява контрол и върху ефективното изпълнение на стратегията.

*(4)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Функциите за вътрешен контрол са независими от управителния орган и от висшия ръководен персонал и докладват пряко пред контролния орган, като могат да изразяват съображения и предупреждения, когато е целесъобразно или когато развитието на конкретен риск засяга или може да засегне инвестиционния посредник. Действията по изречение първо на функциите за вътрешен контрол не освобождават управителния и контролния орган от отговорността им по ЗПФИ, тази наредба и Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с управлението на рисковете.

*(5)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Ръководителите на функциите за вътрешен контрол са независими лица на ръководна длъжност, на които изрично е възложена отговорността за функциите за управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит. Ако определянето на ръководител на функцията за управление на риска или функцията за нормативно съответствие не съответства на характера, мащаба и сложността на дейността на инвестиционния посредник, друго лице на ръководна длъжност може да изпълнява и тези функции, при условие че не е налице конфликт на интереси и че лицето:

*1.* изпълнява критериите за пригодност и изискванията за знания, умения и експертен опит, необходими за съответните области; и

*2.* разполага с достатъчно време, за да изпълнява правилно и двете функции за вът-решен контрол.

*(6)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Ръководителите на функциите за вътрешен контрол не могат да бъдат освободени без предварително одобрение от контролния орган.

**Чл. 67а.** (Нов - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Функцията за вътрешен одит, когато има такава, извършва независим преглед на ефективното изпълнение на стратегията относно риска на инвестиционния посредник. Функцията за вътрешен одит не се съчетава с никоя друга стопанска дейност или контролна функция на инвестиционния посредник.

*(2)* Функцията за нормативно съответствие оценява и редуцира риска, свързан с неспазването на изискванията, и гарантира, че стратегията на инвестиционния посредник за риска отчита риска, свързан с неспазването на изискванията, както и че този риск се отчита по подходящ начин във всички решения, свързани с управлението на съществени рискове.

**Чл. 68.** (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Инвестиционният посредник, който е значим по своя размер, вътрешна организация, естеството, мащаба и сложността на дейността си, създава подходяща вътрешна организация за оценка на кредитния риск и за използването на вътрешнорейтинговия подход при изчисляването на капиталовите изисквания за кредитен риск, когато експозициите му са значими в абсолютно изражение и има голям брой значими контрагенти.

*(2)* Независимо от изискването по ал. 1 инвестиционният посредник трябва да изпълнява критериите, установени в част трета, дял II, глава 3, раздел 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(3)* Инвестиционният посредник не използва единствено или механично външни кредитни рейтинги при оценяването на кредитоспособността на едно лице или на финансов инструмент. Заместник-председателят осъществява надзор за спазването на изискването по изречение първо, отчитайки естеството, мащаба и сложността на извършваната от инвестиционния посредник дейност.

*(4)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционният посредник предвид размера му, вътрешната организация, естеството, мащаба и сложността на дейността му създава подходяща вътрешна организация за извършване на оценка на пазарния риск и за използването на вътрешни модели за изчисляване на капиталовите изисквания за портфейли от позиции в търговския му портфейл заедно с вътрешните модели за изчисляване на капиталовите изисквания за риска от неизпълнение, когато експозицията му към риска от неизпълнение е значима в абсолютно изражение и има голям брой значими позиции в търгувани дългови или капиталови инструменти на различни емитенти.

*(5)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Независимо от изискванията по ал. 4 инвестиционният посредник трябва да изпълнява критериите, установени в част трета, дял IV, глава 1б от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(6)* Инвестиционният посредник спазва техническите стандарти на Европейската комисия относно определенията за понятията „значими в абсолютно изражение" по ал. 4, „прагове за голям брой значими контрагенти", както и за „позиции в дългови инструменти от различни емитенти".

**Чл. 69.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционен посредник, получил разрешение за използване на вътрешен модел за изчисляване на размера на рисково претеглените експозиции или на капиталовите изисквания, представя на Комисията информация за резултатите от изчисленията съгласно вътрешните си модели за експозициите или позициите си, които са включени в сравнителните портфейли.

*(2)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционен посредник, който използва алтернативния стандартизиран подход по част трета, дял

IV, глава 1а от Регламент (ЕС) № 575/2013, представя на Комисията информация за резултатите от изчисленията за експозициите или позициите си, които са включени в сравнителните портфейли, при условие че размерът на балансовата и задбалансовата дейност на дружеството, изложена на пазарен риск, е по-голям или равен на 500 милиона евро в съответствие с чл. 325а, параграф 1, буква „б" от същия регламент.

*(3)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционен посредник, на който е разрешено да използва вътрешни подходи съгласно част трета, дял II, глава 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и инвестиционен посредник, който прилага стандартизирания подход съгласно част трета, дял II, глава 2 от същия регламент, представя на Комисията информация за резултатите от изчисленията на подходите, използвани за определяне на размера на очакваните кредитни загуби за експозициите или позициите си, които са включени в сравнителните портфейли, когато е изпълнено някое от следните условия:

*1.* инвестиционният посредник изготвя своите отчети в съответствие с международните счетоводни стандарти, приложими в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти (Регламент (ЕО) № 1606/2002);

*2.* инвестиционният посредник оценява активите и задбалансовите позиции и определя собствения си капитал в съответствие с международните счетоводни стандарти съг-ласно чл. 24, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

*3.* инвестиционният посредник оценява активите и задбалансовите позиции в съответствие с приложимите счетоводни стандарти съгласно Закона за счетоводството и използва модел на очакваните кредитни загуби, идентичен на използвания в международните счетоводни стандарти, приложими в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002.

*(4)* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Информацията за резултатите от изчисленията по ал. 1 - 3 заедно с обяснения на използваните методики за получаването им се представят на Комисията в срок до 90 дни от завършване на финансовата година. Информацията по изречение първо, както и друга информация, с която може да се обясни въздействието на изчисленията върху капиталовите изисквания, се представя на ЕБО по негово искане.

**Чл. 70.** (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Комисията наблюдава диапазона в размерите на рисково претеглените експозиции или капиталовите изисквания, доколкото е приложимо за експозициите или сделките в сравнителния портфейл, произтичащи от вътрешния модел на инвестиционния посредник.

*(2)* Комисията оценява веднъж годишно след представяне на информацията по чл. 69 качеството на моделите, като обръща особено внимание на:

*1.* моделите, при които се наблюдават съществени разлики в капиталовите изисквания за една и съща експозиция;

*2.* (изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) моделите, при които има особено голяма или малка променливост, както и при които съществено и системно подценяване на капиталовите изисквания.

*(3)* В случай че резултатите на един инвестиционен посредник се отклоняват значително от резултатите на повечето от другите инвестиционни посредници или когато между моделите се наблюдават малко общи характеристики, което води до големи различия в резултатите, Комисията проучва причините за резултатите. Ако установи, че моделът на даден инвестиционен посредник води до подценяване на капиталовите изисквания, което не се дължи на разликите в базисните рискове на експозициите или позициите, Комисията може да задължи инвестиционния посредник да предприеме действия за коригиране.

*(4)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Ако Комисията реши да задължи инвестиционния посредник да предприеме действия за коригиране, тя ги съобразява с целите на моделите съгласно този член и решенията ѝ не трябва да:

*1.* водят до стандартизация или използване на предпочитани методи;

*2.* създават погрешни стимули;

*3.* предизвикват поведение, водещо до уеднаквяване на прилаганите вътрешни модели („стадно поведение").

*(5)* Комисията прилага регулаторните технически стандарти на Европейската комисия, разработени от ЕБО, за:

*1.* процедурите за обмен на оценки между компетентните органи и ЕБО;

*2.* стандартите за оценката, изготвена от компетентните органи.

*(6)* Инвестиционният посредник спазва техническите стандарти по прилагането на Европейската комисия по предложение на ЕБО за сравнителния или сравнителните портфейли в чл. 69, ал. 1.

**Чл. 71.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага вътрешни политики, правила, процедури и механизми относно рисковете и гарантира, че наблюдава, оценява, отчита и редуцира следните рискове:

*1.* кредитен риск и риск от контрагента;

*2.* остатъчен риск;

*3.* риск от концентрация;

*4.* секюритизационен риск;

*5.* пазарен риск;

*6.* лихвен риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл;

*7.* операционен риск;

*8.* ликвиден риск;

*9.* риск от прекомерен ливъридж;

*10.* (нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) ЕСУ рискове;

*11.* (предишна т. 10 - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) други рискове, включени в Регламент (ЕС) № 575/2013 и тази наредба, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционният посредник.

*(2)* Правилата, процедурите и механизмите по ал. 1 се одобряват от управителния орган на инвестиционния посредник.

**Чл. 72.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Инвестиционният посредник определя размера на рисково претеглените експозиции за кредитен риск, изчислен в съответствие с част трета, дял II от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(2)* Инвестиционният посредник определя размера на експозиции за кредитен риск на контрагента в съответствие с част трета, дял II, глава 6 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(3)* При управление на кредитния риск и риска от контрагента инвестиционният посредник:

*1.* разработва и прилага последователни и ясно определени критерии за предоставяне на заеми и финансирания, свързани с дейността, както и процедури по одобряване, изменение, подновяване и рефинансиране на предоставените заеми и финансирания;

*2.* прилага ефективна система за текущо управление и наблюдение на рисковете за различни портфейли и експозиции, породени от предоставените заеми и финансирания, свързани с дейността и експозициите, свързани с тях, включително за установяване и управление на проблемните заеми и финансирания и извършване на адекватни корекции на оценките и заделяне на провизии;

*3.* осигурява диверсификация на рисковете, произтичащи от портфейлите в съответствие с пазарите, на които инвестиционният посредник извършва дейност, и с цялостната му стратегия по предоставяне на заеми и финансирания, свързани с дейността;

*4.* разработва и прилага вътрешни методики за оценка на кредитния риск на експозициите към отделни лица, по ценни книжа или секюритизиращи позиции, както и на кредитния риск на целия портфейл.

*5.* (нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) извършва предварителна оценка на всяка експозиция към криптоактиви, която възнамерява да поеме, и на адекватността на съществуващите процеси и процедури за управ-ление на риска от контрагента и представя оценката в Комисията преди формиране на експозицията.

*(4)* Вътрешните методики по ал. 3, т. 4 не могат да се основават единствено или механично на външни кредитни рейтинги.

*(5)* В случаите, когато изчисляването на капиталовите изисквания се основава на рейтинг от агенция за външна кредитна оценка (АВКО) или на обстоятелството, че на експозициите не е присъден кредитен рейтинг за извършването на оценка на разпределението на вътрешния си капитал, инвестиционният посредник събира и анализира всяка относима информация, свързана с разпределението.

**Чл. 73.** Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага политика и процедури за управление на остатъчния риск, които осигуряват наблюдението, отчитането и контролирането на признатите техники за редукция на кредитния риск, ако покажат по-ниска ефективност от очакваната.

**Чл. 74.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.; изм., бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 74 - ДВ, бр. 54 от 2026 г.; изм., бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага политика и процедури за управление на риска от концентрация, произтичащ от експозиции към всеки отделен контрагент, в т.ч. към централни контрагенти, групи от свързани контрагенти и контрагенти от един и същ икономически сектор или географски регион или занимаващи се с една и съща дейност или стоки, както и прилагането на техники за редуциране на кредитния риск, в т.ч. по-специално рисковете, свързани с големи косвени кредитни експозиции, включително към един емитент на обезпечения, се отчита и контролира, включително чрез писмено изложени политики и процедури. За криптоактиви, чийто издател не може да бъде установен, рискът от концентрация се оценява от гледна точка на експозицията към криптоактиви със сходни характеристики.

*(2)* (Нова - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага планове, включващи количествено измерими цели съгласно чл. 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012, с цел наблюдение и управление на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, предлагащи услуги от съществено системно значение за Европейския съюз или за една или повече от държавите членки.

**Чл. 75.** *(1)* Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага политика и процедури за управление на секюритизационния риск, произтичащ от сделки за секюритизация, при които инвестиционният посредник е инвеститор, инициатор или спонсор, които осигуряват наблюдението, оценяването, отчитането и редукцията на риска. Вътрешните политики и процедури по изречение първо отчитат репутационния риск, възникващ във връзка със сложни структури или продукти, и осигуряват, че икономическата същност на сделката е напълно отразена при оценката на риска и при вземането на управленски решения.

*(2)* Инвестиционният посредник - инициатор на револвиращи секюритизационни сделки, включващи условия за предсрочно погасяване, разработва планове за ликвидност, включващи както планираното, така и предсрочното погасяване.

**Чл. 76.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Инвестиционният посредник определя капиталовите изисквания за пазарен риск в съответствие с част трета, дял IV от Регламент (ЕС) 575/2013.

*(2)* Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага политика и процедури за управление на пазарния риск, които осигуряват, че същият:

*1.* установява, измерва и управлява всички съществени източници и ефекти на пазарен риск;

*2.* предвижда мерки и срещу риска от недостиг на ликвидни средства, когато късата позиция е с падеж преди съответната дълга позиция;

*3.* прилага мерки, които осигуряват вътрешният капитал да е адекватен за покриване на значимите пазарни рискове, за които не се прилага изискване за собствен капитал.

*(3)* В случаите на изчисляване на капиталови изисквания за позиционен риск съгласно част трета, дял IV, глава 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, ако инвестиционният посредник е нетирал позициите си в една или повече ценни книги, съставляващи борсов индекс, срещу една или повече позиции в обвързан с борсов индекс фючърс или друг обвързан с борсов индекс продукт, трябва да има адекватен вътрешен капитал, за да покрие базисния риск от загуба, която може да се получи при несъответствие между изменението на стойността на фючърса или на съответния друг продукт и изменението на стойността на съставляващите индекса ценни книжа. Инвестиционният посредник трябва да има адекватен вътрешен капитал и когато държи противоположни позиции по обвързани с борсов индекс фючърси, които не са идентични по отношение на своя падеж или на състава си, или и на двете.

*(4)* Инвестиционният посредник поддържа достатъчен вътрешен капитал за покриване на риска от загуба, съществуващ между момента на първоначалното поемане на задължението и следващия работен ден, когато се прилага чл. 345 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(5)* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционният посредник извършва предварителна оценка на всяка експозиция към криптоактиви, която възнамерява да поеме, и на адекватността на съществуващите процеси и процедури за управление на пазарния риск. Инвестиционният посредник представя оценката в Комисията.

**Чл. 77.** *(1)* Инвестиционният посредник въвежда и прилага вътрешни системи, използва стандартизирана методика или опростена стандартизирана методика за установяване, оценка, управление и ограничаване на рисковете, произтичащи от потенциални промени в лихвените проценти, които засягат както икономическата стойност на капитала, така и нетния лихвен доход от дейности извън търговския портфейл на инвестиционния посредник.

*(2)* Инвестиционният посредник въвежда и прилага системи за оценка и наблюдение на рисковете, произтичащи от потенциални промени в кредитните спредове, които засягат както икономическата стойност на капитала, така и нетния лихвен доход от дейности извън търговския портфейл на инвестиционния посредник.

*(3)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да изиска от инвестиционен посредник да използва посочената в ал. 1 стандартизирана методика, когато вътрешните системи, въведени от него с цел оценка на посочените в ал. 1 рискове, не са задоволителни.

*(4)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да изиска от инвестиционен посредник, който е малка и несложна институция съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 145 от Регламент (ЕС) № 575/2013, да използва стандартизираната методика, когато смята, че опростената стандартизирана методика не е подходяща за отразяването на лихвения риск, произтичащ от дейностите извън търговския портфейл на инвестиционния посредник.

*(5)* Инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО, с които се определят критерии за оценка на рисковете по ал. 1 от вътрешните системи, за установяване, управление и ограничаване на рисковете по ал. 1 от страна на инвестиционните посредници, за оценка и наблюдение на рисковете по ал. 2 от страна на инвестиционните посредници и за определяне кои от вътрешните системи, прилагани от инвестиционните посредници за целите на ал. 1, не са задоволителни, както е посочено в ал. 3, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

**Чл. 78.** *(1)* Инвестиционният посредник документира надлежно данните относно кредити, отпуснати на членове на управителния и контролния орган и на свързани с тях страни, и при поискване ги предоставя на Комисията или на заместник-председателя.

*(2)* За целите на ал. 1 изразът „свързана страна" означава:

*1.* съпруг, регистриран партньор съгласно националното право, дете или родител на член на управителния или на контролния орган;

*2.* търговско дружество, в което член на управителния или на контролния орган или близък член на семейството му, посочен в т. 1, притежава квалифицирано дялово участие от 10 % или повече от капитала или правата на глас в дружеството или в което тези лица могат да упражняват значително влияние или заемат висши ръководни длъжности, или са членове на управителния или контролния орган.

**Чл. 79.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Инвестиционният посредник определя капиталовите изисквания за операционен риск в съответствие с част трета, дял III от Регламент (ЕС) 575/2013.

*(2)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага политика и процедури за управление на операционния риск, които осигуряват оценка и управление на експозициите към операционен риск, включително рисковете, произтичащи от споразумения за възлагането на дейности на външни изпълнители и преки и непреки експозиции към криптоактиви и експозиции към доставчици на услуги за криптоактиви, както и за покриване на събития с ниска честота и съществено негативно въздействие.

*(3)* За целите на ал. 2 инвестиционният посредник определя обхвата на операционния риск, на който е изложен, както и рисковите фактори и събитията, свързани с операционния риск.

*(4)* Инвестиционният посредник поддържа планове за действие при непредвидени обстоятелства, за осигуряване на непрекъснатост на дейността и за ограничаване на загубите при настъпване на кризисни ситуации.

**Чл. 80.** *(1)* Инвестиционният посредник разработва политика, процедури и системи за установяване, измерване, управление и наблюдение на ликвидния риск за подходящи времеви хоризонти, включително в рамките на работния ден, така че да осигури поддържането на адекватни нива на ликвидни буфери. Тези процедури, политика и системи отговарят на следните изисквания:

*1.* разработени са в зависимост от групите дейности, валутите, клоновете и юридическите лица в групата;

*2.* включват подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността;

*3.* пропорционални са на сложността, рисковия профил, обхвата на дейност на инвестиционния посредник и толеранса към риск, установен от управителния орган на инвестиционния посредник;

*4.* отразяват значимостта на инвестиционния посредник във всяка държава членка, в която той извършва дейност.

*(2)* Инвестиционният посредник публикува подходяща информация за определената толерантност към риска за всяка група дейности.

**Чл. 81.** *(1)* Рисковият профил на инвестиционния посредник, свързан с ликвидния риск, трябва да е съобразен с естеството, мащаба и сложността на дейността му и да съответства на изискванията за добре функциониращa и стабилна система.

*(2)* Заместник-председателят осъществява надзор на рисковия профил на всеки инвестиционен посредник и следи да не бъде превишаван. Оценката на рисковия профил, свързан с ликвидния риск, взема предвид най-малко моделите и обемите на предлаганите продукти, управлението на риска, политиката на финансиране и концентрация.

*(3)* Заместник-председателят предприема ефективни действия, когато развитието на рисковия профил, свързан с ликвидния риск, може да доведе до нестабилност на инвестиционния посредник или на системата като цяло, и Комисията информира ЕБО за предприетите действия.

**Чл. 82.** Инвестиционният посредник разработва методологии за установяване, измерване, управление и текущ контрол на източниците на финансиране, които обхващат:

*1.* текущите и прогнозираните значими парични потоци във и произтичащи от активи, задължения и задбалансови позиции, включително условните задължения;

*2.* възможния ефект на репутационния риск.

**Чл. 83.** *(1)* При управление на ликвидния риск инвестиционният посредник разграничава, особено при извънредни ситуации, активите, предоставени като обезпечение, и свободните от тежести активи, които са винаги на разположение.

*(2)* Инвестиционният посредник в случаите по ал. 1 отчита най-малко следните фактори:

*1.* лицето, което държи активите;

*2.* държавата, в която активите са законно регистрирани в регистър или по сметка;

*3.* доколко активите са приемливи;

*4.* могат ли своевременно да бъдат мобилизирани активите.

*(3)* Инвестиционният посредник при управлението на ликвидния риск взема предвид съществуващите законодателни, регулаторни и оперативни ограничения за прехвърляне на ликвидни средства и активи, свободни от тежести, между лица, както в рамките на Европейското икономическо пространство, така и извън него.

**Чл. 84.** *(1)* Инвестиционният посредник приема правила за редуциране на кредитния риск, в които разглежда възможността за използване на различни инструменти, включително въвеждането на система от лимити и ликвидни буфери, за да бъде в състояние да устои на редица различни кризисни обстоятелства, както и за адекватно диверсифициране на структурата на финансиране и достъпа до източници на финансиране.

*(2)* Инвестиционният посредник извършва редовен преглед на правилата по ал. 1 най-малко веднъж годишно до 31 януари.

*(3)* Инвестиционният посредник за целите на управлението на ликвидния риск разглежда алтернативни сценарии по отношение на ликвидните си позиции и на редуциращите риска фактори и прави преглед поне веднъж годишно на допусканията, на които се основават решенията му във връзка с източниците на финансиране.

*(4)* Алтернативните сценарии по ал. 3 обхващат по-специално задбалансовите позиции и другите условни задължения, включително задълженията на дружества със специална цел - секюритизация (SSPE), или на други лица със специална цел, по отношение на които инвестиционният посредник действа като спонсор или предоставя значителна ликвидна подкрепа.

*(5)* Инвестиционният посредник отчита възможното въздействие на други алтернативни сценарии, свързани със спецификата на дейността му и с пазара като цяло, както и комбинирани алтернативни сценарии между двете. Инвестиционният

посредник взема предвид различни времеви хоризонти и различни степени на симулирани условия на криза.

*(6)* Инвестиционният посредник коригира политиката и лимитите за ликвидния риск и разработва ефективни планове за действие при непредвидени обстоятелства, като отчита резултатите от алтернативните сценарии, посочени в ал. 3.

**Чл. 85.** *(1)* С цел преодоляване на възможни ликвидни затруднения инвестиционният посредник разработва планове за възстановяване на ликвидността, съдържащи подходящи мерки за прилагането им при евентуален недостиг на ликвидност, включително по отношение на клоновете, открити в друга държава членка.

*(2)* Плановете по ал. 1 подлежат на тестване поне веднъж годишно и актуализиране въз основа на получените резултати от алтернативните сценарии, посочени в чл. 82, докладват се на управителния орган на инвестиционния посредник и се одобряват от него. Политиката и процесите за управление на ликвидния риск се коригират въз основа на резултатите при необходимост.

*(3)* Инвестиционният посредник предприема предварително необходимите действия, за да гарантира, че плановете за възстановяване на ликвидността могат да бъдат изпълнени незабавно.

*(4)* Действията по ал. 3 включват държането на обезпечение, което може незабавно да се използва за получаване на финансиране от централната банка. Това включва при необходимост държане на обезпечение във валутата на друга държава членка или на трета държава, към която инвестиционният посредник има експозиции, и когато е необходимо от оперативна гледна точка - на територията на приемаща държава членка или трета държава, в чиято валута инвестиционният посредник има експозиции.

**Чл. 86.** *(1)* Инвестиционният посредник при определяне на риска от прекомерен ливъридж се съобразява с разпоредбите на част седма от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(2)* Инвестиционният посредник приема политика и процедури, които уреждат риска от прекомерен ливъридж, които гарантират, че посредникът установява, управлява и наблюдава риска от прекомерен ливъридж.

*(3)* Показателите за риска от прекомерен ливъридж включват коефициент на ливъридж, изчисляван съгласно чл. 429 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и несъответствията между активите и задълженията.

*(4)* Инвестиционният посредник предприема предпазни мерки за преодоляване на риска от прекомерен ливъридж, надлежно отчитайки нарастването му поради намаление на собствения капитал в резултат на очаквани или претърпени загуби, в зависимост от приложимите счетоводни правила съгласно българското законодателство с цел да може да устои на поредица от кризисни ситуации, свързани с риска от прекомерен ливъридж.

**Чл. 86а.** (Нов - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Инвестиционният посредник приема надеждни стратегии, политики, процеси и системи за установяване, измерване, управление и наблюдение на ЕСУ рисковете в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план.

*(2)* Стратегиите, политиките, процесите и системите по ал. 1 трябва да са пропорционални на мащаба, естеството и сложността на ЕСУ рисковете, свързани с бизнес модела и обхвата на дейностите на инвестиционния посредник, и да отчитат краткосрочния и средносрочния план, както и дългосрочния времеви хоризонт от най-малко 10 години.

*(3)* Инвестиционният посредник ежегодно проверява устойчивостта си на дългосрочни отрицателни въздействия на ЕСУ факторите както при базов, така и при неблагоприятен сценарий в рамките на едногодишен период от време, започвайки с факторите, свързани с климата. При проверката се включват надеждни ЕСУ сценарии,

разработени от международни организации, които да отразяват потенциалните въздействия на екологичните и социалните промени и свързаните с тях публични политики върху бизнес средата в дългосрочен план.

*(4)* Заместник-председателят оценява и наблюдава как инвестиционният посредник прилага на практика стратегиите, политиките, процесите и системите по ал. 1 и плановете по чл. 63а, ал. 1 и оценява надеждността на тези планове като част от процеса на надзорен преглед и оценка. При оценката се вземат предвид предлагането на свързани с устойчивостта продукти на инвестиционния посредник, политиките му за финансиране на прехода, свързаните политики относно предоставянето на заеми, както и ЕСУ целите, и ЕСУ ограниченията.

*(5)* Надзорните действия по ал. 4 при необходимост се извършват в сътрудничество с компетентните органи, отговарящи за надзора във връзка с изменението на климата и околната среда.

## Раздел IV

## Изисквания към възнагражденията, политиката за възнагражденията и нейното прилагане

**Чл. 87.** (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Инвестиционният посредник разработва и прилага политики, които обхващат всички форми на възнаграждения, като заплати и други финансови и материални стимули, включително облаги, свързани с пенсиониране, за категориите служители, чиито професионални дейности оказват съществено влияние върху рисковия профил на инвестиционния посредник.

*(2)* За целите на ал. 1 категориите служители, чиито професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на институцията, включват най-малко:

*1.* членовете на управителния и на контролния орган и висшия ръководен персонал;

*2.* (изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) ръководителите на функциите за вътрешен контрол или за съществените бизнес звена на инвестиционния посредник;

*3.* служителите, които през изминалата финансова година са получили значително възнаграждение, при следните условия:

*а)* възнаграждението на служителя е по-голямо или равно на 500 000 евро и по-голямо или равно на средното възнаграждение, което получават членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник;

*б)* служителят упражнява професионалната си дейност в съществено бизнес звено и дейността му е от такова естество, че оказва значително въздействие върху рисковия профил на това звено.

*(3)* При изготвянето и прилагането на политиката за възнагражденията инвестиционният посредник отчита естеството, мащаба и сложността на дейността, вътрешната организация и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности, като прилага следните принципи:

*1.* осигуряване на надеждното и ефективно управление на риска и ненасърчаване на поемането на риск, който надвишава приемливите за инвестиционния посредник нива;

*2.* политиката на възнагражденията е неутрална по отношение на пола;

*3.* осигуряване на съответствие със стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на инвестиционния посредник и прилагане на мерки за избягване на конфликти на интереси.

*(4)* Инвестиционните посредници могат да определят освен постоянно и променливо възнаграждение, при условие че постоянното представлява достатъчно

висок дял от общото възнаграждение и е възможно прилагането на гъвкава политика по отношение на променливото възнаграждение, включително възможността то да не бъде изплащано.

*(5)* Инвестиционният посредник определя в политиката си за възнагражденията отделни критерии за определяне на:

*1.* постоянното възнаграждение в зависимост от професионалния опит и функционалните отговорности на длъжността, посочени в длъжностната характеристика на служителя като част от условията на трудовия договор или в договора за управление; и

*2.* променливото възнаграждение, обвързано с постоянния резултат от дейността и съобразено с поетите рискове, както и с изпълнението, надхвърлящо изискванията, посочени в длъжностната характеристика на служителя като част от условията на трудовия договор или в договора за управление.

**Чл. 88.** (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Управителният орган на инвестиционния посредник изготвя политиката за възнагражденията, която се одобрява от общото събрание. Управителният орган на инвестиционния посредник извършва периодичен преглед на основните принципи на политиката, актуализира я най-малко един път годишно в срок до 31 януари и я представя на общото събрание заедно с отчета за дейността. При необходимост прегледът по изречение първо се извършва по-често.

*(2)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Прилагането на политиката за възнагражденията подлежи на периодичен и независим вътрешен преглед най-малко веднъж годишно от функцията за вътрешен одит при наличието на такива, а в останалите случаи - от функцията по нормативно съответствие.

**Чл. 89.** (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Служителите на звената с функции за вътрешен контрол са независими от функциите в инвестиционния посредник, върху които упражняват контрол, разполагат с подходящи правомощия и получават възнаграждения, съобразени със степента на постигане на целите, свързани с техните функции, независимо от резултатите, постигнати от структурните звена, които контролират.

*(2)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Върху възнагражденията на ръководителите на функциите за вътрешен контрол се осъществява надзор пряко от комитета по възнагражденията. В случай че такъв комитет не е създаден, надзорът се извършва от съответния контролен орган.

**Чл. 90.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Когато променливото възнаграждение е обвързано с резултатите от дейността, неговият общ размер се определя като комбинация от оценките за резултатите на отделния служител, на съответното структурно звено, както и на цялостните резултати на инвестиционния посредник. Оценката на резултатите на всеки служител се основава на финансови и нефинансови критерии, включително управлението на рисковете по чл. 64.

*(2)* Оценките по ал. 1 обхващат период от няколко години, така че оценъчният процес да се основава на дългосрочното изпълнение на дейността и изплащането на елементите на променливите възнаграждения, основаващи се на резултатите, да е разпределено за период, отчитащ икономическия цикъл и поетите от инвестиционния посредник рискове.

*(3)* Оценката на резултатите от дейността, използвана за изчисляване на променливите елементи на възнаграждението и разпределението им, включва корекция за всички видове настоящи и бъдещи рискове и отчита цената на капитала, както и необходимата ликвидност.

*(4)* Променливото възнаграждение се определя така, че общият му размер да не ограничава способността на инвестиционния посредник да поддържа и да подобрява капиталовата си база.

*(5)* Инвестиционният посредник не може да изплаща променливото възнаграждение с инструменти или методи, които улесняват заобикалянето на изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и актовете по прилагането им.

*(6)* Обезщетенията, свързани с предсрочно прекратяване на договор, отразяват постигнатите с течение на времето резултати и са определени по такъв начин, че да не се възнаграждава неуспехът или некоректно поведение.

*(7)* Обезщетенията, свързани с договори за предходна заетост, отчитат дългосрочните интереси на инвестиционния посредник и са свързани с неговата политика за задържане и привличане на служители, отлагане на заплащането на променливите елементи на възнаграждението, за резултатите от дейността и възможността за възстановяване на изплатени суми.

*(8)* Служителите на инвестиционния посредник не могат да използват лични стратегии за хеджиране или застраховане, свързани с възнагражденията или отговорността, с цел да се намали ефектът от механизмите на отчитането на риска, заложени във възнагражденията им.

**Чл. 91.** *(1)* Гарантираното променливо възнаграждение не е съвместимо с разумното управление на риска или с принципа за заплащане според резултатите и не се включва в бъдещи планове за възнагражденията.

*(2)* Инвестиционният посредник може да предоставя гарантирано променливо възнаграждение по изключение само на новоназначени служители по чл. 87, ал. 1 за първата година от назначаването им и при условие че разполага със собствен капитал, отговарящ на нормативните изисквания.

**Чл. 92.** *(1)* Инвестиционният посредник определя постоянното и променливото възнаграждение в подходящо съотношение, така че постоянното да представлява достатъчно висок дял от общото възнаграждение, както и да позволява прилагането на гъвкава политика относно елементите на променливото възнаграждение, включително възможността то да не бъде изплащано.

*(2)* Инвестиционният посредник може да приложи дисконтов процент, посочен в насоките на ЕБО по ал. 4, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика, по отношение на максимум 25 % от общото променливо възнаграждение, при условие че то се изплаща в инструменти, които са разсрочени за срок не по-малък от пет години.

*(3)* Инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО относно приложимия условен дисконтов процент, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

**Чл. 93.** *(1)* Променливото възнаграждение, включително отложената му част, се изплаща или определя само ако изплащането:

*1.* не застрашава стабилността на инвестиционния посредник, отчитайки неговото финансово състояние като цяло;

*2.* е обосновано въз основа на резултатите, постигнати от инвестиционния посредник, стопанската единица и съответното лице.

*(2)* Ако инвестиционният посредник е реализирал отрицателен или по-нисък от предвиждания финансов резултат, общият размер на променливото възнаграждение се ограничава чрез намаляване както на текущите възнаграждения, така и на плащанията по разсрочените възнаграждения или възстановяване на изплатени или придобити възнаграждения.

*(3)* Инвестиционният посредник може да удържи или поиска възстановяване на суми, които са в размер до 100 % от общото променливо възнаграждение.

*(4)* Инвестиционният посредник в своята политика относно променливото възнаграждение разработва специални критерии за прилагането на ал. 3.

*(5)* Критериите по ал. 4 включват най-малко случаите, при които служителят:

*1.* е имал или е бил отговорен за поведение, което е довело до значителни загуби за инвестиционния посредник;

*2.* не е успял да отговори на съответните норми за пригодност и добро поведение.

**Чл. 94.** (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България) *(1)* Не по-малко от 50 % от променливото възнаграждение представлява съвкупност от следните елементи:

*1.* акции, други инструменти, свързани с акции, както и равностойни непарични инструменти, издадени от инвестиционния посредник;

*2.* когато е възможно, други инструменти по смисъла на чл. 52 или 63 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или други инструменти, които могат да бъдат изцяло конвертирани в инструменти от базовия собствен капитал от първи ред или да бъдат отписани, които във всеки момент отразяват адекватно кредитното качество на инвестиционния посредник като действащо предприятие и са подходящи за използване за целите на променливото възнаграждение.

*(2)* Инструментите по ал. 1 подлежат на подходяща политика на ограничаване на прехвърлянето им, целяща постигане на съответствие между стимулите и дългосрочните интереси на инвестиционния посредник.

*(3)* Изискванията на ал. 1 и 2 се прилагат както за частта от променливото възнаграждение, разсрочена в съответствие с ал. 4 - 6, така и за частта, която не е разсрочена.

*(4)* Разпределянето на съществена част от променливото възнаграждение, което е не по-малко от 40 %, се разсрочва за период с минимална продължителност от четири до пет години в зависимост от естеството на дейността на инвестиционния посредник и произтичащите от това рискове, както и от длъжността на съответния служител.

*(5)* За членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник, който е значителен по своя размер, вътрешна организация и по естеството, мащаба и сложността на своите дейности, периодът на разсрочване по ал. 4 е не по-кратък от пет години.

*(6)* За лицата, получаващи променливо възнаграждение в особено голям размер, разсрочената част по ал. 4 е най-малко 60 %.

*(7)* Продължителността на срока на отлагане по ал. 4 - 6 се определя според икономическия цикъл, естеството на дейността на инвестиционния посредник, свързаните с нея рискове и дейността на конкретния служител.

*(8)* Изплащането на разсрочено променливо възнаграждение се извършва пропорционално или чрез постепенно нарастване през периода на разсрочване. Разсроченото възнаграждение чрез постепенно нарастване, платимо при условията на отложено разпределение, се предоставя не по-бързо, отколкото на пропорционален принцип.

*(9)* При разпределението на променливите елементи на възнаграждението в рамките на инвестиционния посредник се отчитат и всички видове настоящи и бъдещи рискове.

*(10)* (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България) Изискванията на ал. 1, 2 и 3 може да не се прилагат, ако общият размер на годишното променливо възнаграждение на съответното лице не превишава 15 000 евро и не превишава 30 на сто от общото годишно постоянно възнаграждение и ако изискванията на чл. 88 са спазени.

**Чл. 95.** *(1)* Пенсионната политика на инвестиционния посредник съответства на неговата бизнес стратегия, целите, ценностите му, както и на дългосрочните му интереси, ако предвижда облаги, свързани с пенсиониране.

*(2)* Облагите, свързани с пенсиониране, по ал. 1 се предоставят на служителите, придобили правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст, под формата на определените в чл. 94 инструменти и подлежат на петгодишен период на ограничаване на прехвърлянето им.

*(3)* В случай на прекратяване на правоотношението със служителя преди придобиване правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст инвестиционният посредник държи облагите, свързани с пенсиониране, под формата на определените в чл. 94 инструменти за период пет години.

**Чл. 96.** Изискванията на чл. 94, ал. 1 - 7 и чл. 95, ал. 3 не се прилагат за:

*1.* инвестиционен посредник, който не е голяма институция съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 146 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и стойността на чиито активи средно и на индивидуална основа съгласно ЗПФИ и Регламент (ЕС) № 575/2013 е по-малка или равна на 5 милиарда евро през последните четири години преди текущата финансова година;

*2.* служител, чието годишно променливо възнаграждение не надвишава 50 000 евро и не представлява повече от една трета от общото му годишно възнаграждение.

**Чл. 97.** *(1)* За целите на определянето на елементите на променливото възнаграждение инвестиционният посредник спазва принципите и правилата по чл. 87 - 89, както и допълнителните принципи по чл. 90 - 95.

*(2)* Инвестиционният посредник спазва регулаторните технически стандарти на ЕБО във връзка с прилагането на разпоредбите на чл. 87, 88 и чл. 94, ал. 1, т. 2.

**Чл. 98.** За инвестиционен посредник, който се е възползвал от извънредна държавна помощ, се прилагат следните правила:

*1.* променливото възнаграждение строго се ограничава като процент от нетните приходи, когато то е несъвместимо с поддържането на разумна капиталова база и навременното прекратяване на държавната подкрепа;

*2.* преструктурира възнагражденията по начин, който да е съобразен с разумното управление на риска и дългосрочния растеж, включително и когато е подходящо, установяването на граници за възнагражденията на лицата, които ефективно ръководят стопанската дейност на инвестиционния посредник;

*3.* на лицата, които ефективно ръководят дейността на инвестиционния посредник, не се изплаща променливо възнаграждение, освен ако това е обосновано.

**Чл. 99.** *(1)* Комитетът по възнагражденията при значимите инвестиционни посредници отговаря за изготвянето на решения относно възнагражденията, включително такива, които оказват влияние върху риска и управлението на риска на инвестиционния посредник и които да бъдат взети от управителния и контролния орган.

*(2)* Председателят и членовете на комитета по възнагражденията са представители на контролния орган в съответния инвестиционен посредник.

*(3)* При вземането на решения по ал. 1 комитетът по възнагражденията отчита дългосрочните интереси на акционерите или съдружниците, инвеститорите и други заинтересовани страни в инвестиционния посредник, както и обществения интерес.

**Чл. 100.** Съставът на комитета по възнагражденията по чл. 99, ал. 1 е така определен, че да може да се произнася компетентно и независимо по политиката за възнагражденията на инвестиционния посредник, както и по създадените от него стимули за управление на риска, капитала и ликвидността.

**Чл. 101.** Инвестиционният посредник във връзка с политиката за възнагражденията оповестява публично незабавно след одобрението от управителния орган най-малко информацията по чл. 450 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

**Чл. 102.** (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) *(1)* Инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО за воденето на разумни политики за възнагражденията, съобразени с

принципите по чл. 87 - 95, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

*(2)* Инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО за улесняване на прилагането на чл. 94, параграфи 3, 4 и 5 от Директива 2013/36/ЕС и за гарантиране на последователното им прилагане, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

*(3)* (Нова - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) Инвестиционният посредник спазва насоките на Европейския орган за ценни книжа и пазари относно изискванията за възнагражденията съгласно Директива 2014/65/ЕС, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

## Раздел V
## Надзорен преглед и оценка

**Чл. 103.** *(1)* Прегледът и оценката по чл. 66 от ЗПФИ на стратегиите, правилата, процесите и механизмите, въведени от инвестиционния посредник, се извършват за съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и актовете по прилагането им, отчитайки техническите критерии по чл. 105 - 107. При извършването на прегледа се оценяват:

*1.* рисковете, на които инвестиционният посредник е или може да бъде изложен;

*2.* рисковете, идентифицирани при прилагане на стрес тестове, като се отчитат характерът, мащабът и сложността на дейността на инвестиционния посредник.

*(2)* Въз основа на прегледа и оценката по ал. 1 Комисията по предложение на заместник-председателя определя дали стратегиите, правилата, процесите и механизмите, въведени от инвестиционния посредник, техният собствен капитал и/или ликвидни активи осигуряват стабилно управление и покритие на рисковете, на които са изложени.

*(3)* Периодичността, честотата и обхватът на прегледа и оценката по ал. 1 се определят на база размера, системното значение, естеството, мащаба и сложността на дейността на всеки инвестиционен посредник, като се отчита принципът на пропорционалност.

*(4)* Резултатите от прегледа и оценката по ал. 1 се актуализират най-малко веднъж годишно за инвестиционните посредници, които са включени в плана за извършване на надзорни проверки по чл. 108, ал. 3.

*(5)* При прегледа и оценката по чл. 66 от ЗПФИ Комисията може да прилага методики, при които се взема предвид, ако инвестиционни посредници са със сходен рисков профил, сходни бизнес модели или географско местоположение на експозициите. Методиките могат да включват рисково ориентирани сравнителни и количествени показатели и следва да позволяват надлежно отчитане на специфичните рискове, на които всеки инвестиционен посредник може да бъде изложен, и не засягат специфичния за съответния инвестиционен посредник характер на принудителните административни мерки по част трета, дял трети, глава двадесет и четвърта от ЗПФИ.

*(6)* Комисията информира незабавно ЕБО за резултатите от прегледа по ал. 1, когато при извършването му се установи, че даден инвестиционен посредник може да породи системен риск съгласно чл. 23 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

*(7)* Комисията информира ЕБО за:

*1.* начина на функциониране на процеса за извършване на преглед и оценка по ал. 1 - 5;

*2.* методологията, по която се вземат решенията по чл. 61, 105 - 107, 109 - 111 от тази наредба и част трета, дял трети, глава двадесет и четвърта от ЗПФИ въз основа на процеса по т. 1;

*3.* методиките по ал. 5, когато използва такива.

*(8)* Комисията може да прилага издадените от ЕБО:

*1.* насоки относно допълнително уточняване на общи процедури и методологии за процеса на надзорен преглед и оценка, както и за оценката на организацията и третирането на рисковете;

*2.* насоки, в които се уточнява как да се оценяват сходни рискови профили и които са издадени, за да се гарантира последователното и пропорционално прилагане на методики, които са приспособени към институции със сходен профил, в рамките на ЕС;

*3.* насоки относно еднаквото включване на рискове с екологичен, социален или управленски характер в процеса на надзорен преглед и оценка.

**Чл. 104.** *(1)* Когато извършването на прегледа и оценката по чл. 66 от ЗПФИ, и по-специално оценката на правилата за управление, бизнес модела или дейностите на инвестиционен посредник, дава на Комисията или заместник-председателя разумно основание да се съмнява, че във връзка със съответния инвестиционен посредник се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризъм, или че е налице повишен риск от тези явления, Комисията уведомява незабавно ЕБО и Държавна агенция „Национална сигурност".

*(2)* В случай на потенциален повишен риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм Комисията и Държавна агенция „Национална сигурност" поддържат връзка и уведомяват незабавно ЕБО за своята обща оценка. Комисията при необходимост предприема мерки в съответствие със ЗПФИ и актовете по прилагането му.

**Чл. 105.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Освен кредитния, пазарния и операционния риск прегледът и оценката по чл. 95 обхващат най-малко:

*1.* резултатите от извършвани стрес тестове съгласно чл. 177 от Регламент (ЕС) № 575/2013 от инвестиционните посредници, прилагащи вътрешнорейтингов подход;

*2.* излагането на риск от концентрация и управлението на този риск от страна на инвестиционния посредник, в т.ч. спазването на изискванията по част четвърта от Регламент (ЕС) № 575/2013 и по чл. 74;

*3.* надеждността, адекватността и начина на прилагане на политиката и процедурите, изпълнявани от инвестиционния посредник за управлението на остатъчния риск, свързан с използването на признати техники за редуциране на кредитния риск;

*4.* степента, в която собственият капитал, притежаван от даден инвестиционен посредник във връзка с активите, които секюритизира, е достатъчен предвид икономическата същност на трансакцията, включително постигнатата степен на прехвърляне на риска;

*5.* експозицията към ликвиден риск, неговото измерване и управление от страна на инвестиционния посредник, в т.ч. разработване на анализи на алтернативни сценарии, управлението на редуциращите риска фактори, в т.ч. размера, състава и качеството на ликвидните буфери, както и ефективни планове за действие при непредвидени обстоятелства;

*6.* влиянието на ефектите на диверсификацията и начина, по който тези ефекти се отчитат от системата за измерване на риска;

*7.* резултатите от стрес тестовете, провеждани от инвестиционните посредници, използващи вътрешен модел за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск съгласно част трета, дял IV, глава 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

*8.* географското местонахождение на експозициите на инвестиционния посредник;

*9.* бизнес модела на инвестиционния посредник.

*10.* (нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) степента, в която инвестиционният посредник е въвел подходящи политики и оперативни действия, свързани с количествено измеримите цели и етапи за наблюдение, определени в плановете по чл. 63а, ал. 1.

*(2)* За целите на ал. 1, т. 5 Комисията по предложение на заместник-председателя редовно извършва пълна оценка на цялостното управление на ликвидния риск от инвестиционния посредник и насърчава разработването на стабилни вътрешни модели.

*(3)* При извършването на прегледа по ал. 1, т. 5 Комисията по предложение на заместник-председателя отчита ролята на инвестиционния посредник на финансовите пазари, както и възможното въздействие на своите решения върху стабилността на финансовата система във всички останали засегнати държави членки.

**Чл. 106.** *(1)* Комисията по предложение на заместник-председателя наблюдава всеки инвестиционен посредник, за да установи дали е осигурил непряка подкрепа за секюритизация. Ако се установи, че даден инвестиционен посредник е предоставил скрита подкрепа в повече от един случай, Комисията по предложение на заместник-председателя предприема необходимите мерки за ограничаване на последствията във връзка с увеличената вероятност инвестиционният посредник да предоставя в бъдеще подкрепа на своята секюритизация и невъзможността да постигне съществено прехвърляне на риск.

*(2)* За целите на оценката по чл. 103, ал. 2 Комисията по предложение на заместник-председателя преценява дали направената преоценка на позициите в търговския портфейл по чл. 105 от Регламент (ЕС) № 575/2013 дава възможност на инвестиционния посредник да продаде или хеджира позициите си в кратък срок, без да понесе съществени загуби при нормални пазарни условия.

*(3)* Прегледът и оценката включват експозицията на инвестиционния посредник към лихвения риск, произтичащ от нетърговска дейност. Комисията по предложение на заместник-председателя предприема мерки най-малко в следните случаи:

*1.* когато икономическата стойност на капитала на инвестиционен посредник съгласно посоченото в чл. 77, ал. 1 спадне с повече от 15 % от капитала му от първи ред в резултат на внезапна и неочаквана промяна на лихвените проценти, както е предвидено във всеки от шестте шокови сценария за надзорни цели, прилагани за лихвените проценти;

*2.* когато нетният лихвен доход на инвестиционен посредник, посочен в чл. 77, ал. 1, претърпява голям спад в резултат на внезапна и неочаквана промяна на лихвените проценти, както е предвидено във всеки от двата шокови сценария за надзорни цели, прилагани за лихвените проценти.

*(4)* Независимо от ал. 3 Комисията и заместник-председателят не са задължени да упражняват надзорните си правомощия, когато считат въз основа на прегледа и оценката по този член, че управлението от страна на инвестиционния посредник на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл, е адекватно и че инвестиционният посредник не е изложен прекомерно на лихвен риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл.

*(5)* За целите на ал. 4 терминът „надзорни правомощия" означава правомощията по част трета, дял трети, глава двадесет и четвърта от ЗПФИ за прилагане на принудителни административни мерки или правомощието за уточняване на допускания за моделиране и параметри, различни от набелязаните от ЕБО съгласно чл. 106, параграф 5а, буква „б" от Директива 2013/36/ЕС, които да бъдат отразени от инвестиционните посредници в тяхното изчисление на икономическата стойност на капитала съгласно чл. 77, ал. 1.

*(6)* Прегледът и оценката включват експозицията към риска от прекомерен ливъридж, който се изразява чрез показателите за прекомерен ливъридж, включващи коефициента на ливъридж, изчисляван съгласно чл. 429 от Регламент (ЕС) № 575/2013. При определянето на адекватността на коефициента на ливъридж на инвестиционния посредник и адекватността на стратегиите, правилата, процесите и механизмите, които е въвел за управление на риска от прекомерен ливъридж, заместник-председателят отчита модела на дейността на инвестиционния посредник.

**Чл. 107.** *(1)* При прегледа и оценката по чл. 103 се разглеждат и оценяват правилата за управление на инвестиционния посредник, корпоративната му култура и ценности, както и способността на членовете на управителния и на контролния орган да изпълняват задълженията си.

*(2)* При извършването на прегледа и оценката Комисията по предложение на заместник-председателя има достъп най-малко до дневния ред и документите за заседанията на общото събрание, управителния и контролния орган и комитетите на инвестиционния посредник, както и до резултатите от вътрешното или външното оценяване на дейността на съответния орган.

**Чл. 107а.** (Нов - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) При прегледа и оценката по чл. 103 се оценяват и наблюдават начинът, по който инвестиционният посредник управлява риска от концентрация, произтичащ от експозиции към централни контрагенти, включително разработените, приети и прилагани планове, както и постигнатите от инвестиционния посредник резултати относно адаптиране на неговите модели на стопанска дейност към изискванията по чл. 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012.

**Чл. 107б.** (Нов - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* При прегледа и оценката по чл. 103 се оценяват процесите на инвестиционния посредник за управление, включително по отношение на риска за реакция на ЕСУ рисковете, както и на експозицията на посредника към такива рискове. При определяне на адекватността на процесите и експозициите Комисията взема предвид бизнес модела на инвестиционния посредник.

*(2)* Експозициите по ал. 1 се оценяват въз основа на плановете по чл. 63а, ал. 1, а процесите на инвестиционния посредник за управление, включително по отношение на риска за реакция на ЕСУ рисковете, се привеждат в съответствие с целите, определени в тези планове.

*(3)* При прегледа и оценката по ал. 1 Комисията взема предвид плановете по чл. 63а, ал. 1, както и постигнатия напредък по отношение на противодействието с ЕСУ рисковете, произтичащи от процеса на приспособяване към неутралността по отношение на климата и към други съответни регулаторни цели на ЕС във връзка с ЕСУ факторите.

*(4)* Прегледът и оценката по ал. 3 включват оценка на процесите на инвестиционния пос-редник за управление, включително относно риска от експозициите към криптоактиви и предоставянето на услуги за криптоактиви, като се вземат предвид политиките и процедурите за установяване на рисковете по чл. 55, ал. 1, както и адекватността на резултатите от оценките по чл. 72, ал. 3, т. 5.

**Чл. 108.** *(1)* Заместник-председателят приема до края на текущата календарна година план за извършване на надзорни проверки на инвестиционните посредници за следващата календарна година.

*(2)* При изготвянето на плана за извършване на надзорни проверки се взема предвид процесът на надзорен преглед и надзорна оценка по чл. 103. Планът съдържа:

*1.* информация за начина, по който Комисията възнамерява да изпълнява задачите си, и разпределението на ресурсите;

*2.* информация за инвестиционните посредници, за които се планира да бъдат обект на засилен надзор и мерките за такъв надзор съгласно ал. 3;

*3.* план за проверки в офисите на инвестиционните посредници, включително в клоновете и дъщерните дружества, установени в други държави членки, в съответствие с чл. 230, 247, 248, 271 и 272 от ЗПФИ.

*(3)* Планът за извършване на надзорни проверки включва следните инвестиционни посредници:

*1.* посредниците, за които резултатите от проведените стрес тестове по чл. 105, ал. 1, т. 1 и 7 и чл. 74 или резултатите от процеса за надзорен преглед и надзорна оценка показват значителни рискове за текущата им финансова стабилност или

показват нарушаване на изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и актовете по прилагането им;

*2.* всеки друг инвестиционен посредник, за който Комисията счита, че е необходимо извършването на проверка.

*(4)* Въз основа на резултатите от прегледа и оценката по чл. 103 заместник-председателят може да предприеме и допълнителни мерки по отношение на всеки инвестиционен посредник, а именно:

*1.* увеличаване на броя или честотата на проверките на място;

*2.* осигуряване на постоянно присъствие на представители на Комисията в седалището, клоновете/офисите на инвестиционния посредник;

*3.* представяне на допълнителна информация или по-често представяне на регулярна информация от страна на инвестиционния посредник;

*4.* извършване на допълнителни или по-чести прегледи на оперативните или стратегическите планове или плановете за дейността на институцията;

*5.* извършване на тематични проверки за наблюдение на конкретни рискове, за които има вероятност да се реализират, или конкретни дейности, политики или прилагани практики.

*(5)* Приемането на план за извършване на надзорни проверки от Комисията не възпрепятства компетентните органи на приемащата държава членка да провеждат за всеки отделен случай проверки и инспекции на място на дейностите, извършвани от клоновете на инвестиционни посредници на тяхна територия в съответствие с чл. 271 от ЗПФИ.

*(6)* Приемането на план за извършване на надзорни проверки от компетентните органи на държавата членка по произход не възпрепятства Комисията да провежда за всеки отделен случай проверки и инспекции на място на дейностите, извършвани от клоновете на инвестиционни посредници на територията на Република България в съответствие с чл. 272 от ЗПФИ.

**Чл. 109.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Заместник-председателят извършва най-малко веднъж годишно, а при нужда - и по-често, надзорни стрес тестове на инвестиционните посредници за улесняване на процеса за преглед и оценка по чл. 103.

*(2)* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Инвестиционните посредници и лицата, които действат като техни консултанти при провеждане на стрес тестове, не следва да извършват дейности, които могат да променят резултатите от даден стрес тест, като сравнителен анализ, обмен на информация помежду си, споразумения за общо поведение или оптимизиране на подадените от тях данни при стрес тестовете.

*(3)* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Заместник-председателят може да събира, проверява и анализира информация, необходима за установяването на дейности по ал. 2.

*(4)* (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Комисията прилага методика за извършване на стрес тестове по ал. 1 съобразно насоки, разработени от ЕБО.

**Чл. 110.** *(1)* В случаите на издадено разрешение от Комисията на инвестиционния посредник за използване на вътрешни модели за оценка на риска заместник-председателят прави редовен преглед най-малко веднъж на три години на спазването на изискванията по отношение на вътрешните модели за изчисляване на капиталовите изисквания в съответствие с част трета от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(2)* Въз основа на извършения преглед по ал. 1 заместник-председателят анализира и оценява промените в дейността на инвестиционния посредник и прилагането на тези модели спрямо въведените нови продукти и уведомява за извършения преглед Комисията.

*(3)* При установяване на съществени недостатъци по отношение на обхващането на рисковете от вътрешния модел на инвестиционния посредник Комисията по предложение на заместник-председателя предприема действия за отстраняване на недостатъците или предприема конкретни мерки за ограничаване на последиците от тях, в т.ч. налагане на по-високи мултипликационни коефициенти или увеличаване на капитала или други действия, имащи за цел отстраняване на констатираните недостатъци.

*(4)* Заместник-председателят анализира и преценява по-специално дали инвестиционният посредник използва добре разработени и съвременни техники и практики при вътрешните модели.

*(5)* Ако по отношение на вътрешния модел за пазарен риск, прилаган от инвестиционния посредник, се наблюдават множество случаи на превишения по чл. 366 от Регламент (ЕС) № 575/2013, които показват, че моделът не е достатъчно точен или не съответства на одобрения, Комисията отнема разрешението за използване на вътрешния модел или налага съответни мерки за осигуряване на бързото му усъвършенстване.

**Чл. 111.** *(1)* В случаите на издадено разрешение от Комисията на инвестиционния посредник за използване на вътрешни модели за изчисляването на капиталовите изисквания в съответствие с част трета от Регламент (ЕС) № 575/2013 и когато инвестиционният посредник вече не отговаря на изискванията за прилагане на този модел, той представя в 7-дневен срок от установяването приемливи за Комисията доказателства, че неспазването на тези изисквания няма съществен ефект върху резултата от прилагането на модела или представя план за действие за своевременно възстановяване на спазването на изискванията и определя срока за изпълнението на плана.

*(2)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да задължи инвестиционния посредник да измени предложения план в ал. 1, ако има вероятност той да не доведе до пълно спазване на изискванията или ако срокът за неговото осъществяване е неприемлив.

*(3)* Ако вероятността инвестиционният посредник да възстанови спазването на изискванията в приемлив за Комисията срок е малка или когато инвестиционният посредник не е представил доказателства, удостоверяващи, че ефектът от неспазването е несъществен, Комисията отнема даденото разрешение за използване на вътрешния модел или ограничава разрешението до областите, в които изискванията са спазени или в които в приемлив срок може да се постигне спазване на изискванията.

*(4)* Инвестиционният посредник спазва насоките на ЕБО относно препоръчителните техники, когато Комисията е взела решение за прилагането им в надзорната си практика.

## Раздел VI
## Отчетност и оповестяване на информация от предприятията майки и инвестиционните посредници

**Чл. 112.** *(1)* Инвестиционният посредник следи за спазването на пруденциалните изисквания в Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и актове по прилагането им и прави вътрешен анализ на адекватността на капитала на индивидуална основа.

*(2)* Задължението по ал. 1 се изпълнява на индивидуална основа и от всеки инвестиционен посредник, който не е включен в консолидацията по чл. 19 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(3)* Инвестиционният посредник разполага с надеждни, ефективни и изчерпателни стратегии и процеси за постоянно оценяване и поддържане на размера, видовете и разпределението на вътрешния капитал, който е адекватен за покриване на рисковете със съответния характер и степен, на които е или може да бъде изложен. Изискването

по изречение първо се прилага от инвестиционните посредници както на индивидуална, така и на консолидирана основа.

*(4)* Стратегиите и процесите по ал. 3 се подлагат от инвестиционния посредник на редовен вътрешен преглед най-малко един път годишно до 31 януари с цел гарантиране изчерпателността и пропорционалността на естеството, мащаба и сложността на дейностите на инвестиционния посредник.

*(5)* Вътрешната организация, административните и счетоводните процедури на инвестиционния посредник осигуряват възможност на Комисията да установи по всяко време съответствието с пруденциалните изисквания по Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и актовете по прилагането им.

*(6)* В случаите, когато инвестиционен посредник е контролиран от финансов холдинг майка или финансов холдинг майка със смесена дейност в степента и по начина, уредени в част първа, дял II, глава 2, раздели 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, той изпълнява задължението по ал. 3 и 4 въз основа на консолидираното състояние на съответния финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност.

*(7)* Ако финансов холдинг майка или финансов холдинг майка със смесена дейност на територията на Република България контролира повече от една институция, ал. 6 се прилага само спрямо инвестиционния посредник, върху който се упражнява надзор на консолидирана основа в съответствие с чл. 231 от ЗПФИ.

*(8)* Инвестиционен посредник, който е дъщерно дружество, изпълнява изискванията на ал. 3 и 4 на подконсолидирана основа, ако той или неговото предприятие майка, когато последното е финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, притежават институция, финансова институция или управляващо дружество като дъщерно дружество в трета държава или имат дялово участие в такова предприятие.

**Чл. 113.** *(1)* Инвестиционният посредник ежедневно изготвя на индивидуална основа аналитична оборотна ведомост и отчети за финансова информация съгласно МСФО (FINREP), както и отчет за капиталова адекватност и ликвидност (COREP) по утвърдени образци.

*(2)* Инвестиционният посредник ежедневно извършва оценка на позициите си в търговския портфейл в съответствие с разпоредбите на част трета, дял I, глава 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(3)* На позициите в инвестиционния портфейл се извършва оценка по пазарни цени най-малко веднъж месечно към последния работен ден от съответния месец. Когато не е възможна оценка по пазарни цени, инвестиционният посредник извършва оценка на позициите в инвестиционния портфейл по модел, определен в правила.

*(4)* Отчетите по ал. 1, информацията за пазарните цени, параметрите и моделите за оценяване на финансовите инструменти и други данни, въз основа на които се изготвят отчетите, се съхраняват най-малко 5 години на хартиен, магнитен, оптичен или друг технически носител при условията и по реда на глава шеста от Закона за счетоводството, като се прави архивно копие на външен носител.

**Чл. 114.** *(1)* За текущо отчитане и контрол на финансовите си позиции с достатъчно висока точност инвестиционният посредник е длъжен да разполага по всяко време с необходимото програмно и техническо осигуряване.

*(2)* Писмени сведения за техническото и програмното осигуряване по ал. 1 се представят на Комисията в 14-дневен срок от влизането в сила на решението за вписване в търговския регистър на дружеството, съответно на промяната в предмета на дейност, след получаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник.

*(3)* Сведение за промените в програмното осигуряване се представят в Комисията в 7-дневен срок от извършването им.

*(4)* Ако техническото или програмното осигуряване не създава достатъчна възможност за своевременно, точно и пълно наблюдение и надзор върху финансовото състояние на инвестиционния посредник, заместник-председателят може да даде задължителни указания.

**Чл. 115.** *(1)* Инвестиционният посредник оповестява информация по част осма от Регламент (ЕС) № 575/2013 на индивидуална основа веднъж годишно в срок 90 дни от завършването на финансовата година, а в срок 180 дни от завършването на финансовата година - съответната информация на консолидирана основа.

*(2)* Предприятията майки на инвестиционния посредник ежегодно публикуват в пълен вид или чрез препратки към равностойна информация описание на правната си структура и управленската и организационната структура на групата от институции.

*(3)* Инвестиционният посредник оповестява цялата или част от информацията по ал. 1 с по-малка периодичност по решение на заместник-председателя.

*(4)* Инвестиционните посредници и предприятията майки оповестяват информацията по ал. 1 и 2 най-малко на интернет страницата си.

**Чл. 116.** Инвестиционният посредник оповестява на своята интернет страница информация относно спазването на изисквания на разпоредбите по чл. 64, ал. 2, чл. 134 от ЗПФИ и чл. 87 - 101.

**Чл. 117.** *(1)* Инвестиционните посредници, които не са лицензирани да предоставят допълнителни услуги по чл. 6, ал. 3, т. 1 от ЗПФИ и които извършват една или повече инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 1, 2, 4 и/или 5 от ЗПФИ, и които нямат право да държат пари и ценни книжа на клиенти, и за които по тази причина не могат да възникнат задължения към клиенти, представят в Комисията всяко тримесечие до 15-о число на следващия месец след изтичане на отчетния период счетоводен баланс и отчет за приходите и разходите и допълнителни справки по одобрени от заместник-председателя форми.

*(2)* Инвестиционните посредници с изключение на тези по ал. 1 представят в Комисията за всяко тримесечие допълнителни справки по одобрени от заместник-председателя форми в сроковете, определени в чл. 3 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014.

*(3)* По искане на заместник-председателя инвестиционните посредници представят допълнителна информация, включително отчети за финансова информация, както и отчет за капиталова адекватност и ликвидност, за по-кратък период.

*(4)* По искане на заместник-председателя инвестиционният посредник представя допълнителни сведения и разяснения по отчетите, включително аналитични справки по всяка позиция.

**Чл. 118.** Инвестиционният посредник уведомява Комисията за случаите, когато насрещните страни, с които са сключени репо-сделки, обратно репо-сделки или договори за заем на ценни книжа, не спазват ангажиментите си по тези сделки и договори, незабавно, но не по-късно от следващия работен ден след датата на неизпълнение.

**Чл. 119.** Инвестиционният посредник представя на Комисията информация за ликвидността си на индивидуална и консолидирана основа по реда и в сроковете, посочени в чл. 415 от Регламент (ЕС) № 575/2013. По реда на същия член инвестиционните посредници отчитат и елементите на стабилното финансиране, посочени в чл. 427 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

**Чл. 120.** *(1)* Инвестиционният посредник представя на Комисията информация за големите си експозиции и другите големи експозиции по чл. 394, ал. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и допълнително информацията по чл. 394, ал. 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на консолидирана основа със съдържание и в срокове, определени в регламента.

*(2)* За целите на представянето на информацията по ал. 1 инвестиционният посредник спазва изискванията на техническите стандарти за изпълнение по чл. 394, ал. 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(3)* Инвестиционният посредник съгласно чл. 249 от ЗПФИ уведомява Комисията за всяка значима сделка с холдинга майка със смесена дейност и с дружествата в холдинга. Сделките се считат значими, ако общата им стойност е над една трета от по-ниската стойност на активите на инвестиционния посредник съгласно последния одитиран или последния изготвен счетоводен баланс.

**Чл. 121.** *(1)* Инвестиционният посредник представя на Комисията по реда на чл. 430 от Регламент (ЕС) № 575/2013 информация относно съотношението на ливъридж и компонентите му, изчислени съгласно чл. 429 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(2)* За целите на представянето на информацията по ал. 1 инвестиционният посредник спазва изискванията на техническите стандарти за изпълнение по чл. 430, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

**Чл. 122.** (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България) *(1)* Инвестиционният посредник предоставя на Комисията заедно с годишните финансови отчети данни за предходната година, както следва:

*1.* данни по чл. 450, параграф 1, букви „ж", „з", „и" и „к" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и информация относно разликата в заплащането на жените и мъжете;

*2.* (изм. - ДВ, бр. 20 от 2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България) броя на лицата, получаващи възнаграждения, равняващи се най-малко на 50 000 евро, за финансовата година, включително професионалните им задължения, сфера на дейност, основните елементи на общото възнаграждение, премии, дългосрочни облаги и пенсионни вноски.

*(2)* Комисията анализира информацията по ал. 1, т. 1 с цел сравняване на тенденциите и практиките за възнагражденията. Комисията предоставя получената информация на ЕБО.

# Глава четвърта
# КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ, КОИТО ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ ПО ЧЛ. 9а, АЛ. 2 ОТ ЗПФИ ТРЯБВА ДА ПОДДЪРЖАТ
## Раздел I
## Общи положения и понятия

**Чл. 123.** По смисъла на този раздел:

*1.* „Предпазен капиталов буфер" е собственият капитал, който инвестиционният посредник трябва да поддържа съгласно чл. 125.

*2.* „Специфичен за инвестиционния посредник антицикличен капиталов буфер" е собственият капитал, който инвестиционният посредник трябва да поддържа съгласно чл. 126.

*3.* „Буфер за глобално системно значима институция" е собственият капитал, който се изисква да бъде поддържан съгласно чл. 131.

*4.* „Буфер за друга системно значима институция" е собственият капитал, който може да се изисква да бъде поддържан съгласно чл. 134.

*5.* „Буфер за системен риск" е собственият капитал, който се изисква или може да се изиска да бъде поддържан от инвестиционния посредник съгласно чл. 141 - 148.

*6.* „Комбинирано изискване за буфер" е общият размер на базовия собствен капитал от първи ред, който е необходим за покриване на изискването за предпазния капиталов буфер, допълнен със специфичния за инвестиционния посредник антицикличен капиталов буфер, буфера за глобално системно значима институция, буфера за друга системно значима институция и буфера за системен риск, ако са приложими.

*7.* „Ниво на антицикличния буфер" е нивото, което инвестиционният посредник трябва да прилага, за да изчисли специфичния за него антицикличен капиталов буфер, и което се определя съгласно чл. 151 - 156, чл. 157 или от съответния орган на трета държава в зависимост от конкретния случай.

*8.* „Вътрешно лицензиран инвестиционен посредник" е инвестиционен посредник, лицензиран в държавата членка, за който определянето на нивото на антицикличния буфер се извършва от Комисията.

*9.* „Индикатор за буфера" е сравнимо ниво на буфера, изчислено в съответствие с насоки на ЕССР за определяне на нивото на антицикличния буфер.

**Чл. 124.** *(1)* Инвестиционният посредник не може да използва базовия собствен капитал от първи ред, който поддържа за изпълнение на комбинираното изискване за буфер, посочено в чл. 123, т. 6, за изпълнение на някое от изискванията, посочени в чл. 92, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013, на допълнителните капиталови изисквания, наложени съгласно чл. 276в от ЗПФИ поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, и на препоръката, съобщена съгласно чл. 276г от ЗПФИ, поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж.

*(2)* Инвестиционният посредник не може да използва базовия собствен капитал от първи ред, който поддържа за изпълнение на един от елементите на комбинираното изискване за буфер, за изпълнение на другите приложими елементи на комбинираното изискване за буфер.

*(3)* Инвестиционният посредник не може да използва базовия собствен капитал от първи ред, който поддържа за изпълнение на комбинираното изискване за буфер по чл. 123, т. 6, за изпълнение на рисково базираните елементи на изискванията по чл. 92а и 92б от Регламент (ЕС) № 575/2013 и по чл. 69б - 69е от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

## Раздел II
## Предпазен капиталов буфер и специфичен антицикличен капиталов буфер

**Чл. 125.** *(1)* В допълнение към базовия собствен капитал от първи ред, който се поддържа за изпълнение на някое от капиталовите изисквания, посочени в чл. 92, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013, инвестиционният посредник поддържа предпазен капиталов буфер от базовия собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5 % от размера на неговата обща рискова експозиция на индивидуална и консолидирана основа, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и приложим в съответствие с част първа, дял II от същия регламент.

*(2)* Когато инвестиционен посредник не изпълнява изцяло изискването на ал. 1, той подлежи на ограниченията по отношение на разпределенията, предвидени в чл. 160, ал. 2 - 4.

**Чл. 126.** *(1)* Инвестиционният посредник поддържа специфичен за него антицикличен капиталов буфер, равняващ се на размера на неговата обща рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, умножен по среднопретеглената стойност на нивата на антицикличния буфер, които се изчисляват съгласно чл. 159 на индивидуална и на консолидирана основа, както е приложимо в съответствие с част първа, дял II на Регламент (ЕС) № 575/2013. Този буфер се състои от базов собствен капитал от първи ред.

*(2)* Когато инвестиционен посредник не изпълнява изцяло изискването на ал. 1, той подлежи на ограниченията по отношение на разпределенията, предвидени в чл. 160, ал. 2 - 4.

## Раздел III

## Буфери за глобални и други системно значими институции, спрямо които Комисията упражнява надзор на консолидирана основа

**Чл. 127.** *(1)* Глобално системно значима институция, наричана по-нататък „Г-СЗИ", е:

*1.* група, ръководена от инвестиционен посредник майка от ЕС, финансов холдинг майка от ЕС или смесен финансов холдинг майка от ЕС, или

*2.* инвестиционен посредник, който не е дъщерно предприятие на инвестиционен посредник майка от ЕС, финансов холдинг майка от ЕС или финансов холдинг майка със смесена дейност от ЕС.

*(2)* Г-СЗИ е институция, спрямо която Комисията упражнява надзор на консолидирана основа.

*(3)* Г-СЗИ по ал. 1 се идентифицира от Комисията на консолидирана основа между субектите по ал. 1.

*(4)* Г-СЗИ се идентифицира на основата на методика, съдържаща следните категории:

*1.* размер на групата;

*2.* взаимосвързаност на групата с финансовата система;

*3.* заменяемост на услугите или на финансовата инфраструктура, предоставяна от групата;

*4.* сложност на групата;

*5.* трансгранична дейност на групата, в т.ч. трансгранична дейност между държави членки и между държава членка и трета държава.

*(5)* Методиката по ал. 4 се използва за получаване на цялостен рейтинг за всяко лице по ал. 1 - 3, което дава възможност то да бъде установено и разпределено в дадена подкатегория съгласно чл. 132.

*(6)* Комисията по предложение на заместник-председателя идентифицира Г-СЗИ по ал. 1, като всяка категория по ал. 4 получава еднаква тежест и се състои от количествени показатели.

**Чл. 128.** *(1)* Допълнителната методика за идентифициране на Г-СЗИ се основава на следните категории:

*1.* категориите, посочени в чл. 127, ал. 4, т. 1 - 4;

*2.* трансграничната дейност на групата, с изключение на дейностите на групата в участващите държави членки, както е посочено в чл. 4 от Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2014 г. за установяването на еднообразни правила и еднообразна процедура за преструктурирането на кредитни институции и някои инвестиционни посредници в рамките на Единния механизъм за преструктуриране и Единния фонд за преструктуриране и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 (ОВ, L 225/1 от 30 юли 2014 г.).

*(2)* Всяка категория по ал. 1 получава еднаква тежест и се състои от количествени показатели. За категориите, посочени в ал. 1, т. 1, показателите са същите като съответните показатели, определени съгласно чл. 127, ал. 4.

*(3)* Чрез допълнителната методика за идентифициране се получава допълнителен общ рейтинг за всеки оценен субект, въз основа на който може да се предприеме една от мерките, посочени в чл. 132, ал. 5, т. 3.

**Чл. 129.** *(1)* Друга системно значима институция, наричана по-нататък „Д-СЗИ", може да е инвестиционен посредник или група, ръководена от инвестиционен посредник майка от ЕС, финансов холдинг майка от ЕС или финансов холдинг майка със смесена дейност от ЕС, инвестиционен посредник майка в държава членка, финансов холдинг майка в държава членка или финансов холдинг майка със смесена

дейност в държава членка, спрямо които Комисията упражнява надзор на консолидирана или подконсолидирана, или индивидуална основа.

*(2)* Д-СЗИ се идентифицира от Комисията между субектите по ал. 1.

*(3)* Д-СЗИ се определя в съответствие с ал. 1 и 2 и се идентифицира на основата на най-малко един от следните критерии:

*1.* размер;

*2.* значимост за икономиката на ЕС или на Република България;

*3.* значимост на трансграничните дейности;

*4.* взаимосвързаност на инвестиционния посредник или групата с финансовата система.

*(4)* Комисията спазва насоките на ЕБО във връзка с критериите за определяне на условията за прилагане на разпоредбите по ал. 1 - 3 относно оценяването на Д-СЗИ, за които е взела решение да прилага.

**Чл. 130.** (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) *(1)* Комисията по предложение на заместник-председателя съобщава идентифицираните Г-СЗИ и Д-СЗИ и съответните подкатегории, в които е разпределена всяка Г-СЗИ, на ЕССР. Комисията по предложение на заместник-председателя ги обявява публично, както и подкатегорията, в която е разпределена всяка Г-СЗИ.

*(2)* Комисията ежегодно прави преглед на идентифицираните Г-СЗИ и Д-СЗИ, както и на разпределението на Г-СЗИ в съответните подкатегории.

*(3)* Комисията по предложение на заместник-председателя уведомява за резултата от извършения преглед съответната системно значима институция и ЕССР. Комисията по предложение на заместник-председателя обявява публично актуализирания списък на идентифицираните Г-СЗИ и Д-СЗИ и подкатегорията, в която е разпределена всяка Г-СЗИ.

*(4)* (Нова - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Комисията предоставя информацията по ал. 1 и 3 чрез европейската единна точка за достъп във формат за извличане на данни по чл. 2, т. 3 от Регламент (ЕС) 2023/2859, придружена от следните метаданни:

*1.* наименование на лицето, за което се отнася информацията;

*2.* идентификационен код на правния субект, когато има такъв;

*3.* вид на информацията, както е класифицирана съгласно чл. 7, параграф 4, буква „в" от Регламент (ЕС) 2023/2859;

*4.* отбелязване дали информацията съдържа лични данни.

**Чл. 131.** *(1)* Институция, идентифицирана като глобално системно значима на консолидирана основа, поддържа задължителен буфер за Г-СЗИ, съответстващ на подкатегорията, в която попада.

*(2)* Буферът за Г-СЗИ се състои от базов собствен капитал от първи ред.

*(3)* Буферът за Г-СЗИ е в допълнение спрямо съществуващия базов собствен капитал от първи ред.

**Чл. 132.** *(1)* Подкатегориите на Г-СЗИ са най-малко пет.

*(2)* Най-ниската граница и границите между съответните подкатегории се определят от рейтингите, определени в съответствие с методиката за идентифициране по чл. 127, ал. 4.

*(3)* Рейтингите, определящи границата между съседни подкатегории, са ясно определени и се подчиняват на принципа за постоянно линейно увеличение на системната значимост, като за всяка подкатегория се получава линейно увеличение на изискването за допълнителен базов собствен капитал от първи ред, с изключение на петата подкатегория и всяка добавена по-висока подкатегория. Системната значимост е очакваното влияние от въздействието на Г-СЗИ върху глобалния финансов пазар.

*(4)* За най-ниската подкатегория се определя буфер за Г-СЗИ в размер на 1 % от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, а буферът за всяка подкатегория се увеличава със

стъпка от минимум 0,5 % от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(5)* Комисията въз основа на надзорната си преценка може:

*1.* да премести Г-СЗИ от по-ниска в по-висока подкатегория;

*2.* да разпредели субект, посочен в чл. 127, ал. 1, с цялостен рейтинг, който е по-нисък от най-ниската граница, в най-ниската или в по-високата подкатегория, като го определи за Г-СЗИ;

*3.* като вземе предвид Единния механизъм за преструктуриране, въз основа на допълнителния цялостен рейтинг, посочен в чл. 128, да премести Г-СЗИ от по-висока в по-ниска подкатегория.

**Чл. 133.** Без да засяга разпоредбите на чл. 127 и като упражнява разумно надзорните си правомощия, Комисията по предложение на заместник-председателя може да:

*1.* премести Г-СЗИ от по-ниска в по-висока подкатегория;

*2.* премести институцията, посочена в чл. 129, с общ рейтинг, който е по-нисък от граничната стойност на най-ниската подкатегория за включване като Г-СЗИ; тази институция може да бъде категоризирана в най-ниската подкатегория или по-висока.

**Чл. 134.** *(1)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да изиска институцията, идентифицирана като Д-СЗИ на консолидирана, подконсолидирана или индивидуална основа, както е приложимо, да поддържа буфер за Д-СЗИ в размер до 3 % от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, като се спазват критериите за идентифициране на Д-СЗИ.

*(2)* Буферът за Д-СЗИ се състои от базов собствен капитал от първи ред.

**Чл. 135.** При одобрение от Европейската комисия Комисията по предложение на заместник-председателя може да изисква от всяка Д-СЗИ на консолидирана, подконсолидирана или индивидуална основа да поддържа буфер за Д-СЗИ, по-висок от 3 % от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Този буфер се състои от базов собствен капитал от първи ред.

**Чл. 136.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Комисията по предложение на заместник-председателя с решение може да изисква от всяка една Д-СЗИ на консолидирана, подконсолидирана или на индивидуална основа, както е приложимо, да поддържа буфер за Д-СЗИ.

*(2)* При поставяне на изискване за поддържане на Д-СЗИ Комисията:

*1.* следи буферът да не води до несъразмерни отрицателни последици за цялата или за части от финансовата система на други държави членки или на ЕС като цяло или да създава пречка за функционирането на вътрешния пазар;

*2.* преразглежда буфера поне веднъж годишно.

*(3)* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Когато долна граница на капиталовото изискване стане обвързваща за дадена Д-СЗИ, Комисията прави преглед на изискването за буфер за Д-СЗИ на инвестиционния посредник с цел да се увери, че калибрирането му продължава да е подходящо. Прегледът се извършва не по-късно от датата на годишния преглед, определена съгласно ал. 2, т. 2.

**Чл. 137.** *(1)* Преди първоначалното или последващо определяне на буфер за Д-СЗИ Комисията уведомява ЕССР един месец преди публикуването на решението по чл. 134, съответно уведомява ЕССР три месеца преди публикуването на решението по чл. 135.

*(2)* Уведомлението по ал. 1 трябва да съдържа:

*1.* обосновка на вероятността изискването за поддържане на буфер за Д-СЗИ да бъде ефективно и пропорционално средство за намаляване на риска;

*2.* оценка на вероятното положително или отрицателно въздействие на буфера за Д-СЗИ върху вътрешния пазар, направена въз основа на наличната информация;

*3.* нивото на буфера за Д-СЗИ, което Комисията реши да определи.

**Чл. 138.** Когато Д-СЗИ е дъщерна на Г-СЗИ и Д-СЗИ, която е или институция, или група, ръководена от институция майка от ЕС, и подлежи на изискване за буфер за Д-СЗИ на консолидирана основа, приложимият на индивидуална или подконсолидирана основа буфер за Д-СЗИ не надвишава по-ниската стойност от:

*1.* сумата на по-високото от нивото на буфера за Г-СЗИ или Д-СЗИ, приложимо за групата на консолидирана основа, и 1 % от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и

*2.* 3 % от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, или нивото, което Европейската комисия е дала разрешение да се прилага за групата на консолидирана основа в съответствие с чл. 135.

**Чл. 139.** Когато група подлежи на изискването за буфер за Г-СЗИ и буфер Д-СЗИ на консолидирана основа, се прилага по-високият буфер.

**Чл. 140.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Когато инвестиционен посредник подлежи на изискването за буфер за системен риск, буферът за системен риск е кумулативен към буфера за Д-СЗИ или буфера за Г-СЗИ.

*(2)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Когато сборът от нивото на буфера за системен риск и нивото на буфера за Д-СЗИ или Г-СЗИ, приложимо спрямо инвестиционния посредник, е по-високо от 5 %, се прилага чл. 135. За целите на ал. 1, когато решението за определяне на буфер за системен риск, буфер за Д-СЗИ или буфер за Г-СЗИ води до намаляване или запазване на предварително определените нива, предвидената в чл. 135 процедура не се прилага.

## Раздел IV

## Изискване за поддържане на буфер за системен риск

**Чл. 141.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Комисията по предложение на заместник-председателя може да определи буфер за системен риск, съставен от базов собствен капитал от първи ред, за сектора на инвестиционните посредници, за част от него, за всички или за група експозиции по ал. 4 с цел предотвратяване и редуциране на макропруденциалните или на системните рискове, включително такива, произтичащи от изменението на климата, които не са покрити от Регламент (ЕС) № 575/2013, антицикличния капиталов буфер и буферите за Г-СЗИ и Д-СЗИ и биха могли да предизвикат смущения във финансовата система, които могат да предизвикат тежки отрицателни последици за нея и за реалната икономика в Република България.

*(2)* Инвестиционният посредник изчислява приложимия за него буфер за системен риск по следната формула:

$$B_{SR} = r_T \cdot E_T + \sum_i r_i \cdot E_i$$

,

където:

$B_{SR}$ = буфер за системен риск;

$r_T$ = ниво на буфера, приложимо за размера на общата рискова експозиция на инвестиционния посредник;

$E_T$ = размер на общата рискова експозиция на инвестиционния посредник, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

i = индекс, указващ подгрупата експозиции, посочена в ал. 4;

$r_i$ = ниво на буфера, приложимо за размера на рисковата експозиция на подгрупата експозиции i; и

$E_i$ = размер на рисковата експозиция на инвестиционния посредник за подгрупата експозиции i, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(3)* Инвестиционните посредници поддържат буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, изчислен в съответствие с ал. 2, на индивидуална, консолидирана или подконсолидирана основа, както е приложимо в съответствие с част първа, дял II от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(4)* Буферът за системен риск може да се прилага за:

*1.* всички експозиции в Република България;

*2.* секторни експозиции в Република България, както следва:

*а)* всички експозиции на дребно към физически лица, обезпечени с жилищни имоти;

*б)* всички експозиции към юридически лица, обезпечени с ипотеки върху търговски недвижими имоти;

*в)* всички експозиции към юридически лица, с изключение на посочените в буква „б";

*г)* всички експозиции към физически лица, с изключение на посочените в буква „а";

*3.* всички експозиции в други държави членки при условията на чл. 145 и 148;

*4.* секторните експозиции по т. 2 в други държави членки, единствено когато това е необходимо за признаване на ниво на буфер, определено от друга държава членка;

*5.* експозиции в трети държави;

*6.* подгрупи от категориите експозиции, посочени в т. 2.

*(5)* Комисията прилага издадените от ЕБО насоки относно съответните подгрупи експозиции, към които тя може да прилага буфер за системен риск съгласно ал. 4, т. 6.

*(6)* Буферът за системен риск се прилага към всички експозиции или подгрупи експозиции, посочени в ал. 4, на всички инвестиционни посредници или за част от тях и се определя на стъпки за настройка от 0,5 процентни пункта или на техни кратни. За различните подгрупи инвестиционни посредници или експозиции могат да бъдат въведени различни изисквания. Буферът за системен риск не се отнася за рисковете, които попадат в обхвата на чл. 126 и раздел III.

*(7)* При поставяне на изискване за поддържане на буфер за системен риск Комисията:

*1.* следи буферът за системен риск да не води до несъразмерни отрицателни последици за цялата или за части от финансовата система на други държави членки или на Съюза като цяло, създавайки пречка за гладкото функциониране на вътрешния пазар;

*2.* преразглежда буфера за системен риск поне веднъж на всеки две години;

*3.* (изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) осигурява буферът за системен риск да не се използва за никои от рисковете, които:

*а)* попадат в обхвата на антицикличния буфер и на буферите за Г-СЗИ и Д-СЗИ;

*б)* са покрити изцяло от изчислението, посочено в член 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*4.* (нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) прави преглед на изискването за буфер за системен риск на инвестиционния посредник с цел да се увери, че калибрирането му продължава да е подходящо, когато долната граница на капиталовото изискване стане задължителна за него. Прегледът се извършва не по-късно от датата на двугодишния преглед, определена съгласно т. 2.

**Чл. 142.** *(1)* Комисията уведомява ЕССР преди публикуването на решението по чл. 146, включително когато се отнася до експозиции в трети държави. Когато инвестиционен посредник, за който се прилагат едно или няколко нива на буфер за

системен риск, е дъщерно дружество на дружество майка, установено в друга държава членка, Комисията уведомява и органите на тази държава членка.

*(2)* Уведомлението по ал. 1 съдържа подробно описание на:

*1.* макропруденциалните или системните рискове в Република България;

*2.* причините, поради които нивата на системните и на макропруденциалните рискове застрашават стабилността на финансовата система на Република България, с което се обосновава определеният буфер за системен риск;

*3.* обосновката на вероятността буферът за системен риск да бъде ефективно и съразмерно средство за редуциране на риска;

*4.* оценка на вероятното положително или отрицателно въздействие на буфера за системен риск върху вътрешния пазар, направена въз основа на наличната информация;

*5.* нивото или нивата на буфера за системен риск, които Комисията възнамерява да определи, и експозициите и инвестиционните посредници, за които те ще се прилагат;

*6.* когато нивото на буфера за системен риск ще се прилага за всички експозиции, основанията, поради които Комисията счита, че буферът за системен риск не дублира функциите на буфера за Д-СЗИ.

*(3)* Когато решението за определяне на ниво на буфера за системен риск води до понижаване или запазване на нивото на буфера, определено на по-ранен етап, Комисията спазва само ал. 1 и 2.

**Чл. 143.** *(1)* Когато първоначалното или последващото определяне на нивото или нивата на буфера за системен риск за всяка група или подгрупа експозиции, изброени в чл. 141, ал. 4, за които се прилагат един или няколко буфера за системен риск, не води до комбинирано ниво на буфер за системен риск, по-високо от 3 % за някоя от тези експозиции, Комисията уведомява ЕССР съгласно чл. 142, ал. 1 и 2 един месец преди публикуването на решението по чл. 146.

*(2)* За целите на ал. 1 признаването на ниво на буфер за системен риск, определено от друга държава членка, не се включва в прага от 3 %.

**Чл. 144.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Когато първоначалното или последващото определяне на нивото или нивата на буфера за системен риск за всяка група или подгрупа експозиции, изброени в чл. 141, ал. 4, за които се прилагат един или няколко буфера за системен риск, води до комбинирано ниво на буфер за системен риск в размер между 3 % и 5 % за някоя от тези експозиции, Комисията с уведомлението по чл. 142 отправя искане до Европейската комисия и ЕССР за становище.

*(2)* При отрицателно становище на Европейската комисия Комисията се съобразява със становището или излага мотивите за несъобразяване с него.

*(3)* Когато инвестиционен посредник, за който се прилагат едно или няколко нива на буфер за системен риск, е дъщерно дружество на дружество майка, установено в друга държава членка, Комисията с уведомлението по чл. 142 отправя искане за препоръка до Европейската комисия и до ЕССР.

*(4)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) При разногласие между органите на дъщерното дружество и дружеството майка относно нивото или нивата на буфера за системен риск, приложими за съответния инвестиционен посредник, и в случай че Европейската комисия и ЕССР дадат отрицателни становища, Комисията може да отнесе въпроса до ЕБО и да поиска съдействието му в съответствие с чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. Комисията не взема решение за определяне на нивото или нивата на буфера за системен риск за тези експозиции, преди ЕБО да вземе решение.

*(5)* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) При изчисляването на прага, посочен в ал. 1, не се включва определеното от друга държава членка ниво на буфер за системен риск, което е признато от Комисията съгласно глава четвърта, раздел V.

**Чл. 145.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Когато първоначалното или последващото определяне на нивото или нивата на буфера за системен риск за всяка група или подгрупа експозиции, изброени в чл. 141, ал. 4, за които се прилагат един или няколко буфера за системен риск, води до комбинирано ниво на буфера за системен риск, по-голямо от 5 % за някоя от тези експозиции, Комисията иска разрешение от Европейската комисия, преди да приложи буфера за системен риск.

*(2)* Комисията прилага буфера за системен риск след приемане на акт от Европейската комисия, с който Европейската комисия разрешава прилагането на посочения буфер.

*(3)* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) При изчисляване на прага по ал. 1 се прилага съответно чл. 144, ал. 5."

**Чл. 146.** *(1)* Комисията оповестява първоначалното или последващото определяне на едно или повече нива на буфера за системен риск, като ги публикува на интернет страницата си.

*(2)* Оповестяването по ал. 1 обхваща най-малко следната информация:

*1.* нивото или нивата на буфера за системен риск;

*2.* инвестиционните посредници, за които се прилага буферът за системен риск;

*3.* експозициите, за които се прилага нивото или нивата на буфера за системен риск;

*4.* основанията за първоначалното или последващото определяне на нивото или нивата на буфера за системен риск;

*5.* датата, от която инвестиционните посредници прилагат първоначално определеното или последващо определеното ниво на буфера за системен риск; и

*6.* държавите, когато експозициите в тези държави са включени в прилагането на буфера за системен риск.

*(3)* Когато оповестяването на информацията по ал. 2, т. 4 би могло да застраши стабилността на финансовата система, тази информация не се оповестява.

**Чл. 147.** *(1)* Когато инвестиционен посредник не изпълнява изцяло изискването по чл. 141, ал. 1, той подлежи на ограниченията по отношение на разпределенията, предвидени в чл. 160, ал. 2 - 4.

*(2)* Когато прилагането на ограниченията по отношение на разпределенията не води до задоволително подобрение на базовия собствен капитал от първи ред на инвестиционния посредник в контекста на съответния системен риск, могат да бъдат предприети мерки по част трета, дял трети, глава двадесет и четвърта от ЗПФИ.

**Чл. 148.** Когато Комисията реши да определи буфера за системен риск поради наличие на експозиции в други държави членки, буферът се определя по един и същ начин за всички експозиции в рамките на Съюза, освен ако буферът е определен така, че да признава нивото на буфера за системен риск, определено от друга държава членка.

## Раздел V
## Признаване на нивото на буфера за системен риск

**Чл. 149.** *(1)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да признае и прилага нивото на буфера за системен риск, определено в друга държава членка, и да изисква прилагането му от вътрешно лицензираните инвестиционни посредници спрямо експозициите им в тази държава членка.

*(2)* Когато решава дали да признае нивото на буфер за системен риск, Комисията взема предвид информацията, предоставена от компетентния орган или от

определения орган на съответната държава членка във връзка с определянето на буфера.

*(3)* Комисията уведомява ЕССР, когато признае нивото на буфера за системен риск за вътрешно лицензиран инвестиционен посредник.

*(4)* В случаите по ал. 1 буферът за системен риск, определен в другата държава членка, може да бъде кумулативен към буфера за системен риск по чл. 141 - 148, при условие че двата буфера се отнасят до различни рискове. Когато буферите се отнасят до едни и същи рискове, се прилага само по-високият буфер.

**Чл. 150.** Комисията може да поиска от ЕССР да отправи препоръка по чл. 16 от Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.) към една или повече държави членки да признаят нивото на буфера за системен риск, определен съгласно чл. 141 - 148.

## Раздел VI

## Определяне на нивото на антицикличния капиталов буфер

**Чл. 151.** *(1)* Установяването на нивото на антицикличния буфер за експозициите в Република България на инвестиционните посредници се определя от Комисията по предложение на заместник-председателя.

*(2)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да изчисли за всяко тримесечие индикатор за буфер, който да служи като референтен и за насока при определяне на нивото на антицикличния буфер за инвестиционни посредници в съответствие с чл. 152.

*(3)* Индикаторът за буфера отразява кредитния цикъл и рисковете, породени от прекомерен кредитен растеж в Република България, и надлежно отчита особеностите на националната икономика. Той се изчислява на база на отклонението от дългосрочния тренд на съотношението на кредитите към БВП, като също така отчита:

*1.* ръста на кредитната активност, и по-специално изменението в съотношението на предоставените кредити и БВП в Република България;

*2.* всяка актуална насока на ЕССР.

**Чл. 152.** *(1)* Комисията по предложение на заместник-председателя оценява на тримесечна основа интензивността на цикличния системен риск и целесъобразността на нивото на антицикличния буфер за Република България и при необходимост определя или коригира нивото на буфера.

*(2)* Нивото на антицикличния буфер за инвестиционните посредници се определя от:

*1.* индикатора за буфер съгласно чл. 151, ал. 2 и 3;

*2.* всяка актуална насока, подкрепяна от ЕССР, и препоръка, дадена от ЕССР, за определянето на нивото на буфера;

*3.* други променливи, които са подходящи за преодоляване на цикличния системен риск.

**Чл. 153.** *(1)* Нивото на антицикличния буфер за инвестиционните посредници се определя в диапазона от 0 % до 2,5 % от общата сума на рисковите експозиции, изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на инвестиционен посредник, който има експозиции за кредитен риск в съответната държава членка.

*(2)* Нивото на антицикличния буфер за инвестиционните посредници се калибрира на интервали от 0,25 процентни пункта или кратни на 0,25 процентни пункта.

*(3)* Комисията по предложение на заместник-председателя може съгласно съображенията, посочени в чл. 152, да определи за антицикличния буфер за инвестиционните посредници ниво над 2,5 % от общата сума на рисковите експозиции,

изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, за целите, посочени в чл. 151, ал. 6.

**Чл. 154.** *(1)* Когато Комисията установи за първи път нивото на антицикличния буфер за инвестиционните посредници по-високо от 0 % или когато след това увеличи моментното ниво на антицикличния буфер за инвестиционните посредници, тя посочва датата, от която инвестиционните посредници трябва да прилагат този увеличен буфер при изчисляването на специфичния за инвестиционния посредник антицикличен капиталов буфер.

*(2)* Датата по ал. 1 не може да бъде по-късно от 12 месеца след датата, на която е оповестен увеличеният буфер съгласно чл. 156.

*(3)* В случай на настъпването на изключителни обстоятелства посочената дата по ал. 1 може да е преди изтичането на 12-месечния срок.

**Чл. 155.** *(1)* При намаляване на моментното ниво на антицикличния буфер за инвестиционните посредници Комисията по предложение на заместник-председателя определя и период, през който не се очаква повишаването му.

*(2)* Определеният период по ал. 1 не е обвързващ за Комисията.

**Чл. 156.** *(1)* Комисията оповестява на интернет страницата си, като преди това е предприела всички разумни стъпки за съгласуване на момента на оповестяване, определената тримесечна стойност за нивото на антицикличния буфер за инвестиционните посредници.

*(2)* Съобщението по ал. 1 трябва да съдържа информация за:

*1.* приложимото ниво на антицикличния буфер за инвестиционните посредници;

*2.* съответното съотношение между кредитите и БВП, както и неговото отклонение от дългосрочния тренд;

*3.* индикатора за буфера, изчислен в съответствие с чл. 151, ал. 2 и 3;

*4.* обосновка за нивото на буфера;

*5.* при увеличаване на нивото на буфера - датата, от която инвестиционните посредници трябва да прилагат това увеличено ниво на буфера при изчисляването на специфичния за всеки от тях антицикличен капиталов буфер;

*6.* когато датата по т. 5 е преди изтичане на 12 месеца от датата на оповестяването - позоваване на извънредните обстоятелства, които оправдават този по-кратък срок за прилагане;

*7.* при намаляване на нивото на буфера - периода, през който не се очаква повишаване на буфера, заедно с обосновка за този период.

*(3)* Комисията уведомява ЕССР за всяка промяна на нивото на антицикличния буфер за инвестиционните посредници и му съобщава данните по ал. 2.

**Чл. 157.** *(1)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да признае ниво на специфичния антицикличен капиталов буфер за целите на изчисляването от вътрешно лицензираните инвестиционни посредници, установено от държава членка или съответен орган на трета държава, надвишаващо 2,5 % от общата сума на рисковите експозиции, изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(2)* Комисията оповестява признаването по ал. 1 на интернет страницата си.

*(3)* Съобщението по ал. 2 трябва да съдържа най-малко:

*1.* приложимото ниво на антицикличния буфер;

*2.* държавата членка или третите държави, за които се прилага този буфер;

*3.* при увеличаване на нивото на буфера се посочва датата, от която инвестиционните посредници трябва да прилагат това увеличено ниво на буфера при изчисляването на специфичния за всеки инвестиционен посредник антицикличен капиталов буфер;

*4.* в случай, когато датата, посочена в т. 3, е преди изтичане на 12 месеца от датата на оповестяването, се посочват изключителните обстоятелства, които оправдават този по-кратък срок за прилагане.

**Чл. 158.** *(1)* В случай че съответният орган на трета държава не е определил и публикувал нивото на антицикличния буфер за тази трета държава, към която един или повече инвестиционни посредници в ЕС имат експозиция за кредитен риск, Комисията по предложение на заместник-председателя може да установи нивото на антицикличния буфер, което вътрешно лицензираните инвестиционни посредници трябва да прилагат при изчисляването на специфичния за всеки инвестиционен посредник антицикличен капиталов буфер.

*(2)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да установи различно ниво на буфера за трета държава, което вътрешно лицензираните инвестиционни посредници трябва да прилагат при изчисляването на специфичния за всеки инвестиционен посредник антицикличен капиталов буфер, когато нивото на антицикличния буфер е определено и публикувано от съответния орган на третата държава за трета държава. Комисията установява различно ниво на буфера, ако смята, че нивото на определения буфер от съответния орган на третата държава не е достатъчно, за да защити инвестиционните посредници по подходящ начин от рисковете от прекомерен кредитен растеж в съответната страна.

*(3)* При упражняване на правомощията по ал. 2 Комисията не може да задава ниво на антицикличния буфер под нивото, определено от съответния орган на третата държава, освен в случай че това ниво надхвърля 2,5 % от общата сума на рисковите експозиции, изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 3

от Регламент (ЕС) № 575/2013, на инвестиционни посредници, които имат експозиции за кредитен риск в тази трета държава.

*(4)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да приеме издадените от ЕССР препоръки относно съгласуваност при определянето на буфери за трети държави.

*(5)* Когато Комисията по предложение на заместник-председателя определи ниво на антицикличния буфер за трета държава съгласно ал. 1 или ал. 2 - 4, което увеличава съществуващото приложимо ниво на антицикличния буфер, Комисията по предложение на заместник-председателя взема решение за датата, от която вътрешно лицензирани инвестиционни посредници трябва да прилагат това ниво на буфера при изчисляването на специфичния за всеки инвестиционен посредник антицикличен капиталов буфер.

*(6)* Датата по ал. 5 не може да бъде по-късно от 12 месеца от датата, на която нивото на буфера е оповестено в съответствие с ал. 7. В случай на изключителни обстоятелства посочената дата по ал. 5 може да е преди изтичането на 12-месечния срок.

*(7)* Комисията оповестява на интернет страницата си установяването на всяко ниво на антицикличния буфер за трета държава съгласно ал. 1 - 4, като включва следната информация:

*1.* нивото на антицикличния буфер и третата държава, за която се прилага това ниво;

*2.* обосновка за нивото на буфера;

*3.* при определянето на нивото на буфера за първи път над нулата или при неговото увеличение се посочва датата, от която инвестиционните посредници трябва да прилагат увеличеното ниво на буфера при изчисляването на специфичния за инвестиционния посредник антицикличен капиталов буфер;

*4.* в случай, когато срокът, посочен в т. 3, е по-кратък от 12 месеца от датата на оповестяването на определената стойност, се посочват изключителните обстоятелства, които оправдават този по-кратък срок за прилагане.

*(8)* Алинеи 1 - 7 се прилагат независимо от това, дали ЕССР е дал препоръка на Комисията относно подходящото ниво на антицикличния буфер за експозиции към трета държава.

**Чл. 159.** *(1)* Специфичното за инвестиционния посредник ниво на антицикличния капиталов буфер се изчислява като среднопретеглена величина на нивата на антицикличния буфер, които се прилагат за страните, в които той има експозиции за кредитен риск или се прилага съгласно чл. 158, ал. 1 или ал. 2 - 4.

*(2)* За изчисляването на посочената в ал. 1 среднопретеглена величина инвестиционните посредници прилагат към всяко ниво на антицикличния буфер изискванията за общия размер на собствения капитал за кредитен риск, определени в съответствие с разпоредбите на част трета, дялове II и IV на Регламент (ЕС) № 575/2013, отнасящи се до съответните експозиции за кредитен риск във въпросната страна, разделени на изискванията за общия размер на собствения капитал за кредитен риск за всички съответни кредитни експозиции.

*(3)* Съответните кредитни експозиции включват всички класове експозиции, различни от посочените в чл. 112, букви „а" - „е" от Регламент (ЕС) № 575/2013, за които е предвидено:

*1.* капиталовите изисквания за кредитен риск съгласно част трета, дял II от Регламент (ЕС) № 575/2013;

*2.* в случай, когато експозицията се държи в търговския портфейл, се включват капиталовите изисквания за специфичен риск съгласно част трета, дял IV, глава 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или за допълнителния риск от неизпълнение и допълнителния миграционен риск съгласно част трета, дял IV, глава 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

*3.* в случай, когато експозицията представлява секюритизация, се включват капиталовите изисквания съгласно част трета, дял II, глава 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(4)* Инвестиционните посредници спазват регулаторните технически стандарти, приети от Европейската комисия за определяне на метода за идентифициране на географското местоположение на съответната експозиция за кредитен риск.

*(5)* За целите на изчислението съгласно ал. 1 и 2:

*1.* нивото на антицикличния буфер за Република България се прилага от датата, посочена в информацията, която се публикува в съответствие с чл. 156, ал. 2, т. 5 или чл. 157, ал. 3, т. 3, ако резултатът от това решение е увеличаване на нивото на буфера;

*2.* при спазване на т. 3 нивото на антицикличния буфер за трета държава се прилага 12 месеца след датата, на която промяната в нивото на буфера е оповестена от съответния орган на третата държава и ако резултатът от това решение е увеличаване на нивото на буфера, независимо от това, дали този орган изисква от лицензираните в тази трета държава инвестиционни посредници да прилагат промяната в по-кратък срок; за оповестяване на датата за промяна на нивото на антицикличния буфер за трета държава се смята датата, на която е публикувана от съответния орган на третата държава в съответствие с приложимите национални правила;

*3.* когато определеният орган на държавата членка по произход на инвестиционния посредник установи ниво на антицикличния буфер за трета държава в съответствие с чл. 158, ал. 1 или ал. 2 - 4 или признае нивото на антицикличния буфер за трета държава съгласно чл. 157, това ниво на буфера се прилага от датата, посочена в информацията, публикувана в съответствие с чл. 158, ал. 7, т. 3 или чл. 157, ал. 3, т. 3, ако резултатът от това решение е увеличаване на нивото на буфера;

*4.* нивото на антицикличния буфер се прилага незабавно, ако резултатът от това решение е намаляване на нивото на буфера.

*(6)* Когато определен орган от друга държава членка определи ниво на антицикличния буфер, по-високо от 2,5 % от общата сума на рисковите експозиции, изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, вътрешно лицензираните инвестиционни посредници прилагат за съответните експозиции за кредитен риск в държавата членка на съответния определен орган за целите на изчислението по ал. 1 и 2, включително когато това е приложимо, за изчисляване на елемента на консолидирания капитал по-високото ниво на антицикличния буфер, освен ако друго не е предвидено в тази наредба.

*(7)* Комисията следи за целите на изчислението по ал. 1 за прилагането от инвестиционните посредници на нивата на антицикличния буфер, определени от орган на трета държава за съответните експозиции за кредитен риск в трета държава и надвишаващи 2,5 % от общата сума на рисковите експозиции, изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Комисията следи, когато това е приложимо, за изчисляване на елемента на консолидирания капитал, свързан със:

*1.* инвестиционните посредници, прилагащи ниво на антицикличния буфер в размер 2,5 % от общата сума на рисковите експозиции, в случай че определеният орган в държавата членка, в която са лицензирани, не е признал надвишаващото 2,5 % ниво на буфера в съответствие с чл. 157, ал. 1;

*2.* инвестиционните посредници, прилагащи ниво на антицикличния буфер, определено от съответния орган на трета държава, в случай че определеният орган в държавата членка, в която са лицензирани, е признал това ниво на буфера в съответствие с чл. 157.

*(8)* Инвестиционният посредник спазва регулаторните технически стандарти на ЕБО, приети от Комисията по предложение на заместник-председателя за определяне на метода за идентифициране на географското местоположение на съответните кредитни експозиции, съгласно ал. 4.

## Раздел VII
## Мерки за запазване на капитала

**Чл. 160.** *(1)* Инвестиционен посредник, отговарящ на комбинираното изискване за буфер, няма право да прави разпределения във връзка с базовия собствен капитал от първи ред в степен, която би намалила неговия базов собствен капитал от първи ред до ниво, при което комбинираното изискване за буфер не е изпълнено.

*(2)* Инвестиционен посредник, който не отговаря на комбинираното изискване за буфер, изчислява максимална сума за разпределяне (МСР) в съответствие с ал. 5 и уведомява Комисията за тази сума.

*(3)* В случаите по ал. 2 инвестиционният посредник няма право, преди да е изчислил МСР, да предприема нито едно от следните действия:

*1.* да прави разпределяния във връзка с базовия собствен капитал от първи ред;

*2.* да поема задължение за плащане на променливи възнаграждения или облаги, свързани с пенсиониране, или да изплаща променливи възнаграждения, ако задължението за плащане е възникнало в период, когато инвестиционният посредник не е изпълнявал комбинираните изисквания за буфер;

*3.* да извършва плащания по инструментите, влизащи в състава на допълнителния собствен капитал от първи ред.

*(4)* Когато инвестиционен посредник не изпълнява или не надхвърля комбинираното изискване за буфер, той не извършва разпределения чрез действията по ал. 3, т. 1 - 3 в размер, по-голям от МСР, изчислена в съответствие с ал. 5.

*(5)* Инвестиционният посредник изчислява МСР, като умножи сумата, изчислена в съответствие с ал. 6, по коефициента, определен в съответствие с ал. 7 и 8. МСР се намалява със сума, произтичаща от всяко от действията, посочени в ал. 3, т. 1 - 3.

*(6)* Сумата, която се умножава в съответствие с ал. 5, се изчислява, като от сбора на елементите по т. 1 и 2 се извади стойността по т. 3:

*1.* междинните печалби, невключени в базовия собствен капитал от първи ред съгласно чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, след приспадане на разпределението на печалби или плащания, произтичащи от действията по ал. 3, т. 1 - 3;

*2.* годишните печалби, невключени в базовия собствен капитал от първи ред съгласно чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, след приспадане на разпределението на печалби или плащания, произтичащи от действията по ал. 3, т. 1 - 3;

*3.* сумите, дължими като данък, в случай че елементите, посочени в т. 1 и 2, не са разпределени.

*(7)* Коефициентът, включен при изчисляването на МСР по ал. 5, се определя по следния начин:

*1.* когато поддържаният от инвестиционния посредник базов собствен капитал от първи ред, който не се използва за изпълнение на капиталовите изисквания, предвидени в чл. 92, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013, и допълнителното капиталово изискване поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, изразен като процент от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се намира в първи квартил (т.е. най-ниския) на комбинираното изискване за буфер, коефициентът е 0;

*2.* когато поддържаният от инвестиционния посредник базов собствен капитал от първи ред, който не се използва за изпълнение на капиталовите изисквания, предвидени в чл. 92, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013, и допълнителните капиталови изисквания поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, изразен като процент от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се намира във втори квартил на комбинираното изискване за буфер, коефициентът е 0,2;

*3.* когато поддържаният от инвестиционния посредник базов собствен капитал от първи ред, който не се използва за изпълнение на капиталовите изисквания, предвидени в чл. 92, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013, и допълнителното капиталово изискване поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, изразен като процент от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се намира в трети квартил на комбинираното изискване за буфер, коефициентът е 0,4;

*4.* когато поддържаният от инвестиционния посредник базов собствен капитал от първи ред, който не се използва за изпълнение на капиталовите изисквания, предвидени в чл. 92, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013, и допълнителното капиталово изискване поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, изразен като процент от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013, се намира в четвърти квартил (т.е. най-високия) на комбинираното изискване за буфер, коефициентът е 0,6.

*(8)* Долните и горните граници на всеки квартил на комбинираното изискване за буфер се изчисляват по следния начин:

| | | |
|---|---|---|
| | Комбинирано изискване за буфер | |
| Долна граница на квартила= | | .($Q_n$ -1), |
| | 4 | |

| | | |
|---|---|---|
| | Комбинирано изискване за буфер | |
| Горна граница на квартила= | | .$Q_n$, |
| | 4 | |

където $Q_n$ е означението на поредния номер на съответния квартил.

*(9)* Разпределението във връзка с базовия собствен капитал от първи ред за целите на ал. 1 - 3 включва:

*1.* изплащане на парични дивиденти;

*2.* разпределение на напълно или частично изплатени акции към основното възнаграждение или други капиталови инструменти, посочени в чл. 26, параграф 1, буква „а" от Регламент (ЕС) № 575/2013;

*3.* обратно изкупуване или закупуване от инвестиционния посредник на собствени акции или дялове, или други капиталови инструменти, посочени в чл. 26, параграф 1, буква „а" от Регламент (ЕС) № 575/2013;

*4.* възстановяване на суми, изплатени във връзка с капиталовите инструменти, посочени в чл. 26, параграф 1, буква „а" от Регламент (ЕС) № 575/2013;

*5.* разпределяне на елементи от капитала, посочени в чл. 26, параграф 1, букви „б" - „д" от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*(10)* Наложените ограничения от този член се прилагат само по отношение на плащания, водещи до намаляване на базовия собствен капитал от първи ред или до намаляване на печалбата, и в случай, при който спирането на

плащанията или неплащането не представлява неизпълнение или условие за започване на производство по несъстоятелност на инвестиционния посредник.

**Чл. 161.** В случай че инвестиционният посредник не отговаря на комбинираното изискване за буфер и възнамерява да раздаде подлежащата на разпределение печалба или да предприеме някое от действията, посочени в чл. 160, ал. 3, той уведомява Комисията и предоставя следната информация:

*1.* размера на капитала, поддържан от инвестиционния посредник, разделен, както следва:

*а)* базов собствен капитал от първи ред;

*б)* допълнителен капитал от първи ред;

*в)* капитал от втори ред;

*2.* размера на междинните и годишните печалби;

*3.* МСР, изчислена в съответствие с чл. 160, ал. 5;

*4.* размера на подлежащата на разпределение печалба, която инвестиционният посредник възнамерява да разпредели между:

*а)* изплащане на дивиденти;

*б)* обратно изкупуване на акции или дялове;

*в)* плащания по инструменти, влизащи в състава на допълнителния собствен капитал от първи ред;

*г)* плащане на променливи възнаграждения или на облаги, свързани с пенсиониране, независимо дали това става чрез ново задължение за плащане или чрез съществуващо задължение, възникнали в момент, когато инвестиционният посредник не е изпълнявал комбинираното изискване за буфер.

**Чл. 162.** Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага вътрешни правила, гарантиращи, че размерът на подлежащата на разпределение печалба и МСР са правилно изчислени, и може да докаже точността им при поискване от страна на Комисията.

**Чл. 163.** Счита се, че инвестиционен посредник не изпълнява комбинираното изискване за буфер за целите на чл. 160 - 162, когато не притежава собствен капитал в необходимия размер и с необходимото качество, за да изпълнява едновременно комбинираното изискване за буфер и всяко от следните изисквания във:

*1.* чл. 92, параграф 1, буква „а" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и допълнителното капиталово изискване поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж;

*2.* чл. 92, параграф 1, буква „б" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и допълнителното капиталово изискване поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж;

*3.* чл. 92, параграф 1, буква „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и допълнителното капиталово изискване поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж.

**Чл. 164.** *(1)* Инвестиционен посредник, който изпълнява изискването за буфер на отношението на ливъридж съгласно чл. 92, параграф 1а от Регламент (ЕС) № 575/2013, няма право да прави разпределения във връзка с капитала от първи ред в степен, която би намалила неговия капитал от първи ред до ниво, при което изискването за буфер на отношението на ливъридж вече не е изпълнено.

*(2)* Инвестиционен посредник, който не изпълнява изискването за буфер на отношението на ливъридж, изчислява максимална сума за разпределяне, свързана с отношението на ливъридж (МСР-Л), в съответствие с ал. 5 и уведомява Комисията за стойността ѝ.

*(3)* В случаите по ал. 2 инвестиционният посредник няма право, преди да е изчислил МСР-Л, да предприема нито едно от следните действия:

*1.* да прави разпределения във връзка с базовия собствен капитал от първи ред;

*2.* да поема задължение за изплащане на променливи възнаграждения или облаги, свързани с пенсиониране, или да изплаща променливи възнаграждения, ако задължението за плащане е поето в период, когато инвестиционният посредник не е изпълнявал изискването за буфер на отношението на ливъридж;

*3.* да извършва плащания по инструментите, влизащи в състава на допълнителния собствен капитал от първи ред.

*(4)* Когато инвестиционен посредник не изпълнява или не надхвърля изискването за буфер на отношението на ливъридж, той не извършва разпределения чрез действията, посочени в ал. 3, т. 1 - 3, в размер, по-голям от МСР-Л, изчислена в съответствие с ал. 5.

*(5)* Инвестиционният посредник изчислява МСР-Л, като умножи сумата, изчислена в съответствие с ал. 6, по коефициента, определен в съответствие с ал. 7 и 8. МСР-Л се намалява с всяка сума, произтичаща от някое от действията, посочени в ал. 3, т. 1 - 3.

*(6)* Сумата, която се умножава в съответствие с ал. 5, се изчислява, като от сбора на елементите по т. 1 и 2 се извади стойността по т. 3:

*1.* междинните печалби, невключени в базовия собствен капитал от първи ред съгласно чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, след приспадане на разпределението на печалби или плащания, свързани с действията по ал. 3, т. 1 - 3;

*2.* годишните печалби, невключени в базовия собствен капитал от първи ред съгласно чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, след приспадане на разпределението на печалби или плащания, свързани с действията по ал. 3, т. 1 - 3;

*3.* сумите, дължими като данък, в случай че елементите, посочени в т. 1 и 2, не са разпределени.

*(7)* Коефициентът, посочен в ал. 5, се определя, както следва:

*1.* когато поддържаният от институцията капитал от първи ред, който не се използва за изпълнение на изискванията съгласно чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и за покриване на допълнителното капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" от ЗПФИ, когато рискът от прекомерен ливъридж не е обхванат в достатъчна степен от чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и е изразен като процент от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 429, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се намира в първи квартил (т.е. най-ниския) на изискването за буфер на отношението на ливъридж, коефициентът е 0;

*2.* когато поддържаният от институцията капитал от първи ред, който не се използва за изпълнение на изискванията съгласно чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и за покриване на допълнителното капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" от ЗПФИ, когато рискът от прекомерен ливъридж не е обхванат в достатъчна степен от чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013, и е изразен като процент от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 429, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се намира във втори квартил на изискването за буфер на отношението на ливъридж, коефициентът е 0,2;

*3.* когато поддържаният от институцията капитал от първи ред, който не се използва за изпълнение на изискванията съгласно чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и за покриване на допълнителното капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" от ЗПФИ, когато рискът от прекомерен ливъридж не е обхванат в достатъчна степен от чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013, и е изразен като процент от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 429, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се намира в трети квартил на изискването за буфер на отношението на ливъридж, коефициентът е 0,4;

*4.* когато поддържаният от институцията капитал от първи ред, който не се използва за изпълнение на изискванията съгласно чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013 и за покриване на допълнителното капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" от ЗПФИ, когато рискът от прекомерен ливъридж не е обхванат в достатъчна степен от чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013, и е изразен като процент от размера на общата рискова експозиция, изчислен в съответствие с чл. 429, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013, се намира в четвърти (т.е. най-високия) квартил на изискването за буфер на отношението на ливъридж, коефициентът е 0,6.

*(8)* Долните и горните граници на всеки квартил на изискването за буфер на отношението на ливъридж се изчисляват по следния начин:

| | | |
|---|---|---|
| | Комбинирано изискване за буфер на отношението за ливъридж | |
| Долна граница на квартила= | | .($Q_n$ - 1), |
| | 4 | |
| | Комбинирано изискване за буфер на отношението за ливъридж | |
| Горна граница на квартила= | | .$Q_n$, |
| | 4 | |

където $Q_n$ е означението на поредния номер на съответния квартил.

*(9)* Наложените от този член ограничения се прилагат само по отношение на плащания, водещи до намаляване на капитала от първи ред или до намаляване на печалбата, и в случаите, при които спирането на плащанията или неплащането не представлява случай на неизпълнение или условие за започване на производство по несъстоятелност на инвестиционния посредник.

**Чл. 165.** Когато инвестиционен посредник не изпълнява изискването за буфер на отношението на ливъридж и възнамерява да разпредели подлежаща на разпределение печалба или да предприеме някое от действията, посочени в ал. 3, т. 1 - 3, той уведомява Комисията и предоставя информацията, посочена в чл. 161, с изключение

на т. 1, буква „в", и й съобщава размера на МСР-Л, изчислен в съответствие с чл. 164, ал. 5.

**Чл. 166.** Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага правила, гарантиращи, че размерът на подлежащата на разпределение печалба и МСР-Л са точно изчислени, и може да докаже тази точност при поискване от страна на Комисията.

**Чл. 167.** За целите на чл. 165, ал. 1 - 3 разпределението във връзка с капитала от първи ред включва всички елементи, изброени в чл. 160, ал. 9.

**Чл. 168.** Счита се, че инвестиционен посредник не изпълнява изискването за буфер на отношението на ливъридж за целите на чл. 164 - 167, ако не притежава капитал от първи ред в необходимия размер, за да изпълни едновременно изискването, посочено в чл. 92, параграф 1а от Регламент (ЕС) № 575/2013, и изискването, посочено в чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и допълнителното капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" от ЗПФИ, когато рискът от прекомерен ливъридж не е обхванат в достатъчна степен от чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013.

**Чл. 169.** *(1)* Инвестиционен посредник, който не успее да изпълни комбинираното изискване за буфер или изискването за буфер на отношението на ливъридж, когато е приложимо, разработва и приема план за запазване на капитала.

*(2)* Планът по ал. 1 се представя на Комисията не по-късно от 5 работни дни, след като инвестиционният посредник е установил, че не изпълнява изискването по ал. 1.

*(3)* Инвестиционният посредник може да изготви и представи плана по ал. 1 до 10 дни след писмено разрешение на Комисията по предложение на заместник-председателя за удължаване на срока.

*(4)* Комисията по предложение на заместник-председателя издава разрешение по ал. 3 въз основа на конкретни обстоятелства за инвестиционния посредник и при отчитане на мащаба и сложността на неговата дейност.

**Чл. 170.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* Планът за запазване на капитала включва най-малко следното:

*1.* прогнозни оценки на приходите и разходите и прогнозен баланс;

*2.* мерки за повишаване на капитализацията на инвестиционния посредник;

*3.* (доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) план и срок за увеличаване на собствения капитал с цел да се изпълни напълно комбинираното изискване за буфер или, когато е приложимо, изискването за буфер по отношение на ливъридж.

*(2)* Комисията може да изисква от инвестиционния посредник всякаква друга информация, считана за необходима за изготвяне на оценката, изисквана по чл. 171, ал. 1.

**Чл. 171.** (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Комисията по предложение на заместник-председателя оценява плана за запазване на капитала и се произнася с одобрение в едномесечен срок по реда на чл. 172, ако прецени, че при изпълнението му ще бъде запазен или набран достатъчен капитал, който да позволи на инвестиционния посредник да изпълни комбинираното изискване за буфер или, когато е приложимо, изискването за буфер по отношение на ливъридж, в рамките на определен от него срок за изпълнение.

*(2)* В случай че Комисията не одобри плана за запазване на капитала в съответствие с ал. 1, Комисията налага една от двете или и двете мерки, както следва:

*1.* изисква от инвестиционния посредник да увеличи размера на собствения си капитал в рамките на определен срок;

*2.* (доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) упражнява правомощията си по част трета, дял трети, глави двадесет и четвърта и двадесет и шеста от ЗПФИ и

налага по-строги ограничения за разпределенията от ограниченията относно разпределенията и ограниченията при разпределенията в случай на неизпълнение на изискването за буфер на отношението на ливъридж по глава четвърта, раздел VII.

## Глава пета
## РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ И ОДОБРЕНИЯ

**Чл. 172.** (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2025 г., в сила от 08.08.2025 г.) *(1)* За издаване на разрешения и одобрения по тази наредба, по ЗПФИ във връзка с пруденциалния надзор и по Регламент (ЕС) 2019/2033 или по Регламент (ЕС) № 575/2013 се подава заявление до Комисията, към което се прилагат доказателства за спазването на съответните изисквания.

*(2)* (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2025 г., в сила от 08.08.2025 г.) Когато за издаване на разрешение, съответно одобрение, се дължи такса съгласно Наредба № 76 от 12.06.2025 г. за таксите, събирани от Комисията за финансов надзор (ДВ, бр. 51 от 2025 г.), заявителят представя и документ за платена такса, освен ако плащането е извършено по електронен път.

*(3)* Когато представените данни или документи са непълни или нередовни или са необходими допълнителна информация или доказателства за верността на данните, заместник-председателят изпраща съобщение до заявителя и определя срок за отстраняване на установените непълноти или несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи, който не може да бъде по-кратък от 20 работни дни и по-дълъг от 30 работни дни.

*(4)* Ако съобщението по ал. 3 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето на данните или документите тече от оповестяването му на интернет страницата на Комисията. Това обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на заместник-председателя.

*(5)* Комисията по предложение на заместник-председателя, съответно заместник-председателят, се произнася в 14-дневен срок от подаване на заявлението, освен ако не е посочен друг срок, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в 14-дневен срок от получаването им, съответно от изтичането на срока по ал. 3, освен ако не е посочен друг срок.

## ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§ 1.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) По смисъла на глава трета:

*1.* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) „Риск, свързан с модела" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 526 от Регламент (ЕС) 575/2013.

*2.* „Инициатор" е инициатор съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 13 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*3.* „Спонсор" е спонсор съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 14 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*4.* „Предприятие за спомагателни услуги" е предприятие за спомагателни услуги съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 18 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*5.* „Управляващо дружество" е дружество за управление на активи съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 19 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*6.* „Лице от финансовия сектор" е лице от финансовия сектор съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 27 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*7.* „Централен съконтрагент" е централен съконтрагент съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 34 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*8.* „Операционен риск" е операционен риск съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 52 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*9.* „Редуциране на кредитния риск" означава редуциране на кредитния риск съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 57 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*10.* „Секюритизация" е секюритизация съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 61 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*11.* „Секюритизираща позиция" е секюритизираща позиция съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 62 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*12.* „Дружество със специална цел - секюритизация" е дружество със специална цел - секюритизация, съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 66 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*13.* „Облаги, свързани с пенсиониране" са пенсионни права по преценка на работодателя съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 73 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*14.* „Търговски портфейл" е търговски портфейл съгласно определението в чл. 4, параграф 1,

точка 86 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*15.* „Регулиран пазар" е регулиран пазар съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*16.* „Ливъридж" е ливъридж съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 93 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*17.* „Риск от прекомерен ливъридж" е риск от прекомерен ливъридж съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 94 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*18.* „Агенция за външна кредитна оценка" е агенция за външна кредитна оценка съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 98 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*19.* „Вътрешни модели" са вътрешнорейтинговият подход по чл. 143, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, подходът на вътрешните модели по чл. 221 от Регламент (ЕС) № 575/2013, подходът за собствените оценки по чл. 225 от Регламент (ЕС) № 575/2013, усъвършенстваните подходи за измерване по чл. 312, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, методът на вътрешните модели по чл. 283 и 363 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и подходът на вътрешната оценка по чл. 259, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*20.* „Участие" е участие съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 35 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*21.* „Лиценз" е лиценз съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 42 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*22.* „Централни банки от ЕСЦБ" са централни банки от ЕСЦБ съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 45 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*23.* „Инвестиционен посредник" е понятие съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*24.* „Системно значима институция" е инвестиционен посредник майка от ЕС, финансов холдинг майка от ЕС, финансов холдинг майка със смесена дейност от ЕС или инвестиционен посредник, който в случай на несъстоятелност или недобро функциониране би могъл да породи системен риск.

*25.* „Консолидационно състояние" е консолидационно състояние съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 47 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*26.* „На подконсолидирана основа" е на подконсолидирана основа съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 49 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*27.* „Глобално системно значима институция" или „Г-СЗИ" означава Г-СЗИ съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 133 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*28.* „Глобално системно значима институция извън ЕС" или „Г-СЗИ извън ЕС" означава Г-СЗИ извън ЕС съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 134 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*29.* „Група" означава група съгласно определението в чл. 4, параграф 1, точка 138 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*30.* „Група от трета държава" означава група, чието предприятие майка е установено в трета държава.

*31.* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) „Вътрешни подходи" са вътрешнорейтинговият подход по чл. 143, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, подходът на вътрешните модели по чл. 221 от Регламент (ЕС) № 575/2013, методът на вътрешните модели по чл. 283 от Регламент (ЕС) № 575/2013, подходът на алтернативния вътрешен модел по чл. 325ащ от Регламент (ЕС) № 575/2013 и подходът на вътрешната оценка по чл. 265, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*32.* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) „Риск от екологичен, социален и управленски характер" или „ЕСУ риск" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 52г от Регламент (ЕС) № 575/2013.

*33.* (Нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) „Неутралност по отношение на климата" означава общата цел за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г., определена в чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ, L 243/1 от 9 юли 2021 г.).

**§ 2.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 36 от 2023 г.; доп., бр. 52 от 2024 г.; доп., бр. 54 от 2026 г.; доп., бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) *(1)* (Предишен текст на параграф 2 - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) Тази наредба въвежда разпоредби на:

*1.* Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС (ОВ, L 314/64 от 5 декември 2019 г.);

*2.* Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.);

*3.* Директива (ЕС) 2019/878 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на освободените субекти, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност, възнагражденията, надзорните мерки и правомощия и мерките за запазване на капитала (ОВ, L 150/253 от 7 юни 2019).

*4.* (Нова - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Директива (ЕС) 2024/2994 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третирането на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг (ОВ, L 2024/2994 от 4 декември 2024 г.);

*5.* (Нова - ДВ, бр. 54 от 2026 г.) Директива (ЕС) 2023/2864 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. за изменение на някои директиви във връзка със създаването и функционирането на европейската единна точка за достъп (ОВ, L 2023/2864 от 20 декември 2023 г.).

*6.* (нова - ДВ, бр. 105 от 2026 г., в сила от 20.11.2026 г.) Директива (ЕС) 2024/1619 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на надзорните правомощия, санкциите, клоновете от трети държави и рисковете от екологичен, социален и управленски характер (ОВ, L 2024/1619 от 19 юни 2024 г.).

*(2)* (Нова - ДВ, бр. 36 от 2023 г.) С тази наредба се осигурява прилагането на следните насоки, приети от Европейския банков орган:

*1.* Насоките относно разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно Директива (ЕС) 2019/2034 (EBA/GL/2021/13 BG);

*2.* Насоките относно критериите за освобождаване на инвестиционни посредници от изискването за ликвидност в съответствие с член 43, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/2033 (EBA/GL/2022/10).

*(3)* (Нова - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) С тази наредба се осигурява прилагането на Насоките относно определени аспекти на изискванията на MiFID II за възнагражденията (ESMA35-43-3565), издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§ 3.** Инвестиционните посредници изготвят вътрешните правила, политиките и процедурите по наредбата и привеждат дейността си в съответствие с изискванията на наредбата в срок до три месеца от влизането ѝ в сила.

**§ 4.** Изискванията на тази наредба не се прилагат за започнали преди влизането ѝ в сила производства.

**§ 5.** В Наредба № 2 от 9.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар (ДВ, бр. 97 от 2021 г.) се правят следните изменения и допълнения:

*1.* В чл. 7 се създава ал. 3:

„(3) Когато емитентът по ал. 1 е публично дружество по смисъла на чл. 110 от ЗППЦК, срокът за представяне на информацията и документите по ал. 1 и 2 е 3 работни дни от приключване на първичното публично предлагане."

*2.* В дял трети, глава пета заглавието на раздел I се изменя така:

„Съдържание на последващо разкриваната от емитентите на ценни книжа информация".

*3.* В чл. 12 ал. 2 се отменя.

*4.* В дял трети, глава пета заглавието на раздел II се изменя така:

„Изисквания за еквивалентност на последващо разкриваната информация".

*5.* В дял трети, глава пета раздел III се изменя така:

„Раздел III

Съдържание на последващо разкриваната информация от емитент от откриване на производство по несъстоятелност до обявяването му в несъстоятелност

Чл. 18. (1) Емитентът, по отношение на който е открито производство по несъстоятелност, до обявяването му в несъстоятелност представя на комисията и на обществеността информация като действащо предприятие съгласно чл. 10 - 15.

*(2)* Лицето по ал. 1 е длъжно да разкрива вътрешна информация по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 по реда и в сроковете съобразно изискванията на Регламент (ЕС) № 596/2014."

*6.* В чл. 19 се правят следните допълнения:

*а)* в ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на случаите, когато за сключването ѝ се прилага режимът на чл. 114, ал. 1 и следващите от ЗППЦК";

*б)* създава се ал. 4:

„(4) По отношение на информацията по ал. 1, т. 2 не се прилагат изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2018/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109 ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане (ОВ, L 143/1 от 29 май 2019 г.) (Делегиран регламент (ЕС) 2018/815)."

*7.* В дял трети, глава пета заглавието на раздел IV се изменя така:

„Съдържание на последващо разкриваната информация от емитент, за който има вписано в търговския регистър решение за ликвидация".

*8.* В дял трети, глава пета заглавието на раздел V се изменя така:

„Съдържание на последващо разкриваната информация от дружество със специална инвестиционна цел".

*9.* В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

*а)* досегашният текст на чл. 21 става ал. 1;

*б)* създава се ал. 2:

„(2) Лицата по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК изготвят финансовите си отчети съгласно приложимите счетоводни стандарти."

*10.* Член 24 се изменя така:

„Чл. 24. (1) Емитентът е длъжен:

*1.* последващо да разкрива информация по глава шеста „а" от ЗППЦК;

*2.* да уведомява Комисията за настъпването на обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗКФН;

*3.* да уведомява Комисията за настъпили промени в обстоятелствата по т. 2.

*(2)* Задължението по ал. 1, т. 2 и 3 се изпълнява от емитента до края на работния ден, следващ деня на вземане на решението или узнаване на съответното обстоятелство, а когато то подлежи на вписване в търговския регистър - до края на работния ден, следващ деня на узнаване на вписването, но не по-късно от 7 дни от вписването."

*11.* В чл. 26 се правят следните изменения:

*а)* в ал. 1 думите „на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане (ОВ, L 143/1 от 29 май 2019 г.) (Делегиран регламент (ЕС) 2018/815)" се заличават;

*б)* навсякъде думите „чл. 26" се заменят с „чл. 25, ал. 2".

*12.* Навсякъде в наредбата думата „комисията" се заменя с „Комисията".

*13.* В приложение № 2 към чл. 10, т. 1, чл. 11, т. 1, чл. 21, т. 1, буква „а" и т. 2, буква „а" в основния текст съкращението „ЗППЦК" се заменя със „Закона за счетоводството".

**§ 6.** В Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (обн., ДВ, бр. 51 от 2020 г.; изм. и доп., бр. 48 и 68 от 2021 г.) се правят следните изменения и допълнения:

*1.* В чл. 1, ал. 1 думите „финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност с цел" се заменят с „както и към инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, с цел".

*2.* В наименованието на раздел I на глава втора след думите „орган на инвестиционния посредник" се поставя запетая и се добавя „на инвестиционния холдинг, на смесения финансов холдинг".

*3.* В чл. 9, ал. 5 изречение второ се изменя така: „В случаите по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ се оценява и дали цялостният състав на комитетите по чл. 61а, ал. 1 от ЗПФИ е подходящ."

*4.* В чл. 20, ал. 2, т. 1 думите „чл. 61, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 61а, ал. 1".

*5.* В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

*а)* в ал. 1 думите „Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност гарантират" се заменят с „Инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, гарантират";

*б)* в ал. 2 думите „Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност прилагат" се заменят с „Инвестиционните холдинги и смесените финансови

холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, прилагат".

*6.* В чл. 37 думите „За финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност чл. 36" се заменят със „За инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги, съответно финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, чл. 36".

*7.* В чл. 54, ал. 1, т. 13 след думите „контролния орган на инвестиционния посредник" се поставя запетая и се добавя „инвестиционния холдинг, смесения финансов холдинг".

*8.* В § 9 от преходните и заключителните разпоредби след думите „чл. 130, ал. 1, т. 5" се поставя запетая и се добавя „чл. 228а, ал. 2".

**§ 7.** Инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги извършват обучение и оценка на пригодността на членовете на управителните органи и на контролните органи, назначени преди влизане в сила на тази наредба, в срок до една година от влизането ѝ в сила.

**§ 8.** Инвестиционните холдинги и смесените финансови холдинги изготвят вътрешните правила, политиките и процедурите по Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници в срок до шест месеца от влизането в сила на тази наредба.

**§ 9.** Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник".

**§ 10.** (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2024 г.) Наредбата се издава на основание чл. 4а, ал. 2, чл. 11, ал. 5 и 7, чл. 61, ал. 2, т. 4, чл. 61а, ал. 3, чл. 65, ал. 1, т. 14, чл. 66, ал. 1, чл. 136, чл. 249, ал. 4 и § 5, ал. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти и е приета с Решение № 234-Н от 30.03.2022 г. на Комисията за финансов надзор.

Председател: Бойко Атанасов

## Приложение № 1 към чл. 9, ал. 1, т. 3 и чл. 51, ал. 1, т. 3 (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България)

**ДЕКЛАРАЦИЯ**

ЕИК.....
,
адрес за кореспонденция.....
.....
,
представлявано от.....

Нетната печалба от (междинните/годишните) финансови отчети към (дата на баланса) на (наименование на дружеството) за включване в базовия собствен капитал от първи ред е изчислена по следния начин:

а) неразпределена печалба преди данъчно облагане [0 евро];

б) данъци [0 евро];

в) други отчисления, наложени от надзорния орган [0 евро];

г) други очаквани отчисления, които не са включени в отчета за приходите и разходите [0 евро];

д) общ размер на отчисленията (б + в + г) [0 евро];

е) размер на дивидентите, за които е взето решение или е направено предложение [0 евро/празно поле]*;

ж) максимален размер на дивидентите в съответствие с дивидентната политика [0 евро];

з) размер на дивидентите съгласно средното съотношение на изплащане (последните три години)

[0 евро];

и) размер на дивидентите съгласно съотношението на изплащане за предходната година [0 евро];

й) размер на дивидентите, които ще бъдат приспаднати (максимален размер за букви „ж", „з", „и", ако няма данни за буква „е"; иначе буква „е") [0 евро];

к) въздействие на нормативни ограничения [0 евро];

л) печалба, която може да бъде включена в базовия собствен капитал от първи ред (а – д – й + к) [0 евро].

С оглед включването на нетната печалба в базовия собствен капитал от първи ред на дружеството и спазването на изискванията на Регламент (ЕС) № 241/2014 и тази наредба с настоящото декларираме, че:

1. Доколкото ни е известно, горепосочените цифри са точни.

2. Печалбата е потвърдена от независими от дружеството лица, които отговарят за одитирането на отчетите съгласно изискванията в чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и тази наредба.

3. Печалбата е оценена съгласно предвидените в приложимата счетоводна рамка принципи.

4. Всички очаквани отчисления от печалбата или дивиденти са приспаднати от размера на печалбата, както е посочено по-горе.

5. Управителният орган на [наименование на дружеството] се задължава да направи предложение за разпределянето на дивидентите, което е в пълно съответствие с горепосоченото изчисление на нетната печалба.

Известно ни е, че за посочването на неверни данни носим отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата: ..... Декларатор:

.....

*(име и подпис)*

_____

* Тази стойност следва да е равна на нула единствено ако е налице официално решение или предложение да не се разпределят дивиденти. Ако няма такова решение или предложение, полето не се попълва.

## Приложение № 2 към чл. 10, ал. 1, т. 7 и чл. 52, ал. 1, т. 7
## Таблица за оценка на съответствието на капиталовите инструменти с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 за квалифицирането им като базов собствен капитал от първи ред

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| Член 28 | | | |
| 1. Капиталовите инструменти се приемат за инструменти на базовия собствен капитал от първи ред само ако са изпълнени всички условия по-долу: | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| а) инструментите са емитирани пряко от институцията с предварителното съгласие на собствениците на институцията или когато това се разрешава от приложимото национално право, от ръководния орган на институцията; | | | |
| б) инструментите са изплатени и тяхното закупуване не се финансира пряко или непряко от институцията; | | | |
| в) инструментите отговарят на всички условия по-долу по отношение на своята класификация: | | | |
| i) те са капитал по смисъла на член 22 от Директива 86/635/ЕИО (ОВ, L 176/37 от 27 юни 2013 г.); | | | |
| ii) те са собствен капитал по смисъла на приложимата счетоводна рамка; | | | |
| iii) те са собствен капитал за целите на определянето на балансовата неплатежоспособност, когато е приложимо съгласно националното право в областта на неплатежоспособността; | | | |
| г) инструментите са ясно и индивидуално оповестени в счетоводния баланс от финансовите отчети на институцията; | | | |
| д) инструментите са с неограничен срок; | | | |
| е) главницата на инструментите не може да се намалява или възстановява освен в някой от следните случаи: | | | |
| i) ликвидация на институцията; | | | |
| ii) обратно изкупуване на инструментите по преценка на институцията или други начини за намаляване на капитала по нейна преценка, когато институцията е получила предварителното разрешение от компетентния орган в съответствие с чл. 77; | | | |
| ж) в разпоредбите относно инструментите не се посочва изрично или по подразбиране, че главницата на инструментите ще бъде или може да бъде намалена или възстановена освен при ликвидация на институцията и институцията не дава друга | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| такава индикация преди или при емитирането на инструментите освен в случаите на инструменти, посочени в чл. 27, когато приложимото национално право забранява на институцията да откаже да изкупи тези инструменти; | | | |
| з) инструментите отговарят на следните условия по отношение на разпределенията: | | | |
| i) няма преференциално третиране при разпределенията по отношение на реда за изплащане на разпределенията, включително във връзка с други инструменти на базовия собствен капитал от първи ред, а изискванията по отношение на тези инструменти не предоставят преференциални права за изплащането на разпределения; | | | |
| ii) разпределенията в полза на държателите на инструментите може да се изплащат само от разпределяемите позиции; | | | |
| iii) приложимите към инструментите условия не включват таван или друго ограничение на максималния размер на разпределенията освен при инструментите, посочени в чл. 27; | | | |
| iv) размерът на разпределенията не се определя въз основа на цената, платена за закупуването на инструментите при емитирането им, освен при инструментите, посочени в чл. 27; | | | |
| v) приложимите към инструментите условия не включват задължение за институцията да прави разпределение в полза на държателите на инструментите и за самата институция не съществува друго такова задължение; | | | |
| vi) неизплащането на разпределения не представлява неизпълнение от страна на институцията; | | | |
| vii) отмяната на разпределенията не налага ограничения върху институцията; | | | |
| и) в сравнение със съвкупността от капиталови инструменти, емитирани от институцията, при настъпването на загуба | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| инструментите покриват първата и пропорционално най-голямата част от нея, като всеки инструмент покрива загубата в същата степен, както всички други инструменти на базовия собствен капитал от първи ред; | | | |
| й) в случай на неплатежоспособност или<br><br>ликвидация на институцията рангът на инструментите е най-нисък спрямо всички останали вземания; | | | |
| к) инструментите дават право на своите собственици на вземане към остатъчните активи на институцията, което в случай на ликвидация и след плащането на всички вземания от по-горен ред е пропорционално на сумата на такива емитирани инструменти и не е фиксирано или ограничено с таван освен при капиталовите инструменти, посочени в чл. 27; | | | |
| л) инструментите не са обезпечени и не са обект на гаранции, които увеличават реда на вземанията от: | | | |
| i) институцията или нейните дъщерни предприятия; | | | |
| ii) предприятието майка на институцията или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| iii) финансовия холдинг майка или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| iv) холдинга със смесена дейност или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| v) смесения финансов холдинг и неговите дъщерни предприятия; | | | |
| vi) предприятие, което има тесни връзки със субектите, посочени в подточки i – v; | | | |
| м) инструментите не са предмет на споразумение във формата на договор или в друга форма, с което се повишава редът на вземанията по инструментите при неплатежоспособност или ликвидация. | | | |
| Условието в първа алинея, буква „й" се счита за изпълнено дори и ако инструментите са включени съгласно член | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| 484, параграф 3 в допълнителния капитал от първи ред или капитала от втори ред, при условие че са с равностоен ранг. | | | |
| 2. Условията, определени в параграф 1, буква „и", се считат за изпълнени без оглед на намаляване на постоянна основа на главницата на инструментите на допълнителния капитал от първи ред или капитала от втори ред. | | | |
| Условието в параграф 1, буква „е" се счита за изпълнено дори и при намаляване на главницата на капиталовия инструмент в рамките на процедура по преструктуриране или като последствие от намаляване на стойността на капиталовите инструменти, изисквано от органа по преструктуриране, който отговаря за институцията. | | | |
| Условието в параграф 1, буква „ж" се счита за изпълнено дори и ако в разпоредбите, с които е уреден капиталовият инструмент, се посочва изрично или се подразбира, че главницата на инструмента ще бъде или може да бъде намалена в рамките на процедура по преструктуриране или като последствие от намаляване на стойността на капиталовите инструменти, изисквано от органа по преструктуриране, който отговаря за институцията. | | | |
| 3. Условието в параграф 1, буква „з", подточка „iii" се счита за изпълнено дори и инструментът да изплаща производни дивиденти, при условие че тези дивиденти не водят до разпределение, което несъразмерно обременява собствения капитал. | | | |
| 4. За целите на параграф 1, буква „з", подточка „i" диференцираните разпределения следва да отразяват единствено диференцирано право на глас. В това отношение по-високи разпределения се прилагат единствено за инструментите на базовия собствен капитал от първи ред с по-малко или без права на глас. | | | |

**Приложение № 3 към чл. 11, ал. 1, т. 4 и чл. 53, ал. 1, т. 4**

# Таблица за оценка на съответствието на капиталовите инструменти с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 за квалифицирането им като базов собствен капитал от първи ред

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| Член 52 | | | |
| 1. Капиталовите инструменти се приемат за инструменти на допълнителния капитал от първи ред само ако са изпълнени следните условия: | | | |
| а) инструментите са емитирани и платени; | | | |
| б) инструментите не са закупени от някой от следните: | | | |
| i) институцията или нейните дъщерни предприятия; | | | |
| ii) предприятие, в което институцията има участие под формата на притежание, пряко или посредством контрол, на 20 % или повече от правата на глас или капитала на предприятието; | | | |
| в) закупуването на инструментите не се финансира пряко или непряко от институцията; | | | |
| г) при неплатежоспособност на институцията инструментите са с по-нисък ред от инструментите на капитала от втори ред; | | | |
| д) инструментите не са обезпечени или не са обект на гаранции, които повишават реда на вземанията на: | | | |
| i) институцията или нейните дъщерни предприятия; | | | |
| ii) предприятието майка на институцията или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| iii) финансовия холдинг майка или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| iv) холдинга със смесена дейност или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| v) смесения финансов холдинг и неговите дъщерни предприятия; | | | |
| vi) предприятие, което има тесни връзки със | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съг-ласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| субектите, посочени в подточки i – v; | | | |
| е) инструментите не са предмет на споразумение, под формата на договор или под друга форма, с което се повишава редът на вземанията по инструментите при неплатежоспособност или ликвидация; | | | |
| ж) инструментите са с неограничен срок и разпоредбите, които ги уреждат, не включват стимул за изкупуването им от институцията; | | | |
| з) ако разпоредбите относно инструментите включват една или повече кол опции, тези опции могат да бъдат упражнени единствено по преценка на емитента; | | | |
| и) по отношение на инструментите може да се упражни кол опция, те могат да бъдат изкупени или изкупени обратно само когато са изпълнени условията по чл. 77 и не преди да са изтекли пет години от датата на емитиране, освен когато са изпълнени условията по чл. 78, параграф 4; | | | |
| й) в разпоредбите относно инструментите няма указание, изрично или по подразбиране, че по отношение на тях ще бъде или може да бъде упражнена кол опция или че те ще бъдат или могат да бъдат изкупени или изкупени обратно и институцията не указва това по друг начин с изключение на следните случаи: | | | |
| i) след ликвидация на институцията; | | | |
| ii) обратно изкупуване на инструментите по преценка на институцията или други начини за намаляване на допълнителния капитал от първи ред по нейна преценка, когато институцията е получила предварително разрешение от компетентния орган в съответствие с чл. 77; | | | |
| к) институцията не указва изрично или по подразбиране, че компетентният орган ще даде съгласие по искане за упражняване на кол опция по отношение на инструментите, за изкупуването им или обратното им изкупуване; | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| л) разпределенията по инструментите отговарят на следните условия: | | | |
| i) изплатени са от разпределяеми позиции; | | | |
| ii) размерът на разпределенията по инструментите няма да бъде променен въз основа на кредитния рейтинг на институцията или на нейното предприятие майка; | | | |
| iii) разпоредбите, уреждащи инструментите, предоставят на институцията право на преценка по всяко време да отмени разпределенията по инструментите за неограничен срок и на некумулативна основа, като институцията може да използва тези отменени плащания без ограничение за целите на изпълнението на задълженията си, когато същите станат изискуеми; | | | |
| iv) отмяната на разпределенията не представлява неизпълнение от страна на институцията; | | | |
| v) отмяната на разпределенията не налага ограничения върху институцията; | | | |
| м) инструментите не водят до констатацията, че пасивите на дадена институция надвишават нейните активи, когато съгласно приложимото национално право тази констатация се използва, за да се определи неплатежоспособността на институцията; | | | |
| н) в разпоредбите относно инструментите се изисква при настъпването на активиращо събитие постоянно или временно намаляване на стойността на главницата на инструментите или преобразуването им в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред; | | | |
| о) разпоредбите относно инструментите не съдържат характеристика, която би могла да възпрепятства рекапитализирането на институцията; | | | |
| п) когато инструментите не са емитирани пряко от институция, те отговарят на следните две условия: | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| i) инструментите са емитирани чрез предприятие в рамките на консолидацията съгласно част първа, дял II, глава 2; | | | |
| ii) постъпленията са незабавно и без ограничение на разположение на тази институция във форма, която отговаря на условията в настоящия параграф. | | | |
| Условието в първа алинея, буква „г" се счита за изпълнено дори и ако инструментите са включени съгласно чл. 484, параграф 3 в допълнителния капитал от първи ред или капитала от втори ред, при условие че са с равностоен ранг. | | | |
| Член 53 | | | |
| За целите на чл. 52, параграф 1, буква „л", подточка v и буква „о" разпоредбите относно инструментите на допълнителния капитал от първи ред не включват по-специално следното: | | | |
| а) изискване за разпределения по инструментите, които трябва да бъдат направени в случай на извършено разпределение по инструмент, емитиран от институцията, със същия или по-нисък ред спрямо инструмент на допълнителния капитал от първи ред, включително инструмент на базовия собствен капитал от първи ред; | | | |
| б) изискване за отмяна на плащането на разпределения по инструментите на базовия собствен капитал от първи ред, на допълнителния капитал от първи ред или на капитала от втори ред, ако не са направени разпределения по тези инструменти на допълнителния капитал от първи ред; | | | |
| в) задължение за замяна на изплащането на лихви или дивидент с плащане в друга форма; институцията няма друго такова задължение. | | | |
| Член 63 | | | |
| Капиталовите инструменти и подчинените | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съг-ласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| заеми са инструменти на капитала от втори ред, ако са изпълнени следните условия: | | | |
| а) инструментите са емитирани или подчинените заеми са получени, в зависимост от случая, и изцяло платени; | | | |
| б) инструментите не са закупени или подчинените заеми не са предоставени, в зависимост от случая, от някой от следните: | | | |
| i) институцията или нейните дъщерни предприятия; | | | |
| ii) предприятие, в което институцията има дялово участие под формата на притежание, пряко или посредством контрол, на 20% или повече от правата на глас или капитала на предприятието; | | | |
| в) закупуването на инструментите или предоставянето на подчинените заеми, в зависимост от случая, не се финансира пряко или непряко от институцията; | | | |
| г) вземанията по главницата на инструментите съгласно разпоредбите, уреждащи тези инструменти, или вземанията по главницата на подчинените заеми съгласно разпоредбите, уреждащи тези заеми, в зависимост от случая, са с по-нисък ред от вземанията на всички привилегировани кредитори; | | | |
| д) инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, не са обезпечени или не са обект на гаранции, които повишават реда на вземанията от: | | | |
| i) институцията или нейните дъщерни предприятия; | | | |
| ii) предприятието майка на институцията или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| iii) финансовия холдинг майка или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| iv) холдинга със смесена дейност или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| v) смесения финансов холдинг или неговите дъщерни предприятия; | | | |
| vi) предприятие, което има тесни връзки със | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| субектите, посочени в подточки i – v; | | | |
| е) инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, не са предмет на договореност, с която по друг начин се повишава редът на вземанията съответно по инструментите или подчинените заеми; | | | |
| ж) инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, имат първоначален матуритет от най-малко пет години; | | | |
| з) разпоредбите относно инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, не включват стимул за изкупуване или изплащане на главницата по тях, в зависимост от случая, от институцията преди падежа им; | | | |
| и) ако инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, включват една или повече кол опции или опции за изплащане преди падежа, тези опции могат да бъдат упражнени единствено по преценка на емитента или длъжника, в зависимост от случая; | | | |
| й) по отношение на инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, може да се упражни кол опция, те могат да бъдат изкупени или изкупени обратно, или изплатени преди падежа само когато са изпълнени условията по чл. 77 и не преди да са минали пет години от датата на емитиране или получаване, в зависимост от случая, освен когато са изпълнени условията по чл. 78, параграф 4; | | | |
| к) в разпоредбите относно инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, не се посочва изрично и не се подразбира, че по отношение на инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, може или ще се упражни кол опция, че те ще бъдат или могат да бъдат изкупени, изкупени обратно или изплатени преди падежа, в зависимост от случая, от институцията освен при неплатежоспособност или ликвидация на институцията и институцията не указва това | | | |

| Разпоредба от Регламент (ЕС) № 575/2013 | Ред и условия за издаване на емисията капиталови инструменти | Приложими разпоредби съгласно устава и местното законодателство | Самооценка |
|---|---|---|---|
| по друг начин; | | | |
| л) разпоредбите, уреждащи инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, не предоставят на държателя правото да ускори графика на изплащането на лихви или на главницата освен в случай на неплатежоспособност или ликвидация на институцията; | | | |
| м) размерът на дължимите по инструментите или подчинените заеми, в зависимост от случая, плащания на лихви или на дивиденти няма да бъде променен въз основа на кредитния рейтинг на институцията или нейното предприятие майка; | | | |
| н) когато инструментите не са емитирани пряко от институция или когато подчинените заеми не са получени пряко от институция, в зависимост от случая, трябва да бъдат изпълнени следните две условия: | | | |
| i) инструментите са емитирани или подчинените заеми са получени, в зависимост от случая, чрез предприятие, което е част от консолидацията по силата на част първа, дял II, глава 2; | | | |
| ii) постъпленията са незабавно и без ограничение на разположение на институцията във форма, която отговаря на условията в настоящия параграф. | | | |

## Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници
## (ДВ, бр. 36 от 21.04.2023 г.)

**§ 11.** В Наредба № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (ДВ, бр. 27 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

*1.* Създава се чл. 14а:

„Чл. 14а. (1) Комисията по предложение на заместник-председателя може да вземе решение, с което да освободи по негово искане инвестиционен посредник, който отговаря на условията за малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници, посочени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, от прилагането на изискването за ликвидност по чл. 43, параграф 1 от същия регламент.

*(2)* За освобождаването от изискванията за ликвидност се прилагат критериите по чл. 43 от Регламент (ЕС) 2019/2033 и допълнителните критерии съгласно Насоките относно критериите за освобождаване на инвестиционни посредници от изискването за ликвидност в съответствие с член 43, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/2033 (EBA/GL/2022/10), за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

*(3)* За издаване на решението за освобождаване по ал. 1 се прилага съответно чл. 172.

*(4)* Комисията по предложение на заместник-председателя може да вземе решение, с което да измени или отмени решението за освобождаване по ал. 1 при спазване на допълнителните критерии по ал. 2."

*2.* В допълнителните разпоредби в § 2 се правят следните изменения и допълнения:

*а)* досегашният текст става ал. 1;

*б)* създава се ал. 2:

„(2) С тази наредба се осигурява прилагането на следните насоки, приети от Европейския банков орган:

*1.* Насоките относно разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно Директива (ЕС) 2019/2034 (EBA/GL/2021/13 BG);

*2.* Насоките относно критериите за освобождаване на инвестиционни посредници от изискването за ликвидност в съответствие с член 43, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/2033 (EBA/GL/2022/10)."

## Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (ДВ, бр. 52 от 18.06.2024 г.)

**§ 15.** Инвестиционните посредници и лицата по чл. 1, ал. 3 привеждат дейността си в съответствие с изискванията на тази наредба в срок до 3 месеца от датата на влизането ѝ в сила.

## Разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на нормативни актове на Комисията за финансов надзор (ДВ, бр. 20 от 11.03.2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България)

**§ 10.** В Наредба № 50 от 30 март 2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (обн., ДВ, бр. 27 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 36 от 2023 г. и бр. 52 от 2024 г.) се правят следните изменения:

*1.* В чл. 94, ал. 10 думите „30 000 лв." се заменят с „15 000 евро".

*2.* В чл. 122, ал. 1, т. 2 думите „100 000 лв." се заменят с „50 000 евро".

*3.* В приложение № 1 към чл. 9, ал. 1, т. 3 и чл. 51, ал. 1, т. 3 навсякъде думата „лв." се заменя с „евро".

*4.* Навсякъде в наредбата думите „левовата равностойност на" се заличават.

## Разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на наредби на Комисията за финансов надзор (ДВ, бр. 65 от 08.08.2025 г., в сила от 08.08.2025 г.)

**§ 9.** В Наредба № 50 от 30 март 2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за

спазването им (обн., ДВ, бр. 27 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 36 от 2023 г., бр. 52 от 2024 г. и бр. 20 от 2025 г.) в чл. 172, ал. 2 думите „по тарифата, определена в приложение към чл. 27, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор" се заменят със „съгласно Наредба № 76 от 12.06.2025 г. за таксите, събирани от Комисията за финансов надзор (ДВ, бр. 51 от 2025 г.)".

## Заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (ДВ, бр. 54 от 12.06.2026 г.)

**§ 14.** Считано от 10 януари 2030 г., чрез европейската единна точка за достъп за първи път се предоставя информацията по чл. 38, ал. 4 и чл. 130, ал. 4.